

അദ്ധ്യായം 40. കിളിപ്പാട്ടുകളും ആടക്കഥകളും
കേരളസാഹിത്യചരിത്രം III
ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വര അയ്യർ

കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം III

ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വര അയ്യർ

(മലയാളം: സാഹിത്യചരിത്രം)

First published in print media 1953.

The electronic versions have been released under the provisions of [Creative Commons Attribution By Share Alike](#) license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in [L^AT_EX](#) in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using [X_YL^AT_EX](#) from [T_EXLive](#) 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by [Rachana Institute of Typography](#). The font used for Latin script was [Linux Libertine](#) developed by Philipp H. Poll.

The production infrastructure of [River Valley Technologies](#) has been made use of in the production of these digital editions.

Cover: [Shakuntala](#), (she looks back at her lover, pretending to remove a thorn from her foot), an oil painting by [Raja Ravi Varma](#). The image is taken from [Wikimedia Commons](#) and is gratefully acknowledged.

[Sayahna Foundation](#)

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ഉള്ളടക്കം

40	കിളിപ്പാട്ടുകളും ആട്ടക്കഥകളും	1
1	കല്ലേക്കുളങ്ങര രാഘവപ്പിഷാരടി . . .	2
2	കുടിയംകുളത്തു ശുപ്മേനോൻ	3
3	ശുപ്മേനോനും ധർമ്മരാജാവും	4
4	നെടുമ്പയിൽ കൊച്ചുകൃഷ്ണനാശാൻ . .	5
5	മച്ചാട്ടു നാരായണനിയ്യയത്ത്	6
6	ഭാഷാഗാനങ്ങൾ - തിരുവാതിരക്കളി .	7
7	ഇളയതിന്റെ കൃതികൾ	8
8	എക്കണത്തു ശങ്കണ്ണിക്കൈയ്യൾ . . .	9
9	പണ്ടാരത്തു നാരായണപിള്ള	10
10	കല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ട്	11
11	മറ്റു ചില നൃത്യപ്രബന്ധകാരന്മാർ . . .	12
12	ആട്ടക്കഥകൾ	13
13	മണ്ടവപ്പള്ളി ഇട്ടിരാരിച്ചമേനോൻ . .	14
14	വടക്കൻ രക്തമാംഗദചരിതം	15
15	ബാലകവി രാമശാസ്ത്രികൾ	16
16	പാലക്കാട്ട് അമൃതശാസ്ത്രികൾ	17
17	പൊല്ലാക്കര നമ്പൂരിപ്പാട്ട്	18
18	മന്ത്രോടത്ത് നമ്പൂരിപ്പാട്ട്	19
19	കുന്നത്തു സുബ്രഹ്മണ്യൻപോറ്റി	20
20	സുന്ദരീസ്വയംവരം ആട്ടക്കഥ	21
21	മറ്റു ചില ആട്ടക്കഥകൾ	22
22	കുചേലകഥ	23
23	സ്വർല്ലോകമാലിക	24
24	കൃഷ്ണാർജ്ജുനസംവാദം	25
25	വൃഷപുരമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ട്	26
26	ബൃഹസ്പതിവാക്യം കിളിപ്പാട്ട്	27
27	പ്രഹ്ലാദചരിതം കിളിപ്പാട്ട്	28
28	സഹദേവവാക്യം കിളിപ്പാട്ട്	29
29	അവിരോധം കിളിപ്പാട്ട്	30
30	വൈശാഖമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ട് . . .	31
31	ഗുരുദക്ഷിണപ്പാന	32
32	മുറജപപ്പാന	33
33	സുഭദ്രാഹരണം പാന	34
34	നളചരിതം പാന	35
35	ദൂതവാക്യം പാന	36
36	മുകാമിമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ട്	37
37	പ്രബോധചന്ദ്രോദയം പാട്ട്	38
38	കൂരിയാറ്റപ്പാട്ട്-ഇതിവൃത്തം	39
39	രാമേശ്വരയാത്ര ഓട്ടംതുളുളൽ	40
40	അപ്പക്കഥ	41

— 40 —

കിളിപ്പാട്ടുകളും ആട്ടക്കഥകളും

(ക്രി. പി. പതിനെട്ടാം ശതകം, ഉത്തരാർദ്ധം തുടർച്ച)

2 കുടിയംകുളത്തു ശുപ്പമേനോൻ (935-1000)

ചരിത്രം

കുടിയംകുളത്തു ശുപ്പ (സുബ്രഹ്മണ്യ) മേനോൻ പാലക്കാട്ടു താലൂക്കിൽ പൊല്പള്ളി അംശത്തിൽ. കുടിയംകുളത്തു വീട്ടിൽ 935-ആമാണ്ടിടയ്ക്ക് ജനിച്ചു. പൊല്പള്ളി കൊച്ചി ചിറ്റൂർത്താലൂക്കിൽനിന്നു മൂന്നു മൈൽ വടക്കുപടിഞ്ഞാറു മാറി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പിതാവു ചിറ്റൂർ ചമ്പത്തുവീട്ടിലെ ഒരു മന്നാടിയാരായിരുന്നു.

ഗുരുക്കന്മാർ

ശുപ്പമേനോൻ അക്കാലത്തെ പേരുകേട്ട ഒരു ഭാഷാകവിയും വേദാന്തിയും ജ്യോത്സ്യനുമായിരുന്നു. തന്റെ ഗുരുക്കന്മാരെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം കാവേരിമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ടിൽ

“ഗോവുന്മാരകന്മാരും രാഘവാചാര്യേന്ദ്രനും
ഗോവിന്ദാചാര്യൻതാനും തുണപ്പാൻ വന്ദിക്കുന്നേൻ.”

എന്ന് ആരംഭത്തിലും,

“മുനിദേവാദിസേവ്യൻ കലിയാമിക്കാലത്തിൽ
ജനതാരക്ഷണത്തിനായ്ക്കൊണ്ടു കൃപയാലേ
ജനിതാദരം പെരുംകുറിശ്ശിതന്നിൽ വാഴും
വനിതാർദ്ധാംഗമീനാക്ഷീശ്വരപാദഭക്തൻ
ഹേമാംബുജന്മാലയാവാക്പ്രസാദാധായി ശ്രീ-
ഹേമാംബാപാദാംബുജാലംബലോലംബസ്യാന്തൻ
ധീമന്മാനസഹംസമണലൂരാചാര്യേന്ദ്ര-
ശ്രീമൽപാരമ്പര്യക്ഷീരാബ്ധിശീകാരഭൃതൻ
മനസാ വാചാ തന്വ്യാ ഗുരുസേവയാ തീർണ്ണ-
ജനിസാഗരനായ സുബ്രഹ്മണ്യോഽഹം മുദാ
ഘനസാരാർത്ഥയാമിക്കതയെസ്സാധുസംവി-
ദന്സാരേണ ചൊന്നേനേവർക്കുമറിവാനായ്.
പേരായിരത്തിലേറ്റും പേരാളും തിരുനാമം
പേരായ ധീരോദാത്തൻ സർവദാ ജയിക്കേണം”

എന്ന് അവസാനത്തിലുള്ള പംക്തിയികളിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. താഴെക്കാണുന്ന ഈരടികൾ തേനാരിമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ടിൽ കാണുന്നു.

“രാഘവനായ ഗുരുനാഥന്റെ കൃപാബലം
ലാഘവമെന്നിയേ സംപൂർണ്ണമായുണ്ടാകേണം.
ഗോവിന്ദാചാര്യപാദാംഭോരഹജസ്സുക-
ളാവോളം മമ മനോമുകരേ വിളങ്ങേണം.
ചന്ദ്രശേഖരാചാര്യനന്യദേശികന്മാരും
സാന്ദ്രകാരുണ്യമെന്നിൽ പ്രീതിപുണ്ടരുളേണം.
സമ്പദാലയഭൃതൻ ശംഭുസേവകന്മാരിൽ
മുൻപനാമെൻപിതാവൻപോടനുഗ്രഹിയ്ക്കേണം.
കരുണാമൃതപൂർണ്ണവരണാലയമായ
കരുണാകരാചാര്യചരണാംബുജം കൂപ്പി.
സൂര്യജ്ഞാനാന്ധകാരസൂര്യനായീടും ശ്രീമൽ-
സൂര്യനാരായണാചാര്യാനേവാസീന്ദ്രന്മാരിൽ
പേരായിരത്തിലേറ്റും പേരയർന്നീടും ശ്രീമൽ-
പേരുവന്നലകിങ്കൽപ്പേരിയന്നരുളീടും
സച്ചിദാനന്ദാത്മകനദ്വയനനാമയൻ
നിശ്ചലൻ നിരാകലനെന്നുടെ ഗുരുനാഥൻ
ശ്രീരാമാദികളായ മുഖ്യശിഷ്യന്മാരോടും
സ്വൈരമെന്നകക്കാമ്പിൽ വാണീടവേണം സദാ.”

ഇത്രയുംകൊണ്ടു ശുപ്പമേനോൻ (1) രാഘവൻ (2) ഗോവിന്ദൻ (3) ചന്ദ്രശേഖരൻ എന്നീ മൂന്നു ഗുരുക്കന്മാരുണ്ടായിരുന്നതായി വെളിപ്പെടുന്നു. രാഘവൻ കല്ലേക്കുളങ്ങര രാഘവപ്പിഷാരടി തന്നെ എന്നു മുൻപു നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റു രണ്ടു ഗുരുക്കന്മാരും ആരെന്നറിയുന്നില്ല. കരുണാകരാചാര്യൻ, സൂര്യനാരായണാചാര്യൻ ഇവർ തുഞ്ചത്തു ഗുരുപാദരുടെ ശിഷ്യന്മാരായിരുന്ന കരുണാകരനെഴുത്തച്ഛനും സൂര്യനാരായണനെഴുത്തച്ഛനുമാണെന്ന് ഊഹിക്കണം. ‘പേരു’ എന്നൊരു ഗുരുവിനെപ്പറ്റിയും കവി പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. അദ്ദേഹം സൂര്യനാരായണന്റെ ശിഷ്യപരമ്പരയിൽപ്പെട്ട ഒരാളാണെന്നു സങ്കല്പിക്കുവാനേ നിർവാഹമുള്ളൂ; ‘പേരു’ പേരുവെഴുത്തച്ഛൻ എന്നൊരു ദിവ്യനാണെന്നും അദ്ദേഹം ശുപ്പമേനോന്റെ അദ്വൈതവിദ്യാഗുരുവായിരുന്നു എന്നും ചിലർ പറയുന്നു. പേരുവിനു ‘രാമൻ’ മുതലായി വേറേയും ചില ശിഷ്യന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്നതായി കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. “സമ്പദാലയഭൃതൻ” അതായതു ചമ്പത്തു തറവാട്ടിൽ ജനിച്ച തന്റെ പിതാവിനെയും ശുപ്പമേനോൻ സ്വഗുരുക്കന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പെരുംകുറിശ്ശി ശിവൻ കുടിയംകുളത്തുവീട്ടുകാരുടെ പരദേവതയാകുന്നു.

3 ശുപ്തമേനോനും ധർമ്മരാജാവും

ടിപ്പുവിന്റെ ആക്രമണകാലത്തു ശുപ്തമേനോനും തിരുവനന്തപുരത്തു് അഭയാർത്ഥിയായി ചെന്നു കാർത്തികതിരുനാൾ മഹാരാജാവിനു ചില ശ്ലോകങ്ങൾ അടിയറവച്ചു. ജ്യോതിഷത്തിൽ അതിനുമുമ്പുതന്നെ പ്രസിദ്ധി നേടിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു മഹാരാജാവു തന്റെ ജാതകം ഗണിപ്പിക്കുകയും അതു സൂക്ഷ്മമായിക്കണ്ടതിനാൽ സന്തോഷിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിനു ശംഖുമുദ്രയുള്ള ഒരു വെള്ളിത്തടിയും മറ്റു ചില സമ്മാനങ്ങളും നല്കുകയും ചെയ്തു. ആ വെള്ളിത്തടി ഇന്നും മേനോന്റെ കുടുംബക്കാർ സൂക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെന്നറിയുന്നു. 1000-ആമാണ്ടിടയ്ക്കു് അദ്ദേഹം പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചതായി ഐതിഹ്യമുണ്ടു്. ചിറ്റൂർ കുറ്റിക്കാട്ടു വലിയ എഴുത്തച്ഛൻ എന്നയാൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യനായിരുന്നു. എന്നും, ആ എഴുത്തച്ഛന്റെ ശിഷ്യനായിരുന്നു ചിറ്റൂർ കോതാത്തു് അപ്പമേനോൻ എന്നും പുരാവിത്തുകൾ പറയുന്നു.

കൃതികൾ

ശുപ്തമേനോന്റെ പ്രധാനകൃതി (1) കാവേരീ മാഹാത്മ്യമാണു്. അതുകൂടാതെ (2) തേനാരിമാഹാത്മ്യമെന്നും (3) കേദാരമാഹാത്മ്യമെന്നും രണ്ടു കൃതികൾകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റേതാണെന്നറിയാം. (4) കൈവല്യനവനീതം കിളിപ്പാട്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാങ്മയങ്ങളിൽ ഒന്നാണെന്നുള്ള ഐതിഹ്യം അവിശ്വാസ്യമല്ല. കൈവല്യനവനീതം തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതിയല്ലെന്നു മുമ്പു സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. തേനാരിമാഹാത്മ്യം ചമ്പത്തുവീട്ടുകാരുടേയും കേദാരമാഹാത്മ്യം സ്വമാതാവിന്റേയും നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചു നിർമ്മിച്ചതാണു്.

തേനാരിമാഹാത്മ്യം

ഹ്രസ്വമെങ്കിലും ഹൃദയംഗമമായ ഒരു കൃതിയാണു് തേനാരിമാഹാത്മ്യം. തേനാരി എന്നതു പൊൽപ്പള്ളിയിൽ നിന്നു രണ്ടു മൈൽ കിഴക്കുള്ള ഒരു ചെറിയ ദേശമാകുന്നു. അവിടെ മധുരാനന്ദം എന്ന പേരിൽ ഒരു ശിവക്ഷേത്രവും ശരഗംഗ എന്ന നാമധേയത്തിൽ ഒരു തീർത്ഥവുമുണ്ടു്; അവ രണ്ടും പ്രസിദ്ധങ്ങളാണു്. വേറെയും അവിടെ അനേകം ക്ഷേത്രതീർത്ഥങ്ങൾ കാണാം. അവയുടെയെല്ലാം ഉടമസ്ഥത എക്കണത്തു് എന്ന നായർതറവാട്ടിലേയ്ക്കു് അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. തേനാരിമാഹാത്മ്യം വേറെയും പല ക്ഷേത്ര മാഹാത്മ്യങ്ങളെപ്പോലെ, ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണാന്തർഗ്ഗതമെന്നാണു് വെച്ചിട്ടുള്ളതു്; അത്തരത്തിലുള്ള അനൂതോക്തിയിൽ പാപമുണ്ടെന്നു പൂർവ്വന്മാർ കരുതിയിരുന്നില്ല. “ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണേ ധർമ്മസംഹിതായാം ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ കേരളഭൂഭാഗേ മധുരാനന്ദക്ഷേത്രമഹിമാനുവർണ്ണനം” എന്നു ശുപ്തമേനോൻ അതിലെ ഇതിവൃത്തത്തെ വിശേഷിപ്പിക്കുകയും ആ മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ 67 മുതൽ 69 വരെയുള്ള മൂന്നുധ്യായങ്ങളാണു് താൻ തർജ്ജമ ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയുകയും ചെയ്യുന്നു.

ആദ്യത്തെ അധ്യായം കേകയിലും രണ്ടാമത്തേതു കാകളിയിലും മൂന്നാമത്തേതു കളകാഞ്ചിയിലുമാണു് വിവർത്തനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ചില ഇൗരടികൾ പകർത്തിക്കാണിക്കാം.

ചേദിരാജാവായ സുദർശനന്റെ ധർമ്മം:

ഉദകമൊരുപൊഴുതുമൊരുവർക്കു നല്ലൊരു മ-
റ്റുള്ള ദാനങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു മനവൻ.
സലിലമിഹ സകലദിശി സുലഭിമിതി ചിന്തിച്ചു
സജ്ജനാഗ്രേസരൻ നല്ലാത്തു കേവലം.
കമലഭവതനയനഥ ശാകല്യമാമുനി
കാശ്യപീനാഥനോടനു ബോധിപ്പിച്ചു.
സലിലവിതരണമരിക സകലജനസമ്മതം
സന്താപനാശനം സദ്യസ്സുഖപ്രദം.
ജഗതി ജലമറികയി ചരാചരജാതിയാം
ജീവജന്തുക്കൾക്കു ജീവനും നിർണ്ണയം,
ഫലമതുലമതിനു സമമില്ല മറ്റൊന്നുമേ
പാനീയശാലകൾ തീർക്ക മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ.
ഇതിപലവുമരുളി മുനിവരനുമഴുന്നള്ളിനാ-
നേതുമേ ബോധിച്ചതില്ല നൃപേന്ദ്രനും.
കഴികൾ കിണറുകൾ പഴകളുംബുതടാകങ്ങൾ
കല്യകളേരികളെന്നിവയെങ്ങുമേ
നിഖിലദിശി നിരവധി നിറഞ്ഞുനിന്നിടുന്ന
നിരാർക്കു കിട്ടാത്തതെന്നോർക്കുകാരണം
നിജമനസി പലതമുറപ്പിച്ചു മനവൻ
നിശ്ചയിച്ചിടനാനിങ്ങനെ നിശ്ചലം.”

കാവേരീമാഹാത്മ്യം

“പൃഥ്വലപ്രഭാവമാമാഗേയ പുരാണത്തിൽ പ്രഥിതമായ തുലാകാവേരീമാഹാത്മ്യത്തിൽ” എന്നു ശുപ്തമേനോൻ തന്റെ വിവർത്തനത്തിനു മൂലഭൂതമായ സംസ്കൃതകൃതിയേതെന്നു നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. എന്നാൽ അതും വാസ്തവത്തിൽ ഒരു പുരാണത്തിലും ഉൾപ്പെട്ടതല്ല. ആകെ 30 അധ്യായങ്ങൾ അടങ്ങിയതാണു് പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥം. പതിനഞ്ചാമധ്യായവും പതിനാറാമധ്യായത്തിൽ ഏതാനും ഭാഗവും അടങ്ങിയ 100 ൽ ചിലാനം ശ്ലോകങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തർജ്ജമയിൽ കാണാത്തതിനാൽ പാലക്കാട്ടു സ്വരൂപത്തിലെ വിദ്വാൻ കോമ്പി അച്ചൻ ആ ഭാഗങ്ങൾ സ്വയം വിവർത്തനം ചെയ്തു് അതിൽ ഘടിപ്പിച്ചാണു് 1063-ൽ ആ കൃതി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനോഹരമായ കാവ്യരചനയ്ക്കു് ഉദാഹരണമായി ചില ഇൗരടികൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

കാലദൂതന്മാർ:

“വെട്ടെന്നും കെട്ടെന്നും മെയ്പ്പൊട്ടിക്കു ഞെരിക്കെന്നും
പെട്ടെന്നും ഘൃഷ്ടകഷ്ടോൽകൃഷ്ടനിഷ്കരവാദം
മുൽഗരശൂലഗദാഖൾഗാദി ധരിച്ചതി-
മുഷ്കരന്മാരായുള്ളൊരതകദൂതന്മാരും
ലോഹപാശങ്ങളാലേ ദേഹബന്ധനം ചെയ്തു
സാഹസാലിഴച്ചിഴച്ചാഹന്ത! തലകിഴയ്
അടിച്ചും മെയ്യെല്ലുകളൊടിച്ചും സാരമേയം
കടിച്ചും കല്ലുകൊണ്ടു പൊടിച്ചും ക്രകചത്താൽ
മറിച്ചും വാളാൽ വെട്ടിത്തെറിച്ചും കനലിന്മേൽ
മറിച്ചും തിരിച്ചുമിട്ടെറിച്ചും പൊരിച്ചിട്ടും
കല്ലിലിട്ടിഴച്ചിട്ടും തല്ലിയും പഴിച്ചിട്ടും
മുളളിലും ചുട്ട മണലികല്ലുമുഴച്ചിട്ടും
കരഞ്ഞും കണ്ണീർമഴ ചൊരിഞ്ഞും പൈദാഹത്താൽ-
പ്പൊരിഞ്ഞും മനതളിരെരിഞ്ഞും ശിവശിവ!
ഘോരമായിട്ടും മഹാരൗരവമെന്നു പേരാം
നാരകേ കൊണ്ടുചെന്നു പാരാതെ തള്ളിടിനാർ.”

കേദാരമാഹാത്മ്യം

ഇതു കേദാരവ്രതത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ പ്രപഞ്ചനം ചെയ്യുന്ന ഒരു കൃതിയാണു്.

കഥ

ഒരവസരത്തിൽ കൈലാസത്തിൽവച്ചു പാർവ്വതീ പരമേശ്വരന്മാരുടെ പ്രീതിക്കായി നാരദാദിഗായകന്മാർ പാടുകയും ഉർവശി തുടങ്ങിയ അപ്സരസ്ത്രീകൾ ആടുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കവേ പരമേശ്വരൻ രംഭ്യുടെ ആട്ടത്തിൽ വിശേഷിച്ചു കൌതുകം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഭൃംഗിരടി ആ നർത്തകികളുടെ സമീപത്തിൽ ചെന്നു വികടലാസ്യം തുടങ്ങുകയും പരമേശ്വരൻ ആ ഗണാധ്യക്ഷന്റെ നർത്തനത്തിൽ സന്തോഷിച്ചു് അദ്ദേഹത്തെ അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഉടൻ ഭൃംഗിരടി വീണ്ടും

“അംബികതന്നെയൊഴിഞ്ഞുംബുജശരാരിയാ-
മമ്മഹേശനെ മന്ദം മന്ദമായ് വലംവെച്ചു
വണങ്ങി വണങ്ങിക്കൊണ്ടോടിയാടിനാനപ്പോ-
ളിണങ്ങും കളി കണ്ടു തെളിഞ്ഞൊരല്ലൊവരും.”

ആ സമയത്തിൽ “കുണങ്ങി നാണംകൊണ്ടു വണങ്ങി മഹേശ്വരി ഞങ്ങളു മൃത്യുഞ്ജയൻതന്നോടു്” ‘ഇവൻ എന്നെ ഒഴിച്ചു് അങ്ങയെമാത്രം വലംവയ്ക്കാൻ കാരണമെന്തു്?’ എന്നു ചോദിച്ചതിനു ഭർത്താവു ശിവശക്ത്യാത്മകമായുള്ളതെല്ലാം മിഥ്യയാണെന്നറിയുന്ന ആത്മജ്ഞാനികൾ ശിവനെമാത്രമേ ഭജിക്കൂ എന്നും ശക്തിയെ ഉപാസിക്കുകയില്ലെന്നും ധരിപ്പിക്കുന്നു. അതു കേട്ടു പാർവ്വതീ കപിതയായി ഭൃംഗിരടിയുടെ ശരീരശക്തി മുഴുവൻ തന്നിലേയ്ക്കു് ആകർഷിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു; എങ്കിലും ഭഗവൽപ്രസാദത്താൽ ആ ഗണാധിപനു തന്നിമിത്തം യാതൊരു ക്ഷതിയും സംഭവിച്ചില്ല. എന്നാൽ ഇനി ഭർത്തുശരീരാർദ്ധം ലഭിച്ചേ അടങ്ങു എന്നു ഭൃംഗിരടി നിശ്ചയത്തോടുകൂടി പാർവ്വതീ ഗൗതമമഹർഷിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ ചെന്നുചേരുന്നു. അപ്പോൾ കാട്ടിലേയ്ക്കു പോയിരുന്ന മഹർഷി തിരിയെ വന്നപ്പോൾ കണ്ട ആശ്ചര്യത്തെ കവി ഇങ്ങനെ വർണ്ണിക്കുന്നു.

“കുഴിഞ്ഞു പഴകളിലൊഴിഞ്ഞുതാഴും ജലം
ചുഴിഞ്ഞുപൊങ്ങി മീട്ടാൽ വഴിഞ്ഞു കാണായ്വന്നു.

കൊഴിഞ്ഞൊരിലകളും തഴഞ്ഞു പുനേന്മഴ
പൊഴിഞ്ഞു ഫലിച്ചൊക്കെക്കഴഞ്ഞു വൃക്ഷങ്ങളും,
കുഴിഞ്ഞു വൈരം തമ്മിലഴിഞ്ഞ മനസ്സോടു-
മിഴഞ്ഞ ജന്തുക്കളും കഴഞ്ഞു കളിക്കുന്നു.
പുലിയും ഗോവും പാമ്പുമെലിയും തരക്ഷവും
കലയും സിംഹമാനത്തലവന്മാരുമേവ.”

ദേവിയുടെ ആഗ്രഹമറിഞ്ഞപ്പോൾ ഗൗതമൻ കേദാരവ്രതമനുഷ്ഠിക്കുവാൻ ഉപദേശിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഫലമായി ശ്രീപരമേശ്വരൻ ദേവിയുടെ മുന്നിൽ പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചു ശരീരാർദ്ധം ദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു.

പിന്നീടു കവി പ്രസ്തുതവ്രതമനുഷ്ഠിച്ചു നന്ദികേശ്വരൻ “ഭവസദനദ്വാരാധിപത്യ” വും ദേവലൻ ബ്രഹ്മഹത്യാശാപവിമോചനവും മറ്റും സമ്പാദിച്ചു കഥകൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. നന്ദികേശ്വരനോടു് ആ വ്രതനിയമങ്ങൾ യഥാവിധി ഗ്രഹിച്ചു ചിത്രാംഗദൻ എന്ന ഗന്ധർവശ്രേഷ്ഠൻ ഭരതബന്ധത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചു് അതു വജ്രദന്തൻ എന്ന രാജാവിനു് ഉപദേശിച്ചു എന്നും ആ രാജാവു് അതിന്റെ അനുഷ്ഠാനംകൊണ്ടു് വജ്രപാണിക്കു സമപ്രാഭവനായിത്തീർന്നു എന്നും ഉപന്യസിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യത്തിൽ പുണ്യവതി എന്നും ഭാഗ്യവതി എന്നും സഹോദരിമാരായ രണ്ടു വേശകന്യകമാർ ആ വ്രതാനുഷ്ഠാനം കൊണ്ടു രാജമഹിഷികളായി ഭവിക്കുന്നു. അവരിൽ ഭാഗ്യവതി ഐശ്വര്യമദം വർദ്ധിച്ചതുമൂലം ആ അനുഷ്ഠാനം മുടക്കുകയും അതിന്റെ ഫലമായി ഭർത്തുപരിത്യാഗദുഃഖത്തിൽ അകപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ ജ്യേഷ്ഠത്തിയായ പുണ്യവതി കാര്യം മനസ്സിലാക്കി അനുജത്തിയുടെ മകനെക്കൊണ്ടു് ആ വ്രതം നോല്പിച്ചു ഭാഗ്യവതിയെ വീണ്ടും ഭാഗ്യവതിയാക്കുന്നു.

കവിതാരീതി

താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഇൗരടികൾ ഗൗതമ മഹർഷി പാർവതീദേവിയെ കാണുന്ന ഘട്ടത്തിലുള്ളവയാണു്.

“ഇരുളും തമാലവും വിരളും പരിച്ചു നീ-
ണ്ടരുളും നിറംപൂണ്ടു ചുരുളും കേശപാശം,
തരളാളികൾ മണ്ടിമുരളുംവണ്ണം ചെറു-
ത്തരുളുമളകങ്ങൾ കുരുളും സുഷമയും,
കടിലം ചന്ദ്രബന്ധമടലിലൊളിച്ചിട്ടും
ചടുലഭംഗിതേടും നിടിലതിലകവും,
മല്ലികാഭല്ലവില്ലെത്തല്ലി വെല്ലുന്ന ചില്ലി-
വല്ലികാമതല്ലികാകല്ലോലവിലാസവും,
ചരണസരോരുഹശരണാഗതജന-
ഭരണലോലായതകരുണാകടാക്ഷവും,
പത്മങ്ങളുടെ നവകർണ്ണികാകാന്തിക്കൊരു
സത്മമായ് വിളങ്ങിടും മഞ്ജുളനാസികയും,
മദനരസസാരസദനമായിട്ടു
രദനച്ചുദങ്ങളിൻമുദ്രപ്രകാശവും. . .
ഉദരലാലിമയുമുദ്രധിനിറംകോലും
മുദ്രലരോമാളിയും മധുരം നാഭിദേശം
പുഞ്ചലമീതേ മണിലാഞ്ചരിതമായി മിന്നും
കാഞ്ചനവിരചിതകാഞ്ചിയും ജ്വലനവും,
തുടിയും ചെറുത്ത പൊൽക്കൊടിയുമടികൂപ്പു-
മിടയും, കദളിയോടിടയും തുടകളും,
പിണങ്ങി മണിച്ചെപ്പു ഞങ്ങളു ലഘുതരം
വണങ്ങും മുഴങ്ങഴലിണങ്ങും കണകാലും,
ശിഞ്ജാരഞ്ജിതമണിമഞ്ജീരമണിഞ്ഞതും
കഞ്ജമഞ്ജലിചെയ്യും മഞ്ജുളശ്രീപാദവും-
കേശാദിപാദമേവം കേശവവിരിഞ്ചനാ-
കേശാദിധ്യായമാനം ക്ലേശാദിവിനാശനം.”

നല്ല കിളിപ്പാട്ടുകളിൽ ഒന്നാണു് കേദാരമാഹാത്മ്യം എന്തു് ഇനി വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. കേകാവൃത്തംമാത്രമേ കവി പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളു.

കൈവല്യനവനീതം

കൈവല്യനവനീതത്തിന്റെ മൂലം ഒരു തമിഴ്കൃതിയാണെന്നു മുൻപുതന്നെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിൽ കവി തന്റെ ഗുരുനാഥന്മാരിൽ ആരെയും നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്തു സ്മരിച്ചിട്ടില്ല.

“ശ്രീഗുരുപാദാംബുജം മനസ്സിൽസ്സദാകാലം
ശിരസ്സിലാദേശവും ധരിച്ചു വാഴും നമ്മെ
ഗുരുശ്രീകടാക്ഷമൊന്നുമെന്തായും ശ്രേയസ്സനു-
സരിക്കുന്നതേ വേണ്ടു; ഗുരുവേ നമോ നമഃ”

എന്നേ ആ പ്രകൃതത്തിൽ പറയുന്നുള്ളു. നവനീതത്തിൽ പൂർവ്വതത്ത്വബോധകമെന്നും സന്ദേഹനിവർത്തകമെന്നും രണ്ടു പദലങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. അദ്വൈതവേദാന്തമാണു് പ്രതിപാദ്യം. മാതൃക കാണിക്കുവാൻ ചില ഇൗരടികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

“എന്തിനു വിചാരമെന്നാകിലോ സദൃഷ്യാന്തം
ഹന്ത! ചൊല്ലുവൻ; വേഷം മാറിയ ജനങ്ങളെ
അന്തരാ അറികേണ്ടിൽഗുഹ്യമാം സ്വഭാവത്തി-
ന്നാന്തരം ശീലം ചിഹ്നമാരാഞ്ഞങ്ങറിയാതെ
ഓടിയും കരണങ്ങൾ മറിഞ്ഞുമിടയിടെ-
ച്ചാടിയും മീൻതുള്ളിയുമുയർന്നു കമ്പത്തിന്മേൽ
പേടികൂടാതെയെറിച്ചാടിയും ചക്രംതിരി-
ഞ്ഞീടെഴും കർമ്മത്തിനാലവരെയറിയാമോ?
എന്നതുപോലെ വിചാരത്തിനാലൊന്നാലെന്നി-
യന്നദാനാദിജപം തപസ്സും യാഗാദിയും
ധന്യശാസ്താമുതപാാദികർമ്മങ്ങളൊന്നാൽ-
ത്തന്നെത്താനറികെന്നതെന്നമേ വന്നുകൂടാ.”

5 മച്ചാട്ടു നാരായണനിയമം (940-1017)

ജീവ ചരിത്രം

കൊച്ചിരാജ്യത്തു തലപ്പിള്ളിത്താലൂക്കിൽ വടക്കാഞ്ചേരി തീവണ്ടിസ്റ്റേഷനിൽനിന്നു മൂന്നു നാഴിക കിഴക്കായി മച്ചാട്ടു എന്നൊരു പ്രദേശമുണ്ട്. അവിടെ കളപ്പുരമംഗലം എന്ന ശിവക്ഷേത്രത്തിന്റെ തൊട്ടു കിഴക്കായി ചാന്തമ്പിള്ളി എന്നൊരു ഇല്ലമുണ്ടായിരുന്നു. ആ ഇല്ലത്തിലാണ് നാരായണനിയമം ജനിച്ചത്. പുരുഷപ്രാപ്തി വന്നതിനുശേഷം ചാന്തമ്പിള്ളിക്കു സ്വല്പം വടക്കു കരമത്രയിൽ ഒരില്ലം അദ്ദേഹം പുത്തനായി പണികഴിപ്പിച്ചു താമസം അങ്ങോട്ടേയ്ക്കു മാറ്റി. ഇളയതു സുമാർ 80 വയസ്സോളം ജീവിച്ചിരുന്നു, 1017-ആമാണ്ടു മീനമാസം രോഹിണിനക്ഷത്രത്തിൽ പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചതായി വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹം 940-ആമാണ്ടാണ് ജനിച്ചതെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. അതു ശരിയാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹം 20-XXXX വയസ്സിലോ അതിനുമുൻപുതന്നെയോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അത്യുഭയമായ ജ്യോതിശ്ശാത്രവൈദഗ്ദ്ധ്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചതുടങ്ങിയിരിക്കണം.

ജ്യോതിഷികത്വം

പ്രശ്നമാഗ്നകാരനായ ഇടയ്ക്കാടിന്റെ പ്രശിഷ്യനാണ് ഇളയതെന്ന് അന്യത്ര പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ ഗുരുമുഖത്തിൽ നിന്നു ശാസ്ത്രം പഠിച്ചതിനുമേൽ അതു പ്രയോഗിക്കുന്നതിനുമുൻപു തന്റെ ആയുർദ്രായംതന്നെ നിപുണമായി ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചു തൃപ്പൂണിത്തുറക്കോവിലകത്തേയ്ക്കു പോയി. അന്നു ശക്തൻ തമ്പുരാൻ സിംഹാസനാരൂഢനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹംതന്നെയാണ് ഭരണസാരഥ്യം വഹിച്ചിരുന്നതു്. അവിടെ ഈടുവെപ്പിൽ കടന്ന് ഒരു സ്വർണ്ണക്കടം മോഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടു് ഇളയതു വെളിയിലേയ്ക്കു പോരികയും കാവല്ലൂർ തമ്പുരനെ തിരുമുഖിൽ കൊണ്ടുചെല്ലുകയും ചെയ്തു. ശക്തൻ തമ്പുരാൻ മോഷ്ടാവിനെ വധശിക്ഷയ്ക്കു വിധിച്ചു. പക്ഷേ കൊലനിലത്തുവെച്ചു ചില നമ്പൂരിമാർ നമ്മുടെ ദൈവജ്ഞനെ ആ നിലയിൽ കാണുകയും അവർമുഖേന വിവരമറിഞ്ഞു തമ്പുരാൻ അദ്ദേഹത്തെ മോചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇളയതിനോടു് തിരുമേനി ആ സാഹസത്തെപ്പറ്റി ചോദിച്ചതിൽ തനിക്കു ജാതകമനുസരിച്ചു ദീർഘായുര്യോഗമുള്ളതായിക്കണ്ടു എന്നും അതു ശരിയാണോ അതോ ശാസ്ത്രം പിഴയ്ക്കുമോ എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി അങ്ങനെ ചെയ്തതാണെന്നും അദ്ദേഹം ഉത്തരം പറഞ്ഞുവത്രേ. ആ വിധത്തിലൊന്നും ആത്മഹത്യക്കൊരുവെട്ടു നവഗ്രഹങ്ങളെ പരീക്ഷിക്കരുതെന്നു മാത്രം തമ്പുരാൻ ഉപദേശിച്ചു. 964-ൽ ടിപ്പുസുൽത്താനോടുപോലും ഇളയതു സമ്മാനം വാങ്ങിച്ചതായി ഒരു ഐതിഹ്യമുണ്ട്. തൃശ്ശിവപേരൂർവെച്ച് ഒരിക്കൽ സുൽത്താൻ ഒരു തത്തയെ കളിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അതിന്റെ കാലിൽ കെട്ടിയിരുന്ന തങ്കച്ചങ്ങല അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇടത്തേക്കെത്തണ്ടയിൽ ബന്ധിച്ചിരുന്നു. ഇളയതു് ആ സമയത്താണ് അവിടെ ചെന്നു ചേർന്നതു്. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ട അവസരത്തിൽ സുൽത്താൻ ആ തത്ത എപ്പോൾ മരിക്കുമെന്നു ചോദിക്കുകയും കുറേക്കാലം കൂടി ജീവിച്ചിരിക്കാൻ അതിനു യോഗം കാണുന്നതായി അദ്ദേഹം മറുപടി പറയുകയും ചെയ്തു. ടിപ്പു ഉടൻ വാളെടുത്തു് ആ തത്തയെ വെട്ടാൻ ഉദ്യമിച്ചു എങ്കിലും വെട്ടു കൊണ്ടുതു ചങ്ങലയിലായിരുന്നു. അതിന്റെ ഫലമായി ചങ്ങല മുറിയുകയും കിളി പറന്നുപോവുകയും ചെയ്തു. ടിപ്പുവും തിരുവിതാംകൂറുമായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ടിപ്പു ജയിക്കുകയില്ലെന്ന് ഇളയതു മുൻകൂട്ടി പ്രവചിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ തന്റെ പടയാളികളോടുകൂടി യുദ്ധാവസാനംവരെ താമസിക്കുവാൻ ആ ഉഗ്രശാസനൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ഒടുവിൽ ഇളയതിന്റെ പ്രശ്നം ഫലിച്ചതായി കണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിനു സമ്മാനമായി ഒരു പറ പണം അളന്നുകൊടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെയും ആഴ്വാഞ്ചേരി മനയ്ക്കൽ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ ഇളയതു ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ തമ്പ്രാക്കൾ തന്റെ ക്ഷുരകനെ വരുത്തി ക്ഷൗരത്തിനു തയാറാവുകയായിരുന്നു. താൻ എപ്പോൾ ക്ഷൗരം ചെയ്യിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചതിന് അതു് ഏഴെട്ടു മാസത്തേക്ക് ഉണ്ടാവില്ലെന്നായിരുന്നു ഇളയതിന്റെ മറുപടി. “അതാ ക്ഷുരകൻ എന്നെക്കാത്തുനില്ക്കയാണ്” എന്നു തമ്പ്രാക്കൾ വീണ്ടും പറഞ്ഞപ്പോൾ “അകായി ലുള്ളവരോടു് ഒന്നു ചോദിച്ചിട്ടായാൽ വേണ്ടില്ല” എന്ന് ഇളയതു് ഉപദേശിച്ചു. ചെന്നു ചോദിച്ചപ്പോഴാണ് തന്റെ ധർമ്മപതിക്ക് ജ്ഞമതിയാകേണ്ട ദിവസം തെറ്റിയിരിക്കുന്നതായി അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായതു്. തമ്പ്രാക്കൾക്ക് ഒരു പുരുഷപ്രജ ജനിക്കുമെന്നും ആ സംഭവം ഇന്നപ്പോളായിരിക്കുമെന്നും മറ്റും കാണിച്ച് ഇളയതു് ഒരു കുറിമാനവും എഴുതിക്കൊടുത്തു. ശക്തൻതമ്പുരാനെ ഇളയതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദീർഘദർശനംകൊണ്ടു പല അവസരങ്ങളിലും വിസ്മയിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. “ശക്തൻ തമ്പുരാനും ഏത്തവാഴപ്പഴവും”, “ശക്തൻതമ്പുരാനും സർപ്പകോപവും” മുതലായ ഐതിഹ്യങ്ങൾ പ്രകൃതത്തിൽ വിസ്തരിക്കുവാൻ സ്ഥലദൂർലഭ്യം അനുവദിക്കുന്നില്ല. കേരളത്തിലെ കേളികേട്ടു ജ്യോത്സ്യന്മാരിൽ പ്രശ്നഭാഗത്തെസ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അദ്ദേഹത്തെക്കാൾ വിശ്രുതനായ ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ആ ശതവർഷത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടില്ലെന്നുതന്നെ പറയാം.

കൃതികൾ

ഇളയതിന്റെ വാങ്മയങ്ങളെ (1) ജ്യോതിഷകൃതികൾ (2) സംസ്കൃതകൃതികൾ (3) ഭാഷാകൃതികൾ എന്നീ മൂന്നിനങ്ങളായി വിഭജിക്കാം.

ജ്യോതിഷകൃതികൾ: - (1) ജാതകദേശരത്നമെന്നും (2) മച്ചാട്ടു ഭാഷയെന്നും രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങൾമാത്രമേ ഈ വകപ്പിൽ കിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. ജാതകാദേശരത്നം പുതുമനച്ചോമാതിരിയുടെ ജാതകാദേശത്തെ അനുകരിക്കുന്നു. മച്ചാട്ടുഭാഷയ്ക്കു ജ്യോതിഷഭാഷാവലി എന്നും പേരുണ്ട്. ഇതിലെ ഉപക്രമത്തിലുള്ളതാണ്.

“വിഹിതകളപ്പുരമംഗലവാസം വിധുശേഖരം നമസ്കൃത്യ ബാലന്മാർക്കു പഠിപ്പാൻ ജ്യോതിഭാഷാവലിം കരിഷ്യാമി.” എന്ന ശ്ലോകം.

സംസ്കൃതകൃതികൾ: - (3) രാമായണം യമകകാവ്യം (4) ധാന്യമുഖാലയേശപഞ്ചാശിക എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു സംസ്കൃതകൃതികൾ ഇളയതു രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി അറിയാം. ‘ധാന്യമുഖാലയം’ എന്നാൽ ‘നെല്ലുവാ’ എന്നർത്ഥം. ഇളയതു നെല്ലുവായിലെ ധന്വന്തരമൂർത്തിയായ മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ പരമാരാധകനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷാഗാനങ്ങളിലെല്ലാം ആ ദേവന്റെ വന്ദനം പ്രായേണ കാണുമാനുണ്ട്. രാമായണത്തിൽ അറുപത്തൊന്നും പഞ്ചാശയത്തിൽ അൻപത്തൊന്നും ശ്ലോകങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. ആദ്യത്തെ കൃതി അനുഷ്ടുപ്പിലും രണ്ടാമത്തേതു ശാർദൂലവിക്രീഡിതത്തിലുമാണ് നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നതു്. രാമായണം ഒരു യമകകാവ്യമാണ്. പഞ്ചാശിക അത്തരത്തിലുള്ളതല്ലെങ്കിലും അതിലും കവി യമകം ധാരാളമായി ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. യമകപ്രയോഗത്തിൽ ഇളയതിന് അസാമാന്യമായ പാടവമുണ്ടായിരുന്നു. ആ കൃതിയിൽ വിഷ്ണുവിന്റെ കേശാദിപാദവർണ്ണനമാണ് പ്രതിപാദ്യം. രണ്ടു കാവ്യങ്ങളിൽനിന്നും ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കാം.

രാമായണം യമകകാവ്യം:
“സച്ചിദാനന്ദരൂപോപി സ്വഭക്താനുഗ്രഹായ യഃ
ധത്തേ സാവയവം ദേഹം വന്ദേഹം തം മഹേശ്വരം.
ചിത്രം ശ്രീരാമചരിതം വക്ഷേത്യ സംക്ഷിപ്യ സാദരം
സതു സന്തഃ പ്രസന്നാ മേ സന്നാമേയമനോമലാഃ.
.....
തതശ്ശർപ്പണഖാ പ്രാപ്താ രാമം കാമമയാചത
സ സസർജ്ജ ച സോദേത്യേ സോദേത്യേതാം നിശാചരിം.
.....
ബധ്യാ സേതും ഗതാ ലങ്കാം കപയോ/ദ്രിദ്രുമായുധാഃ
ജഘ്നുസ്സമീകേ തരസാ തരസാശനസഞ്ചയാൻ.
.....
ദശാസ്യശക്തിമുക്താസും ലക്ഷണം പവനാത്മജഃ
ഔഷധാചലമാനീയ മാനീ യത്താദജീവയൽ.”
ധാന്യമുഖാലയേശപഞ്ചാശികഃ
“ദേഹം ദേവ! ദധാസി മാധവ! ചതുർദ്ദോഷം
ത്രിദോഷാപഹം
ഭക്തേ പഞ്ചജനേ തനോഷി പുരുഷാർത്ഥാനാം ചതുഷ്ടം
മുദാ
പഞ്ചത്വം നയസി ത്വമന്തരഗതം ചാരാതിഷ്ടകം നൃണാം
കർമ്മാനേകമഹോ! വിഭാതി ഭവതസ്തുത്യാം ഭജേ
സന്തതം.
ഭക്തിസ്സജ്ജനസംഗമാത്രസുലഭാ തത്യാർത്ഥബോധപ്രദാ
സർവേഷാം ഗുണവൃദ്ധികൃദ്വിജയതേ നൈവം വിഭക്തിഃ
പ്രഭോ
ലഭ്യാ ശാസ്ത്രപരിശ്രമാദിതന്തേ സാ ചാർത്ഥദോൻ
ബഹുൻ
വൃദ്ധിം ചാപി ഗുണം ച കത്രചിദതസ്സഭക്തിമേവാദ്രിയേ,
.....
ചക്ഷുർദൃക്ഷിണമീശ വാമമഹിതേ ഭക്തേ ജനേ ദക്ഷിണം
വാമം തദ്ദിതയം രിപൗ തദധികാരണ്യം ച ഭാതി ദ്രിയോഃ
സൗമ്യം വാമമിഹാപരം വഹതി മിത്രത്വം തഥാ ചോഭയം
സൗമ്യം സാധുജനസ്യ മിത്രമവതാച്ചിത്രം തദക്ഷിദ്വയം.
.....
ത്വന്മാഹാത്മ്യമജാനതാ യദിഹ തേ കേശാദിപാദാന്തിമാ-
ന്യങ്ഗാനീതി മയാ സ്തുതാനി തദിദം ഭൂയാദ് ഭവൽപ്രീതയേ
ഭക്ത്യാ യഃ പന്തി പ്രഭോ! പരമയേമാം
സ്തോത്രപഞ്ചാശികാം
തസ്മയാന്തഃ കരണാകരേ സുരചിരം ത്വദ്രു പരന്തം ജയേൽ.”
ധന്വന്തര്യഷ്ടകം എന്നൊരു കൃതിയും അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടത്രേ.

6 ഭാഷാഗാനങ്ങൾ - തിരുവാതിരക്കളി

ഇളയതിന്റെ ഭാഷാഗാനങ്ങളെല്ലാം സ്ത്രീകൾക്കു കൈകൊട്ടിക്കളിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടുകൾ എന്നും തിരുവാതിരപ്പാട്ടുകൾ എന്നും പറയുന്ന ഗാനങ്ങളെ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ ഒരു പ്രത്യേകവിഭാഗമായി പരിഗണിക്കേണ്ടതാകുന്നു. തിരുവാതിരക്കളി 'ലാസ്യം' എന്ന അഭിനയശാഖയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. തീവ്രമായ തപോനിയമം അനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന പാർവതീദേവിക്ക് ആ തപസ്സിന്റെ ഫലമായി ശ്രീപരമേശ്വരൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ച തന്റെ പത്നയാക്കിക്കൊള്ളാമെന്നു വരദാനം ചെയ്തതു ധനുമാസത്തിലെ തിരുവാതിരനാളിലാണ്. ആ ദിവസത്തെ അവിവാഹിതകളായ കന്യകമാർ ഭക്തിപൂർവ്വം ആഘോഷിക്കുന്നതിന്റെ ഒരു ചടങ്ങാണ് തിരുവാതിരക്കളി. ധനുമാസത്തിലെ തിരുവാതിരയ്ക്കു ഏഴു ദിവസത്തിനെങ്കിലും മുൻപ് അവർ പാർവതീദേവിയെ പാട്ടുകൾ പാടി ആരാധിച്ചു നൃത്തം വെയ്ക്കുകയും തിരുവാതിരനാളിൽ നോൽസുനോറ്റു രാത്രി മുഴുവൻ അത്തരത്തിലുള്ള ഉപാസനാപരിപാടി അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നൃത്തരൂപമാണ് പ്രസ്തുതലാസ്യം. അതുകൊണ്ട് ആ അവസരത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന പാട്ടുകളും താളപ്രധാനങ്ങളാണ്. തിരുവാതിരനാൾ അർദ്ധരാത്രിയോടുകൂടി കന്യകമാർ ശുഭ്രവസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചു പാതിരാപ്പച്ചടി, 'പുലവൃത്തം' പാടിക്കളിക്കുകയും മറ്റും ചെയ്യുന്ന പതിവു പണ്ടത്തെക്കാലത്തു സർവസാധാരണമായിരുന്നു. നവീനപരിഷ്കാരത്തിന്റെ കൂലങ്കഷമായ പ്രവാഹത്തിൽ ആ പതിവ് ഓണം കേറാമൂലകളിൽപ്പോലും നാമാവശേഷമായിട്ടുണ്ട്. ആ വൃതത്തിന്റെ ഫലം അനുരൂപമായ ദാമ്പത്യമാണെന്ന് ഇന്ന് ആർ വിശ്വസിക്കും? പണ്ട് എത്ര കുലീനതയും കുബേരതയും തികഞ്ഞ കുടുംബങ്ങളിൽപ്പോലും അനുഷ്ഠിച്ചുവന്നിരുന്ന ആ ദൈവാരാധനാപദ്ധതിക്ക് ഇന്നു ചില പൺപള്ളിക്കൂടങ്ങൾമാത്രം വല്ലപ്പോഴുമൊരിക്കൽ അഭയസ്ഥാനങ്ങളായെങ്കിലായി എന്നേ ഉള്ളൂ. ഇതു പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കേണ്ട ഒരു കേരളീയകലയാണെന്നും ഇതിന് ആത്മീയമായും മാനസികമായുമെന്നതുപോലെ ശാരീരികമായും പ്രയോജനമുണ്ടെന്നും ചിന്താശീലന്മാർക്കു നിരീക്ഷിക്കുവാൻ പ്രസാസമില്ല. വളരെക്കാലം മുമ്പു മുതൽക്കുതന്നെ കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടുകൾ ഓരോരുത്തർ നിർമ്മിച്ചിരിക്കണമെങ്കിലും കഞ്ചൻ നമ്പിയാരുടെ രക്തമിണീസ്വയംവരത്തിനു മുൻപുള്ള പാട്ടുകളൊന്നും കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ല. അവയെ മച്ചാട്ടിയളയതിന്റെ ആ സാഹിത്യസരണിയിലുള്ള കൃതിരത്നങ്ങൾ അന്തർദ്ധാനം ചെയ്യിച്ചു എന്നു അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്.

7 ഇളയതിന്റെ കൃതികൾ

ശക്തൻതമ്പുരാന്റെ ദ്വിതീയപതിയായ കരിമ്പറ്റ ചിമുക്കട്ടി വലിയനേത്രാരമ്മ കൈകൊട്ടിക്കളിയിൽ അന്നന്യസാധാരണമായ പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു. ആ മഹിളാരത്നത്തിന്റെ ആവശ്യമനുസരിച്ചാണ് ഇളയതുശാകന്തളം നിർമ്മിച്ചത് എന്നു പുരാവൃത്തകൾ പറയുന്നു. മറ്റു ചില പാട്ടുകൾക്കും അവരുടെ പ്രേരണ കാരണമായിരുന്നിരിക്കാം. ചിമുക്കട്ടിയമ്മയെ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പരിഗ്രഹിച്ചത് ൧75 -ലാണ്. അവിടുന്ന് ൧81-ൽ തിപ്പുട്ടു നേത്രാരമ്മ 1൦3൦-ആമാണ്ടുവരെ ജീവിച്ചിരുന്നു. ആയുരന്തംവരെ ആ മഹതി കൈകൊട്ടിക്കളിയുടെ പ്രചരണത്തിനായി പലപ്രകാരത്തിൽ പരിശ്രമിയ്ക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

അത്തരത്തിലുള്ള ഒട്ടുവളരെ പാട്ടുകൾ ഇളയതു നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. (1) പാർവ്വതീസ്വയംവരം പത്രങ്ങളുവൃത്തം (വലുത്), (2) പാർവ്വതീസ്വയംവരം നാലുവൃത്തം (ചെറുത്), (3) അംബരീഷചരിതം അഥവാ ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം പത്രങ്ങളുവൃത്തം, (4) ശാകന്തളം എട്ടുവൃത്തം, (5) ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം നാലുവൃത്തം, (6) ലക്ഷണാസ്വയംവരം എട്ടുവൃത്തം, (7) സീതാസ്വയംവരം നാലുവൃത്തം, (8) വൃകാസുരവധം രണ്ടു വൃത്തം, (9) കല്യാണസൗഗന്ധികം രണ്ടുവൃത്തം, (10) വസ്ത്രാപഹരണം രണ്ടുവൃത്തം, (11) അമൃതമഥനം എന്നീ കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടുകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റേതാണെന്നു സങ്കല്പിക്കാം. ഇവ കൂടാതെ (1) വ്യാസോൽപത്തി കുറത്തിപ്പാട്ട് (2) പാത്രചരിതം കുറത്തിപ്പാട്ട് (3) കൃഷ്ണലീല പാന (4) വ്യാസോൽപത്തി പാന (5) സന്താനഗോപാലം പാന (6) നളചരിതം പാന (7) ഗണപതിസുബ്രഹ്മണ്യകലഹം പാട്ട് (8) നെല്ലുവായപ്പന്റെ കേശാദിപാദം പാട്ട് ഇവയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാങ്മയങ്ങളാണെന്നു പറയുന്നു. ഇളയതിന്റെ ഭാഷാശൈലി അത്യന്തം സരളമധുരമാണ്. കഞ്ചൻനമ്പിയാരുടെ രീതിയാണ് പദഘടനയിൽ അദ്ദേഹം നിരന്തരമായി അനുകരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്; രചനാസൗഷ്ഠ്യം അത്രമാത്രം തികഞ്ഞ ഭാഷാകൃതികൾ അക്കാലത്തു വളരെ വളരെ വിരളങ്ങളായിരുന്നു. കൈകൊട്ടിക്കളിക്കു പാടുന്നതിന് അതുപോലെ മനോഹരങ്ങളായ ഗാനങ്ങൾ ഭാഷയിൽ വേറെ അധികമില്ലെന്നും തീർത്തുപറയാവുന്നതാണ്. കേരളത്തിൽ പഴയ മട്ടിലുള്ള കുടിപ്പള്ളിക്കൂടങ്ങൾക്കു പ്രധാനമുണ്ടായിരുന്ന കാലത്തു ശാകന്തളം തുടങ്ങിയ ചില പാട്ടുകൾ പെൺകുട്ടികളെ ആശാന്മാർ നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിപ്പിച്ചുവന്നിരുന്നു. ഇന്നും സ്ത്രീകൾക്ക് ഇളയതിന്റെ പാട്ടുകളിലുള്ള ആദരം സീമാതിതമാണ്. ഉപരി നിർദ്ദിഷ്ടങ്ങളായ കൃതികളെല്ലാം വായിയ്ക്കുവാൻ എനിയ്ക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല; മിക്കവാറും വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുള്ളവയിൽ സർവ്വോൽകൃഷ്ടമായി എനിയ്ക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ളതു ശാകന്തളംതന്നെ. ശാകന്തളത്തിലെ “ഓടുംമുഗങ്ങളെ” “കല്യാണി കളവാണി” മുതലായ ഭാഗങ്ങൾ സുപ്രസിദ്ധങ്ങളാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം:

ഓടും മുഗങ്ങളെത്തേടി നരപതി
കാടകംപുകക്കൊരു നേരത്തിങ്കൽ
പേടിചൊരു മുഗം ചാടിക്കുതിച്ചോടി
കൂടെ നൃപതിയും കൂടി പിൻപേ.
മണ്ടുന്ന മാതിനെക്കണ്ടുകണ്ടത്തികേ
കണ്ണിത കൈവിട്ടുതു മനൻ
തേരതിവേഗത്തിൽപ്പാരതയോടിച്ച
ദൂരത്തൊരു ദിക്കിൽച്ചെന്നുചാടി.
സേനയും കൂടാതെ താനേ ഹിമവാന്റെ
സാനപ്രദേശം പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ
ദാഹം മുഴുകയാൽത്തണ്ണീർ തിരഞ്ഞപ്പോൾ
മോഹനമാമ്മാറ്റു മുന്നിൽക്കണ്ടു
കണ്ണുമനിയുടെ പുണ്യാശ്രമസ്ഥലം
കണ്ണിന്നു കൗതുകമുണ്ടാം കണ്ടാൽ.” (ശാകന്തളം ദ്വിതീയവൃത്തം)

“കല്യാണി! കളവാണി! ചൊല്ലു നീയാരെന്നതും
കല്യേ! നീയാരുടെയ പുത്രിയെന്നും.
നീന്മുലമെനിക്കുള്ളിൽ മന്ഥവിവശത
മേന്മേൽ വന്നുദിക്കുന്നു നിർമ്മലാംഗി!
കന്യകയതു കേട്ടു മന്ദമങ്ങുരചെയ്തു
കണ്ണുമാമുനിയുടെ സുതയല്ലോ ഞാൻ.
മന്നവ! ശകന്തളയെന്നു പേരെൻകൈടോ
എന്നിലാഗ്രഹം തവ നന്നല്ലേതു.
താപസതന്മണിയെബ്ദ്രപനു കൈക്കൊള്ളാമോ?
പാപമുണ്ടതിനെനതറിയുന്നില്ലേ?” (ശാകന്തളം ചതുർത്ഥവൃത്തം)

“അരികിൽ വരികാരോമൽപെങ്കിളി, നി-
യരനിമിഷം കാലം കളഞ്ഞിടാതെ.
അരുമയൊടേ സീതാസ്വയംവരത്തെ-
യരുണമുഖി! ചൊല്ലെന്നു കേട്ടുനേരം
അഖിലപതി നെൽവായിൽ മാധവനെ-
യകതളിരിലേർത്തു പറഞ്ഞാളല്ലോ.
അരികൾകലകാലൻ ദശരഥനാ-
മരചമണി വാണാനയോധ്യതന്നിൽ.
അവനു സുതനായിപ്പുണ്ടുംബുജാക്ഷ-
നവതരണം ചെയ്തിതു രാമനായി.
അവരജരം മുവരുളവായ്വന്നു
അവരോടൊരുമിച്ചു വളരുംകാലം
അവിടെയൊരുനാൾവന്നു വിശ്വാമിത്ര-
നവനിപതിവീരനെക്കണ്ടു ചൊല്ലി.” (സീതാസ്വയംവരം പ്രഥമവൃത്തം)

“കാലാരിസംഭവനായ മുന്നിന്ദ്രൻ
കാളിന്ദിയിൽച്ചെന്നിറങ്ങി പതുക്കെ
കാലു കഴുകിയും കണ്ണു തുടച്ചും
കാഷായവസ്ത്രം നനച്ചു പീഴിഞ്ഞും
കാറ്റുമൊട്ടേറ്റു കടവിലിരുന്നും
കളമാം തോയത്തിൽ മുങ്ങിക്കിടന്നും
കാലം വളരെക്കഴിഞ്ഞൊരുശേഷം
കാണാഞ്ഞു ഭൂപനു ചിന്ത തുടങ്ങി.” (അംബരീഷചരിതം ഷഷ്ഠവൃത്തം)

“തുമ്പിക്കരംകൊണ്ടു താമരയെല്ലാ-
മൻപോടറ്റത്തവൻറച്ചനചെയ്തു
കമ്പം കളഞ്ഞു താൻ പണ്ടു ഭജിച്ച
തമ്പുരാൻതന്നെ സ്തുതിച്ചുടങ്ങി.
ഈരേഴു പാരിനും കാരണമായി
നേരേ വിളങ്ങുന്ന നിശ്ചലരൂപ,
പാരം പരവശനാകിയൊരെന്നെ-
പ്പുരാതേ വന്നു കരേറ്റുക വേഗം.
നിഷ്കള! നിർഗ്ഗണ! നിർമ്മലമൂർത്തേ!
ദുഃഖവിനാശന! പാഹി കൃപാലോ!
നക്രം വലിച്ചെന്നെ നിരിലിദാനീം
മുക്കുന്നതിൻമുൻപു മുക്കി തരണം
മൂർത്തിവിശേഷമൊഴിച്ചുവന്നേവം
കീർത്തനം ചെയ്തതു കേട്ടൊരുനേരം
ഇസ്തുതി നമ്മയല്ലെന്നു നിനച്ചു
മൃത്യുഞ്ജയാദികൾ വന്നുമയില്ല.” (ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം തൃതീയവൃത്തം)

“കരിമുഖിൽവർണ്ണ! നീ കരുതല്ലേ ചാപലം
കരുണാംബുധേ! കൃഷ്ണ! കുറ തായോ!
അരയോളം നീരിൽനിന്നുരയാലിലപോലെ-
യരവിന്ദനാഭ! നീ തുള്ളിക്കൊല്ലേ!
അരുമയോടനേരമരുൾചെയ്തു മാധവ-
നരുണാധിരാജോടൊത്തമോദം.
കരയറ്റു നിറ്റിന്നു കരയേറിവന്നിങ്ങു
കരമാശു നിട്ടുകിൽക്കുറ നൽകാം.
തരുമുലേ വാരാതേ തരുമിതു ഞാനെന്നു
തരുണിമാരെ! നിങ്ങൾ മോഹിക്കേണ്ട.
കരയേണ്ട രാധേ! നീ കരരോരു! വന്നാലും
കരയുള്ളതല്ലയോ നിന്റെ വസ്ത്രം?
കളവാണി! കാലത്തെക്കളയാതേ വന്നാകിൽ
കളവല്ല നീളേ! നിൻ ചേല നൽകാം.
കമനിയരൂപിണി! കമലാക്ഷി! നിന്തി നീ
കമനീ! വലയേണ്ട മിത്രവിന്ദേ!” (വസ്ത്രാപഹരണം)

“കർണ്ണാദികൾ ഞങ്ങൾ കണ്ടങ്ങിക്കവേ
പെണ്ണിനെ മോഷ്ടിച്ചു കൊണ്ടുപോവാൻ
ദണ്ഡമില്ലെന്നു നീയെണ്ണിയതുള്ളതും
ദണ്ഡധരാലയം പുവതിനോ?
കണ്ഡിനത്തിങ്കേന്നു രക്തമിണിയെപ്പണ്ടു
കണ്ണൻ തവ താൻ കൊണ്ടുപോന്നു;
അക്കണക്കേ നീയുമിക്കൊടും ഭാവിച്ചാ-
ലിക്കരുവീരന്മാരോടു കൂടാ.” (ലക്ഷണാസ്വയംവരം)

“കളമൊഴി! കേശവന്റെ കളികളെച്ചൊല്ലു ബാലേ!
കളികളിലണിമൗലേ! കളയൊല്ലേ വൃഥാ കാലം.
മധുരതരമൃതമഥനമാം കഥ കേട്ടാൽ
മതിയാകുകയില്ലെന്നു കേട്ടിതു ചൊന്നാൾ ശാരികയും.
ഗണപതിദേവാനും ഗുണവതി ഭാരതിയും
തുണച്ചെഴുതിടേണമെന്റെ ഗുരുഭൃതന്മാരും നിത്യം.
വീരവോടെ നെല്ലുവായിൽ മരുവിടും വാസുദേവൻ
പരിതാപമെല്ലാം തീർത്തു പരിചോടെ പാലിക്കേണം.
സുരനാരിജനം മുനിവരനാകും ദുർവാസാവി-
ന്നൊരു മാല നല്കിയതു പുരുളത്തന്നായ്ക്കൊടുത്തു.” (അമൃതമഥനം)

ഇളയതിന്റെ ഹലിതത്തിനു താഴെച്ചേർക്കുന്ന ഉദാഹരണം പരിപൂർണ്ണമായ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു.

“ബാലൻ ഗണേശനും ബാഹുലേയൻതാനും
ലീലകളാടി വസിക്കുംകാലം
കുംഭിവാദനൻ കരയുന്നതുകേട്ടു
ശംഭുപ്രണയിനിയായ ദേവി
എന്തു ഗണേശ! കരയുന്ന നീയെന്നു
ദന്തിമുഖനോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ
സോദരനെന്റെ ചെവി പിടിച്ചാടുന്നു
വേദനയുണ്ടെന്നിങ്ങൊരുമമ്മേ!
എന്നു ഗണപതി ചൊന്നതു കേട്ടപ്പോൾ
സ്തന്ദനോടാശു പറഞ്ഞു ദേവി.
കഷ്ടം കമാര! നിൻചേഷ്ടിതമിങ്ങനെ
ജ്യേഷ്ഠനോടെന്നു കലഹിക്കുന്നു?
മുന്നമെൻ നേത്രങ്ങളെണ്ണി വിനായക-
ന്നെന്നതു മാതാവറിഞ്ഞിലല്ലീ?
താരകവൈരിതാനേവം പറഞ്ഞപ്പോൾ
ഗൗരി ഗണനാഥനോടു ചൊന്നാൾ.
ഉണ്ണ! നീയെന്തിന്നു കാർത്തികേയൻതന്റെ
കണ്ണുകളെണ്ണുവാൻ പോയി മൂന്നും?
നന്നല്ല നിന്റെ തൊഴിലും ഗജാനന!
പിന്നെപ്പറഞ്ഞാൽ ഫലമുണ്ടാമോ?
കേശിക്കണമമ്മേ! മുഴക്കോലെടുത്തന്റെ
മുക്കളന്നു മൂന്നും സുബ്രഹ്മണ്യൻ.
പുത്രന്മാർ ചൊന്നവാക്കിത്തരം കേട്ടപ്പോൾ
സത്യരും പുഞ്ചിരിപ്പണ്ടു വേഗാൽ
നിങ്ങളിരുവരും തങ്ങളിലേറപ്പി-
ണങ്ങരുതെന്നു പറഞ്ഞു ദേവി,
നന്ദനന്മാരെ മടിയിൽ വച്ചാദരാൽ
നന്നായ്പ്പണർന്നു സുഖിച്ചിരുന്നു.” (ഗണപതി സുബ്രഹ്മണ്യകലഹം)

പാർവതീസ്വയംവരം കിളിപ്പാട്ട്

എഴുത്തച്ഛന്റെ ശിഷ്യന്മാരെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിച്ച അവസരത്തിൽ പാർവതീസ്വയംവരം പത്താം ശതകത്തിലെ ഒരു കൃതിയാണെന്നു മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. പാർവതീസ്വയംവരം പ്രസന്നസരസമായ ഒരു കിളിപ്പാട്ടാണ്. ഗുണപൗഷ്കല്യംകൊണ്ടു് അതു പുറയന്തരിന്റെ ശുകഗാനങ്ങളെ ജയിക്കുന്നു. സർവ്വോപരി കാളിദാസന്റെ ക്കുമാരസംഭവത്തേയും അങ്ങിങ്ങു് ഉണ്ണായിയുടെ ഗിരിജാകല്യാണത്തേയും കവി ഉപജീവിക്കുന്നു.

കർത്തൃത്വം

പാർവതീസ്വയംവരത്തിന്റെ കർത്താവു മച്ചാട്ടിയതാണെന്നു കൂനേശത്തു പരമേശ്വരമേനോൻ കൊച്ചി ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ താൻ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഒരു പതിപ്പിൽ അന്നുമാനിക്കുന്നു. അതിനുള്ള ന്യായങ്ങൾക്കു ബലം പോരാതെയിരിക്കുന്നു. മച്ചാട്ടിന്റെ ഇഷ്ടദേവതകളാരെല്ലാമെന്ന് അദ്ദേഹം വ്യാസോൽപ്പത്തി പാരയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

“മങ്ങിടാതെ വിളങ്ങും കുളപ്പുര-
മങ്ഗലത്തിൽ നിരമങ്ഗലത്തിലും
ഭങ്ഗിയോടേ വസിക്കും മഹേശ്വരൻ
മങ്ഗലങ്ങൾ നമുക്കരുളേണമേ!
വാസുദേവപുരംതന്നിൽ മേവുന്ന
വാസുദേവൻ വസുധാ (രമാ) വരൻ,
വാസവിസഖിതൻ പദം സേവിപ്പാൻ
വാസന മമ സംഭവിക്കേണമേ.”

ഈ മൂന്നു ക്ഷേത്രങ്ങളും തലപ്പിള്ളിത്താലൂക്കിൽപ്പെട്ടവയാണ്. ഈ ദേവന്മാർക്കു പുറമെ നെല്ലുവായിലെ ധന്വന്തരിമൂർത്തിയേയും അദ്ദേഹം ഭക്തിപുരസ്കാരം സേവിച്ചിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞുവല്ലോ. ഇവരിൽ ആരെയും പാർവതീപരിണയത്തിൽ സ്മരിച്ചുകാണുന്നില്ല; പ്രത്യേക തൃശൂർ പാർവതീദേവിയേയും വടക്കുന്നാഥനേയും യഥാക്രമം മൂന്നും നാലും പാദങ്ങളിൽ

“ചൊല്ലേറ്റം തൃശ്ശിവപേരൂരേഴും ശിവ-
വല്ലഭേ! നിൻപദം കൈക്കൊഴുന്നേൻ”
“പദകമലനതരണം! വൃഷഗിരിനിവാസ! മൽ-
പാപങ്ങളൊക്കെയും തീർത്തുകൊള്ളേണമേ”
എന്നീ വരികളിൽ യഥാക്രമം സ്മരിക്കുന്നുണ്ടു്. പ്രഥമപാദത്തിൽ

“ആരേണത്രേഷ്യന്മാരും ദേശികവരന്മാരും
പാരായണഗ്രഹം നല്കേണമെന്തിപ്പോൾ”
എന്നു കവി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിൽനിന്നു് അദ്ദേഹം ജന്മനാ ബ്രാഹ്മണനല്ലെന്നും കരുതാവുന്നതാണ്. “എന്നതിനാണൊണ്ടു വന്നിതു ഞങ്ങളുമിന്നു”, “ദശയോഗമുണ്ടതു മുത്തമം” എന്നു ദ്വിതീയപാദത്തിലെ ഒരു സൂചനയെ മാത്രം ആധാരമാക്കി കവി ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രജ്ഞനായിരുന്നവെന്നു നിർണ്ണയിക്കുവാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. ആണെങ്കിൽത്തന്നെയും അതു് ഇളയതായിരിക്കണമെന്നില്ല. തൽക്കാലം ഗ്രന്ഥകാരന്റെ പേർ അറിവില്ലെന്നു വെങ്കലകാണ് നല്ലതെന്നുതോന്നുന്നു. കാലം പത്താം ശതകത്തിന്റെ പശ്ചാർദ്ധംതന്നെ.

കവിതാരീതി

പാർവതീസ്വയംവരം കവി നാലു പാദങ്ങളായി നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒന്നും രണ്ടും പാദങ്ങൾ ദിർഘങ്ങളാണ്. ഒന്നാംപാദത്തിൽ ക്കുമാരസംഭവം രണ്ടു മുതൽ നാലു വരെയുള്ള സർഗ്ഗങ്ങളിലെ കഥയും രണ്ടാം പാദത്തിൽ അഞ്ചു മുതൽ ഏഴുവരെയുള്ള സർഗ്ഗങ്ങളിലെ കഥയുമാണ് അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്. മൂന്നാം പാദം ദേവസ്ത്രീകൾ പാടുന്ന ഗൗരീസ്വയംവരം പാട്ടാണ്. നാലാംപാദത്തിൽ പാർവതീപരമേശ്വരന്മാരുടെ കൈലാസയാത്രയാണ് വിഷയം. സുബ്രഹ്മണ്യോല്പത്തിയും താരകാസുരവധവുംകൂടി അത്യന്തം സംക്ഷിപ്തമായി ഒടുവിൽ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേക, കാകളി, മഞ്ജരി, കളകാഞ്ചി ഇവയാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ള വൃത്തങ്ങൾ.

കവിതാരീതിയെന്തെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഒന്നു രണ്ടു ഭാഗങ്ങൾ ഉദ്ധരിയ്ക്കാം.

കാമദേവൻ തന്നെ മേനികേറുന്ന ദേവന്മാരോടു്:

“ഇത്തരമുള്ള ദേവവാക്യങ്ങൾ കേട്ടനേര-
മുത്തരം മദനനും ക്രൂദ്ധനായുരചെയ്യാൻ,
നന്നു നന്നിതു നിങ്ങൾ ചൊന്നതുമർത്തയുരേ
മന്ദത നിങ്ങളോളമില്ലാർക്കമറിഞ്ഞാലും.
പണ്ടു ഞാൻ ദക്ഷൻതന്റെ യാഗഭൂമിയിൽനിന്നു
കണ്ടിതു നിങ്ങളുടെ വിരൂപം ശൗര്യങ്ങളും.
.....

ദോഷങ്ങൾ മറ്റുള്ളവർക്കുണ്ടാക്കിച്ചമച്ചതു
ഭ്രഷണമല്ലെന്നറിഞ്ഞിട്ടുവിൻ ജളന്മാരേ!
ഏതാനുമന്ദീർഥങ്ങളെന്നെനിയ്ക്കുണ്ടായ്വന്നാൽ
ചേതവും നിങ്ങൾക്കില്ല; കാര്യവും സാധിച്ചിടും.
പാമ്പനെക്കൊണ്ടു മഹാസർപ്പത്തെപ്പിടിച്ചപ്പാൽ
പാമ്പനു വരും ദോഷം; തങ്ങൾക്കു സുഖമാകും.
എന്നതുപോലെ നിങ്ങളിന്നിതു നിനച്ചിതു
നന്നു നന്നെന്നേ പറഞ്ഞിടാവൂ നിരൂപിച്ചാൽ.
സ്വാർത്ഥതൽപരന്മാരാം നിങ്ങളുമെന്നെപ്പുര-
മാസ്ഥയാ ചിന്തിച്ചപ്പോളൊക്കെയുമറിഞ്ഞേൻ ഞാൻ.
എങ്കിലും പരോപകാരാർത്ഥമായിതു ചെയ്യാൻ
ശങ്കയില്ലെന്നിയ്ക്കേതും; സങ്കടമതുമില്ല.

ജീവനെക്കൊതിച്ചു ഞാൻ നിങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ
കേവലം ഷണ്ഡനായി വാഴുകില്ലിറഞ്ഞാലും.
ശങ്കരനേത്രാഗ്നിയിൽദ്രോഹത്തെ നശിപ്പിച്ചാൻ
ശങ്കയില്ലെന്നിയ്ക്കേതും; കണ്ടുകൊള്ളുവിൻ നിങ്ങൾ.”

ശ്രീപരമേശ്വരനും ഹിമവാനും:

“സകലമുണ്ണഗണനിലയ! ശിരീവര! മഹാമതേ!
സന്തോഷമേറ്റും വന്നു നമുക്കെടോ!
കന്തിവിനോടു ഗമനമതിനന്ദമതി തരണമേ
കാമിച്ചതെല്ലാം ഭവിയ്ക്കും ഭവാനെടോ!
ഹരന്തയ വചനമതിസരസമിതി കേശ്കയൊൽ
ഹർഷേണ വന്ദിച്ചു ചൊല്ലി ശിരീന്ദ്രനും.
കമലരഥമഥന! ഹര! ജയ ജയ ജഗൽപതേ
കാരണമുണ്ടായ്വരണമെന്നിൽ പ്രഭോ!
മമ സുതയിലതികരുണ തവ മനസി വേണമേ!
മറ്റൊരു കാമം നമുക്കില്ല ദൈവമേ!
തന്മയയുടെ വിരഹമതു മനസി സഹിയായ്ക്കയാൽ
താപം വളരുന്നതേതു ചൊല്ലാവതും?
അതിനുമൊരു വഴി കിമചി കൃപയോടരുളിടണ-
മർത്ഥിച്ചതെല്ലാം കൊടുക്കുമല്ലോ ഭവാനേ!”

8 എക്കണത്തു ശങ്കുണ്ണിക്കൈയ്യൾ (946-1016)

ജീവചരിത്രം

കടിയങ്കളത്തുശങ്കുമേനോന്റെ തേനാരിമാഹാത്മ്യത്തെ പറ്റിയുള്ള പ്രസ്താവനയിൽ പ്രാസംഗികമായി എക്കണത്തു തറവാട്ടിനെ സ്മരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പാലക്കാട്ട് എലപ്പള്ളി ദേശത്തുള്ള സുപ്രസിദ്ധമായ ഒരു നായർ പ്രഭുകുടുംബമാണ് എക്കണത്തു്. യക്കണത്തു് എന്നും പറയുന്നു. ആ കുടുംബത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി എന്ന കവി 946-ആമാണ്ടു ജനിച്ചു. ഭാഷാകവനത്തിനു നല്ല വാസനയുണ്ടായിരുന്നു. അൻപതാമത്തെ വയസ്സിനുമേൽ രണ്ടുമൂന്നു കൊല്ലം കൊച്ചി ശ്രീമയിലോ മലബാറിലോ മൺറോ സായിപ്പിന്റെ കോടതിപ്പരിഷ്കാരത്തിനുമേൽ മുൻസിപ്പപ്പണി നോക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. 1016-ൽ അദ്ദേഹം മരിച്ചു. ഈ കാലഗണന ശരിയാണോ എന്നു സംശയമുണ്ട്. എന്തെന്നാൽ 1010-1048 ഈ കൊല്ലങ്ങൾക്കിടയിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന എഴുവത്തു നാണക്കുട്ടിമേനോൻ (മഹാഭാഗവതസാര സംക്ഷേപം കിളിപ്പാട്ടിന്റെ പ്രണേതാവു്) അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യനായിരുന്നു. തറവാട്ടുമൂപ്പനമാത്രമേ വലിയ കൈയ്യൾ സ്ഥാനമുള്ളൂ. ശങ്കുണ്ണി വലിയ കൈയ്യളായതിനു മേലല്ല മരിച്ചതെന്നും ചിലർ പറയുന്നു.

കൃതികൾ

ശങ്കുണ്ണിക്കൈയ്യൾ (1) സുന്ദരീസ്വയംവരം കിളിപ്പാട്ടു് (2) ഗോഗ്രഹണം ഓട്ടൻതുളളൽ (3) ബാണയുദ്ധം കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടു് (4) ശിവകർണ്ണാമൃതം (5) രാമകർണ്ണാമൃതം (6) ദാസീവൃത്തം എന്നീ കൃതികൾക്കുപുറമേ ഭക്തിസംവർദ്ധകങ്ങളായ അനേകം കീർത്തനങ്ങളും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിലെല്ലാം വരണനാൽ പ്രതിഷ്ഠിതനെന്നു സങ്കല്പിക്കപ്പെടുന്ന എലപ്പള്ളി ശിവനെ വന്ദിച്ചു കാണാം. ലിംഗരൂപിയായ ആ ശിവൻ വരണേശൻ എന്ന പേരിനാൽ സുവിദിതനും എക്കണത്തു തറവാട്ടിലെ പരദേവതയുമാകുന്നു. കർണ്ണാമൃതങ്ങൾ രണ്ടും ശ്ലോകരൂപത്തിലാണ് നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നത്.

സുന്ദരീസ്വയംവരം കിളിപ്പാട്ടു്:

“വെണ്മതിബിംബംപോലെ വെളുത്ത മേനിതന്നിൽ
വെണ്ണീറാമംഗരാഗമണിഞ്ഞ ശോഭയാലെ
കൗമുദി പരിചൊടു പരന്നുനിന്നീടുന്ന
കൈലാസശിലോച്ചയമെന്നതുപോലേ സദാ
മേവിനിന്നീടും വരണേശനാമീശൻതന്റെ
ചേവടിത്താരിണ ഞാൻ കമ്പിട്ടുകൂപ്പീടുന്നേൻ.”

ഗോഗ്രഹണം തുളളൽ:

“ഗോഗ്രഹണം കഥ കേൾപ്പാനിപ്പോ-
ളാഗ്രഹമുണ്ടെന്നാലുരചെയ്യാം.
വാക്കിനു ഭംഗി കുറഞ്ഞീടുകിലും
കേൾക്ക കഥാരസമുണ്ടല്ലോ താൻ.”

ബാണയുദ്ധം കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടു്:

“അമ്പിളി ചൂടും നല്ല തമ്പുരാൻ വരണേശൻ
തൻപദയുഗമകമതിൽ നിനച്ചു
ഏണീലോചനകൾക്കു താണുകളിപ്പതിനായ്
ബാണയുദ്ധമാം കഥ വദിച്ചീടുന്നേൻ.
പണ്ടു ബലിസുതനായുണ്ടായിതവനിയി-
ലണ്ടർകോനരികളിലൊരു ദരുജൻ;
ബാണനെന്നവന്നു പേർ; പാണികൾ നാലുണ്ടുവ-
ന്നേണാങ്കച്ചുഡൻതന്റെ നടനംതന്നിൽ
മദ്രുമടിയ്ക്കയാലത്രയും പ്രസന്നനായ്
മൃത്യുഞ്ജനൻതാനുമരുളിച്ചെയ്തു.
ആയിരം കരം നിനക്കായിരിക്കട്ടെയെന്നു
തോയദഗളൻ വരം കൊടുത്തു പിന്നെ.”

ശിവകർണ്ണാമൃതം

ഇതിൽ മൂപ്പത്തിരണ്ടു പദ്യങ്ങളുണ്ട്. വരണേശനാണ് വർണ്ണുവിഷയം. നാലു ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു.

“അർണ്ണോജമന്ദിരനമോർക്കിലസാധ്യമല്ലോ
വർണ്ണിപ്പതിന്നു വരണേശവിഭോ! പുരാതോ!
കർണ്ണാമൃതം തവ ചരിത്രമതിന്നു ഭാഷാ-
വർണ്ണേന ചൊല്വതു തവ പ്രിയമായ്വരേണം.

വീരോചനവിലോചനം വിനതപാപസമ്മോചനം
വിലേശയവിഭ്രഷണം വിബുധവിദ്വിഷാം ദൃഷണം
സുരാലയശരാസനം സുകൃതിഭിഃ കൃതോപാസനം
ഭൂജാമി യമശാസനം മനസി ശങ്കുരേന്ദ്രാസനം.

നാരിജനത്തിലനുരാഗമകന്നകന്നു
നാനാസുഖേഷു ച വിരാഗത വന്നുവന്ന്
കാലാരിപാദകമലം ഹൃദി നിന്നുനിന്നു
കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യിലുമഹോ ബഹു നന്നനന്ന്.

ഭിക്ഷാടനം തവ വിഭോ മമ സമ്പദേ സ്യു-
ദൃക്ഷാധിരോഹണവിധിശ്ശുഭവാഹനാപ്സ്യേ
രക്ഷാനലേപനമിഹാഖിലരോഗശാന്തൈ
രക്ഷാകൃതേ പിതൃവനേ നടനം ത്വദീയം.”

രാമകർണ്ണാമൃതം

“ദിക്കെട്ടും ഞെട്ടുമാറങ്ങതികറിനമതാ-
യട്ടഹാസങ്ങൾ ചെയ്തി-
ട്ടൊട്ടേറെപ്പുഷ്ടി ചേരും വയറുമഥ കട-
ന്നങ്ങരക്കെട്ടിൽ വീണ്
മൊട്ടിൽത്തട്ടിത്തിരക്കും മൂലയിണ പരിചോ-
ടൊപ്പമായ് ചട്ടമിട്ട-
ക്കട്ടത്തിപോലെ ദൃഷ്ടിദ്വയമൊടവളൊരു-
മ്പെട്ടു ചാരത്തു വന്നാൾ.”

ഒരു കമ്മി

“നല്ല വരണേശപാദയുഗം
നന്മവരുവാൻ നിനച്ചുകൊണ്ടു
ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിന്നൊരു കമ്മിപ്പാട്ടു
ചൊവ്വോടേ നിന്നാടിക്കമ്മിയടി.
അജ്ഞാനമായതു മായയെന്നും
അധിഷ്ഠാനമായതു ബ്രഹ്മമെന്നും
കാണി വിനാഴികപോലും മറക്കാതെ
കല്യാണം ചേരുവാൻ കമ്മിയടി.
തിങ്കൾക്കലയും തിരുനെറ്റിയും
തീക്കനൽ തൂകുന്ന ലോചനവും
പത്മജമിത്രസുധാംശുനേത്രങ്ങളും
പാരാതെ ചിന്തിച്ചു കമ്മിയടി.
എള്ളിൻക്കസുമത്തിനുള്ളിൽത്താപ-
മേകുന്ന നല്ല തിരുനാസിക
ഉള്ളത്തിലാക്കീടുണർന്നു വഴിപോലെ-
യുള്ളമാം നർത്തകി! കമ്മിയടി.”

ഇതു ഭക്തിമാർഗ്ഗം പാട്ടുകളുടെ കൂട്ടത്തിൽപ്പെടുന്നു. ഇവ കൂടാതെ സുഭാഷിതപ്പാട്ടുകൾ എന്ന പേരിലും ചില ഗാനങ്ങൾ അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്.

9 പണ്ടാരത്തു നാരായണപിള്ള

ചരിത്രം

പണ്ടാരത്തു നാരായണപിള്ളയെ പണ്ടാരത്താശാൻ എന്നുപറയുന്നു. അദ്ദേഹം ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിൽ മണമ്പൂർപകുതിയിൽ പണ്ടാരത്തുവീട്ടിൽ 940-ആമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 19-ആംനൂ ജനിച്ചു. ആദ്യകാലത്ത് ഒരു പട്ടാളശിപായിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. 35-ആമത്തെ വയസ്സിൽ ചെമ്പകമംഗലത്തു സന്യാസി എന്ന ഒരു സിദ്ധന്റെ അന്തേവാസിയായിത്തീർന്നു. ബാല്യത്തിൽ തന്നെ ജ്യോത്സ്യം, മന്ത്രവാദം, വൈദ്യം മുതലായ വിഷയങ്ങൾ മാതൃലനായ അയ്യപ്പൻപിള്ളയാശാനിൽ നിന്ന് അഭ്യസിച്ചിരുന്നു. സംസ്കൃതഭാഷയിൽ സാമാന്യമായ പാണ്ഡിത്യവും അദ്വൈതവേദാന്തത്തിൽ അമിതമായ ജ്ഞാനവും സമ്പാദിച്ചതു സന്യാസിയുമായുള്ള സമ്പർക്കത്തിനുമേലാണ്. പണ്ടാരത്താശാൻ (1) ഗുണദോഷവാക്യം (2) പ്രപഞ്ചസാരസംക്ഷേപം (3) വൈദ്യസംഗ്രഹം (4) ധാരകല്പം എന്നിങ്ങനെ നാലു കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി അറിയുന്നു. അവയിൽ ഗുണദോഷവാക്യവും വൈദ്യസംഗ്രഹവും മാത്രമേ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. അവ രണ്ടിലും പ്രസ്തുത സന്യാസിയെ അദ്ദേഹം വന്ദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീഗുരു വാണീം ഗണപതിം വന്ദിച്ചു
 ഷബ്ദപാദാരവിന്ദ്യയത്തെയും
 നിത്യം യമനിയമാസനാദ്യങ്ങളാ-
 മഷ്ടാംഗയോഗമനുഷ്ടിച്ചു സർവദാ
 ചെമ്പകമംഗലത്താശ്രമേ വാഴുന്ന
 ശ്രീഗുരുപാദം തൊഴുതടിയൻ മുദാ
 സൽബ്രാഹ്മണരേയും ഭക്ത്യാ വഴങ്ങിട്ടു
 ചൊല്ലാം ഗുണദോഷവാക്യങ്ങളിന്നു ഞാൻ.”

(ഗുണദോഷവാക്യം)

“ചെമ്പകമംഗലത്തിങ്കൽപ്പർണ്ണശാലയിൽ നിത്യവും മഹാമായയെ നന്നായിപ്പൂജിച്ചിട്ടതിഭക്തനായ് കർമ്മപാശത്തെ ലംഘിച്ചു നിത്യമഷ്ടാംഗയോഗിയായ് പരമധ്യാനവുംചെയ്തു ബ്രഹ്മാനന്ദേന വാണിടും ശ്രീമൽഗുരുപാദാംഭോജം വന്ദിച്ചേനടിയൻ മുദാ.”

(വൈദ്യസംഗ്രഹം)

പണ്ടാരത്താശാൻ 68-ആമത്തെ വയസ്സിൽ 1007-ആമാണു തുലാമാസം 11-ആംനൂ ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു കുമാരപിള്ളയെന്നും മാർത്താണ്ഡപിള്ളയെന്നും രണ്ട് അനുജന്മാരുണ്ടായിരുന്നു എന്നും അവരും ലോകവ്യൂൽപ്പത്തി ഉള്ളവരായിരുന്നു എന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഗുണദോഷവാക്യം

ഇതു സാമാന്യം പ്രചാരമുള്ള ഒരു ഭാഷാഗാനമാണ്. ശ്രീപരമേശ്വരൻ പാർവ്വതീദേവിയ്ക്കു നല്കിയ ഉപദേശമാണ് അതിന്റെ മൂലമെന്നു കവി പറയുന്നതു തന്റെ കാവ്യത്തിന്റെ പ്രശസ്തിയ്ക്കുവേണ്ടിമാത്രമാണ്. ബാലന്മാർക്കു വിശിഷ്ടമായ രീതിയിൽ സന്മാർഗ്ഗോപദേശം ചെയ്യുന്നു എന്നുള്ളതാണ് ഗുണദോഷവാക്യത്തിന്റെ മെച്ചം. ഓരോ ഈരടിയും രാമനാമത്തോടുകൂടി അവസാനിയ്ക്കുന്നു.

“മൽഗുരുകല്പനകൊണ്ടിതു ബാലന്മാർക്കായിട്ടു ചൊല്ലുന്നു
 രാമ!
 വേണ്ടും ഗുണദോഷമെല്ലാജ്ജനത്തിനും ചൊല്ലാനെളുതല്ല
 രാമ!
 ഞാനറിഞ്ഞുള്ളതു ശിഷ്യന്മാർക്കായിട്ടു
 ചൊല്ലുന്നെന്നേയുള്ളൂ രാമ!
 മൽഗുരുവിന്റെകൃപകൊണ്ടിതൊക്കെയും സത്യമായിടണം
 രാമ!”

എന്നിങ്ങനെയാണ് പ്രസ്തുതകൃതിയുടെ ആരംഭം. അനവധി വിഷയങ്ങൾ ആശാൻ ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. നരകവർണ്ണനവും മറ്റും നന്നായിരിയ്ക്കുന്നു. ഒടുവിൽ നിന്ന് ഒരു ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കാം.

“കണ്ണു കാണാത്തവനെങ്ങനെ കണ്ണാടിനോക്കിയറിയുന്നു
 രാമ!
 ഉള്ളിലവിവേകം വന്നാൽ വിവേകവും കൂടെ വന്നിടേണം
 രാമ!
 അങ്ങനെയുള്ളവനുണ്ടൊരു കണ്ണെന്നു ചൊല്ലുന്നു
 സജ്ജനം രാമ!
 സജ്ജനസംസർഗ്ഗമെപ്പോഴുമുള്ളവനക്ഷികൾ രണ്ടുണ്ടു
 രാമ!
 ഇച്ചൊന്നതൊന്നുമില്ലാത്തവനന്ധനെനല്ലയോ ചൊല്ലുന്നു
 രാമ!
 കണ്ണുകാണാത്തവനെങ്ങനെ രത്തത്തിൻവിലയറിഞ്ഞീടുന്നു
 രാമ?
 ഷണ്ഡനായുള്ളവനെങ്ങനെ സ്ത്രീസുഖമുള്ളതറിയുന്നു രാമ?
 കന്യകാസ്ത്രീകൾക്കു പുരുഷസംഗമസൗഖ്യമറിയാമോ
 രാമ?
 വന്ധ്യയായുള്ളവളെങ്ങനെ സുതകനോവറിഞ്ഞീടുന്നു രാമ?
 ഹംസം പറക്കുന്ന വേഗങ്ങളെങ്ങനെ കാകനറിയുന്നു രാമ?
 അശ്വത്തിനുള്ള വേഗത്തിൻവിശേഷം കഴുതയ്ക്കറിയാമോ
 രാമ?
 എത്രയും ദാരിദ്ര്യമുള്ളവനെങ്ങനെ സൗഖ്യമറിയുന്നു രാമ?
 സിംഹപരാക്രമമെങ്ങനെയെന്നതു ശ്യാവിനറിയാമോ
 രാമ?
 വേദാന്തവിജ്ഞാനി സൽഗുരുക്കന്മാരെ മൂഢനറിയുമോ
 രാമ?”

വൈദ്യസംഗ്രഹം

വൈദ്യസംഗ്രഹവും വിശിഷ്ടമായ ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ്. വൈദ്യന്മാരുടെ ഇടയിൽ അതിന് ഇന്നും വളരെ പ്രചാരമുണ്ട്. രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ചികിത്സാക്രമങ്ങളെ മാത്രമല്ല, അവ ഉണ്ടാകുന്നതിനുള്ള പൂർവ്വജന്മകൃതങ്ങളായ പാപങ്ങളേയും അവയുടെ പ്രതിവിധികളേയുംകൂടി അതിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

“തൊണ്ണൂറ്റൊന്നാംഗുലം തന്റെ വിരല്ക്കണ്ടു ശരീരവും
 അതിന്റെ മധ്യഭാഗത്തു മൂലാധാരമായത്.
 മൂലാധാരത്തിങ്കൽനിന്നു സുഷുമ്നാനാഡി മേല്പുടേ
 കപാലപത്മത്തോളം പോയ്ച്ചെന്നുമുട്ടിയിരുപ്പുത്.
 അതിന്റെയുള്ളിലാകുന്നു ഷഡാധാരങ്ങളൊക്കെയും
 മൂലാധാരം തുടങ്ങിട്ടു പന്ത്രണ്ടു നിലയുണ്ടെടോ.
 മൂലാധാരത്തിന്നു ചിറ്റുമെണ്മടങ്ങിട്ടു കണ്ഡലി
 ചുറ്റിക്കെട്ടിക്കിടക്കുന്നു മോക്ഷദ്വാരാനുബന്ധിയായ്
 അഗ്നിപോലെ ജ്വലിച്ചിട്ടു നിന്നീടുന്നവിടെശ്ശിവൻ.”

10 കല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്

കല്ലൂർമന

കേരളത്തിൽ മന്ത്രവാദം കലവുത്തിയായുള്ള ചില നമ്പൂരികുടുംബങ്ങളുണ്ട്. ആ കുടുംബങ്ങളിലൊന്നാണ് കല്ലൂർമന. പ്രസ്തുത കുടുംബക്കാരെ ശ്രീപരശുരാമൻതന്നെ ആവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുത്തി അവർക്കു ഗുഡമന്ത്രങ്ങൾ ഉപദേശിച്ചു തങ്ങളുടെ കലവിദ്യയിൽ വിദഗ്ദ്ധന്മാരാക്കി എന്നു പഴമക്കാരായ ആസ്തികന്മാർ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഏതായാലും പൂർവ്വകാലം മുതൽത്തന്നെ അവർ ആ വിദ്യയിൽ അസാമാന്യമായ പ്രാഗല്ഭ്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു എന്നും കേരളത്തെ “മോഹനസ്തംഭനോദീനാം വിദ്യാനാമകരസ്ഥലം” എന്നും മറ്റും വിദേശീയപണ്ഡിതന്മാർ ഭയഭക്തിപുരസ്കാരം പ്രശംസിച്ചിട്ടുള്ളത് അതിനെ ആധാരമാക്കിയാണെന്നുള്ളതിനു സന്ദേഹമില്ല. അങ്ങനെയുള്ള കുടുംബങ്ങളിൽ കല്ലൂർ, കാട്ടുമാടസ്സ്, ചേന്നാസ്സ് ഇവ മൂന്നും അഗ്രപുജയെ അർഹിക്കുന്നു. കല്ലൂരിനു ചങ്ങണംകുന്നത്തു ഭഗവതിയും, കാട്ടുമാടസ്സിനു ചാത്തനും, ചേന്നാസ്സിനു വേട്ടയ്ക്കാരുമകനമാണ് ഉപസാനാമൂർത്തികൾ. പട്ടാമ്പി റയിൽവേസ്റ്റേഷനിൽനിന്നു രണ്ടുനാഴിക കിഴക്കു വള്ളുവനാട്ടുതാലൂക്കിൽ ചങ്ങണംകുന്ന ഭദ്രത്തിൽ അതേ പേരിലുള്ള ഭഗവതിക്ഷേത്രത്തിനു സമീപമായിരുന്നു കല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാടന്മാരുടെ പുരാതനഗൃഹം. സാമൂതിരിമാരും കൊച്ചി മഹാരാജാക്കന്മാരും തമ്മിലുള്ള ശത്രുത വർദ്ധിച്ചപ്പോൾ കൊച്ചിയുടെ അധഃപതനത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കി ദുർമന്ത്രവാദം ചെയ്യണമെന്ന് ഒരു സാമൂതിരി അന്നത്തെ കല്ലൂർ മനയ്ക്കുലെ അച്ഛൻനമ്പൂരിപ്പാടിനോടു നിർബന്ധിച്ചു എന്നും അതിനു വഴിപ്പെടാതെ ആ മാന്ത്രികൻ കൊച്ചിരാജ്യത്തെ അഭയംപ്രാപിച്ചു എന്നും ഒരൈതിഹ്യം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ആ അവസരത്തിൽ തൃപ്പൂണിത്തുറയ്ക്കു സമീപമുള്ള മണിയമ്പള്ളി ഭട്ടതിരിയുടെ ഇല്ലത്തിൽ സന്തതിവിഷ്ണുവും വരികയും മഹാരാജാവു തന്റെ മാന്യാതിഥിയെ ആ ഇല്ലത്തേയ്ക്ക് അവകാശിയാക്കുകയും ചെയ്തു. ആ ഇല്ലത്തിലാണ് കവിയായ കല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാടു ജനിച്ചു വളർന്നത്. അങ്ങനെയിരിക്കെ തൃശ്ശൂരിനു സമീപം കാളിനാട്ടുമനയ്ക്കുള്ള അവകാശവും കൊച്ചി രാജകുടുംബത്തിലെ കൃപകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തരശാമിയ്ക്കു കിട്ടി; തനിമിത്തം ആ നമ്പൂരിപ്പാട് അവിണിശ്ശേരി അംശത്തിൽ താമസമുറപ്പിച്ചു. അത് 1030-ആമാണ്ടായിരുന്നു. ഒല്ലൂർ റയിൽവേസ്റ്റേഷനിൽനിന്ന് അര മൈൽ ദൂരെയാണ് അവിടെ ആ കുടുംബക്കാർ ഇപ്പോൾ വസിക്കുന്ന ഗൃഹം.

കവിയുടെ ചരിത്രം

1003-മാണ്ടു തീപ്പെട്ട വീരകേരളവർമ്മമഹാരാജാവിന്റെ സദസ്യനായിരുന്ന കല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാടാണു കവി. നീലകണ്ഠൻ എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേർ. ഉദ്ദേശം 951-ആമാണ്ടുമുതൽ 1010-ആമാണ്ടുവരെ ജീവിച്ചിരുന്നതായി സങ്കല്പിക്കാം. 59-ആമത്തെ വയസ്സിൽ മരിച്ചു സിപ്പിനെ സന്ദർശിക്കുവാൻ ശക്തൻതമ്പുരാൻ ശ്രീരങ്ഗപട്ടണത്തേയ്ക്കു പോയപ്പോൾ, അമങ്ഗലപരിഹാരത്തിനു വേണ്ടി ഒരു കല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാട് അവിടെ ഒരു തിലകം തൊടീച്ച് അയച്ചതായി പഴമക്കാർ പറയുന്നു. ആ സംഭവം നടന്നതു 963-ലായിരുന്നു. അതു കവിയുടെ പൂർവഗനായിരിക്കണം. നമ്പൂരിപ്പാടു സംസ്കൃതം ആദ്യം ദേശമംഗല്യത്തു് ഉഴുത്തിരവരിയരോടും പിന്നീടു കഞ്ഞിട്ടി രാഘവൻനമ്പിയാരോടും അഭ്യസിച്ചു. ആ വിവരങ്ങൾ ബാലിവിജയം ആട്ടക്കഥയിലെ

“ശ്രീവാസുദേവപരമേശ്വരമായശ്രീ-
 ഗോപാലഭട്ടവേദാസയതീന്ദ്രമുഖ്യാഃ
 ശ്രീരദ്രരാഘവമുഖാശ്ച കൃപാർദ്രചിത്താ
 നിത്യം ദിശത്തു ഗുരവോ മമ മങ്ഗലാനി”

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ അദ്ദേഹം വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ശ്രീവാസുദേവൻ എന്ന് അദ്ദേഹം സ്മരിക്കുന്നതു കൂടല്ലൂർ വാസുദേവൻ നമ്പൂരിപ്പാടിനെപ്പറ്റിയായിരിക്കണം. പരമേശ്വരമായവാദി ഗുരുക്കന്മാരെപ്പറ്റി യാതൊരറിവുമില്ല. തനിക്കു വീരകേരളവർമ്മ തമ്പുരാൻമാരുണ്ടായിരുന്ന സന്തതസഹചാരിത്വം അദ്ദേഹം ബാലിവിജയത്തിലും മധുക്കൈഭവീജയത്തിലും പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം ആ മഹാരാജാവിനെ പ്രശംസിച്ചിട്ടുള്ള “യസ്യന്തഃ സ്മരണം” എന്ന ബാലിവിജയത്തിലെ ശ്ലോകം മുൻപ് ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതുകഴിഞ്ഞു്

“തദന്തികന്യേന സദാത്ര കേനചിദ്
 ദ്വിജന്മാ കൗശികഗോത്രജന്മാ
 വിരച്യതേ രാവണബന്ധനാഭിയാ
 കഥാ വിനോദായ തദീയസന്നിധൗ”

എന്ന ശ്ലോകം കാണുന്നു. ബാലിവിജയത്തിനു രാവണബന്ധനമെന്നാണ് പ്രണേതൃദത്തമായ സംജ്ഞ. മധുക്കൈഭവീജയത്തിലും

“തദുപാന്തനിവാസിനാ സദാ
 സുമഹാമാന്ത്രികഗോത്രജന്മാ
 മധുക്കൈഭവീഗൃഹാഭിധം
 ക്രിയതേ ഗീതനിബന്ധനം മയാ”

എന്നൊരു ശ്ലോകം അദ്ദേഹം ഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. രണ്ടു കൃതികളിലും സദാ ശബ്ദത്തിന്റെ ആവർത്തനം അനുസന്ധേയമാണ്. കല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ധാരണാശക്തിയേയും മന്ത്രശാസ്ത്രപ്രവീണതയേയും പറ്റി പല ഐതീഹ്യങ്ങളുമുണ്ട്. അവയെ ഇവിടെ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. ഒരു കഥ മാത്രം പറയാം. ഒരിക്കൽ ചിങ്ങണംകുന്നില്ലത്തു് അദ്ദേഹത്തിന് അച്ഛന്റെ മാസമടിയന്തിരം ഒരു മഴക്കാലത്താണ് നിർവ്വഹിക്കേണ്ടിയിരുന്നതു്. നെടുമ്പുരയിടുവാൻ കാര്യസ്ഥന്മാർ വട്ടംകൂട്ടിയപ്പോൾ നമ്പൂരിപ്പാടു വിരിപന്തൽ മതിയെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി ചതുവട്ടത്തു് അയ്യപ്പൻ മഴപെയ്യിക്കാതിരിക്കുവാൻ ഒരു ഹർജ്ജി പദ്യരൂപത്തിൽ ഓലയിൽ കുറിച്ചു മടക്കിക്കൊടുത്തു ഭാരതപ്പുഴയിൽ ഒഴുക്കി എന്നും, കാരണമെന്തായാലും മഴയുടെ ശല്യമുണ്ടാകാതെ അടിയന്തിരം ഭങ്ഗിയായി കഴിഞ്ഞുകൂടിയെന്നും കേട്ടുകേൾവിയുണ്ട്. ആ ഹർജ്ജിയിലെ ചില ശ്ലോകങ്ങളാണ് ചുവടെ ചേർക്കുന്നതു്.

“കല്ലൂർവിപ്രനെഴുത്തു പാർശ്വഗതരാം ഭൂതങ്ങൾ വായിച്ചുടൻ
 ചൊല്ലേറുന്നൊരു ചതുവട്ടപതിയോടിപ്പോൾ
 ധരിപ്പിക്കുവാൻ:
 വല്ലാതെ മഴപെയ്യിടുന്നതഖിലം മാറ്റിത്തരണം ഭവാൻ;
 വെല്ലംകൊണ്ടു ചതുശ്ശതത്തെ
 വിരവോടെന്നാൽക്കഴിപ്പിക്കുവൻ

അയ്യപ്പ! നിന്തിരുവടിക്കൊരു ചേർച്ച നേർന്നാൽ
 പെയ്യിക്കയില്ല മഴയെന്നൊരു ലോകവാദം
 പൊയ്യായി വന്നിടുകിലോ തവ കൂറ്റുകാരാ-
 മിയ്യാളുകൾക്കു തല പൊക്കി നടന്നുകൂടാ.

തിയ്യാട്ടൊന്നു കഴിച്ചിടാ, മനുദിനം ചെയ്യാം നമസ്കാരവും,
 നെയ്യാടാം, കനകാദികൊണ്ടു കൃതമാം മെയ്യാദിയും
 നല്കീടാം
 വയ്യായെന്നൊരു ശാഠ്യമില്ല വഴിപാടയ്യായിരം
 നേർന്നുത്താ-
 നയ്യാ! നിൻകൃപായലഹോ!
 മഴയിനിപ്പെയ്യാതെയൊക്കീടണം.
 കയ്യിൽപ്പുണ്ടൊരു കന്നെടുത്തു വരിഷം
 മാതാവുനിർത്തിലയൊ?

മെയ്യിൽപ്പാതിയുമയ്ക്കു നല്ലിയ പിതാ ഗംഗാം ധരച്ചിലയോ?
 വയ്യിപ്പോൾ മഴ മാറ്റുവാൻ തന്നയന്നെങ്ങളൊരുദൃഷ്ടീർത്തിയോ?
 നയ്യപ്പാ മമ ചതുവട്ടമമരം നാഥാ! വരുത്തിടൊലാ.”

ഈ സംഭവത്തെപ്പറ്റി

“ധീരൻ കല്ലൂരു വിപ്രൻ നിജ ജനകമഹാ-
 മാസസത്രം കഴിപ്പാ-
 നാരംഭിച്ചു. തുടങ്ങി മഴ. വിഷമമിതെ-
 ന്നുർത്തുടൻ ഭക്തിശാലി
 ഓരോ പദ്യങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചതു പുഴവഴിയെ-
 ചുവുവട്ടത്തു വാഴ്-
 നോരബ്ഭൂതേശനേകിപ്പെരിയ മഴയൊഴി-
 ചെന്നു ലോകപ്രസിദ്ധം”

എന്നൊരു ശ്ലോകവും കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

“ഇരുപതു ദിവസത്തിന്നുതൊട്ടിന്നിമേലാ-
 ലരുതു കരുണയാ തേ വർഷമെന്നുള്ള ശബ്ദം”

എന്ന കല്ലൂരിന്റെ പ്രാർത്ഥന തികച്ചും ഫലിക്കുകതന്നെ ചെയ്തുവത്രേ. തൃശ്ശിവപേരൂർ കിഴക്കേ അച്ചംകുളങ്ങര കുമ്പി എന്ന വാരന്ധ്യാരായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ. തദനുരോധേന അദ്ദേഹം ചിലപ്പോൾ തൃശ്ശൂരും താമസിച്ചിരുന്നു. ബാലിവിജയത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ അദ്ദേഹം തൃപ്പൂണിത്തുറ അപ്പനേയും, തൃശ്ശൂർ വടക്കുന്നാഥനേയും, ചങ്ങണംകുന്നിൽ ദുർഗ്ഗയേയും തിരുമാന്ധാംകുന്നിൽ ഭദ്രകാളിയേയും വന്ദിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ താഴെച്ചേർക്കുന്നു. തിരുമാന്ധാംകുന്നിലെ ദേവിയും കല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാടന്മാരുടെ പരദേവതയാകുന്നു.

“പൂർണ്ണാനന്ദമയം പുരാരിപുരുഷഭൂതദൈവശ്ച സംപൂജിതം
 പൂർണ്ണാനങ്കുശശാങ്കബിംബധവളേ ഭോഗീന്ദ്രഭോഗേ
 സ്ഥിതം
 പൂർണ്ണം സർവ്വമുണൈരങ്ഗജനനീതുങ്ഗസ്തനാലിങ്ഗിതം
 പൂർണ്ണാസ്തായപുരാധിവാസി കലയേ പുണ്യൈകദൃശ്യം
 മഹഃ.

മഹിതഗണനദീശം മൗലിരാജൻകലേശം
 രചിതരിപുവിനാശം രാജതാദ്രിപ്രകാശം
 വൃഷഗിരിനിലയേശം വിഷ്ണുപാനാമധീശം
 നഗവരതനയേശം നൗമി നിത്യം മഹേശം.

ഖഡ്ഗേനാദ്രിഷു കൃത്തദൈത്യകലദുവർഗ്ഗേ! സതാം
 സമ്മതേ!
 മാർഗ്ഗേ സഞ്ചരതാം കരാർപ്പിതചതുർവർഗ്ഗേ!
 ജഗന്നായികേ!
 സ്വർഗ്ഗേയാനപമപ്രദാവമഹിതേ! ഭർഗ്ഗേഡിതേ! മാമകം
 ഹൃദ്ഗേഹം വിശ ചങ്ങനാദ്രിനിലയേ! ദുർഗ്ഗേ! വിധാതു-
 ശുഭം.

മാതംഗോജ്ജ്വലകണ്ഡലേ! മരകതശ്യാമേ!
 മഹേന്ദ്രാർച്ചിതേ!
 മായേ! മാരിതദാരുകേ! മണിലസന്മഞ്ജീരശുംഭൽപദേ!
 മാരാതിസുതേ! മഹാസിമധുപാത്രോദ്യൽകരാംഭോരുഹേ!
 മാതർമ്മാമവ മാനനിയചരിതേ! മാന്ധാതുശൈലാലയേ!”

കൃതികൾ

കല്ലൂർ സംസ്കൃതകൃതിയൊന്നും രചിച്ചിട്ടില്ല. ഭാഷയിൽ (1) ബാലിവിജയം (2) മധുക്കൈഭവധം (3) സ്വാഹാസുധാകരം (4) സുമുഖീസ്വയംവരം എന്നീ നാലാട്ടക്കഥകൾ രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി ഭാഷാചരിത്രകാരൻ പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവയിൽ ആദ്യത്തെ രണ്ടു കൃതികൾ മാത്രമേ കിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. അവയ്ക്കുപുറമെ അജാമിളമോക്ഷം എന്നൊരു കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടും ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ബാലിവിജയം ആട്ടക്കഥ

ഇന്നും പ്രചുരപ്രചാരമായ ഒരാട്ടക്കഥയാണ് ബാലിവിജയം. സാഹിത്യദൃഷ്ട്യാ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ആ കഥയ്ക്കു രണ്ടാംകിടയിൽ ഒരു സ്ഥാനമില്ലാതെ ഒന്നാംകിടയിൽ പ്രവേശത്തിന് അവകാശമില്ലെങ്കിലും രംഗപ്രയോഗത്തിനു സർവ്വാഥാ സമുചിതമായ ഒരു കൃതിയാണ് അതെന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി പക്ഷാന്തമില്ല. അതിൽ രാവണൻ, ബാലി, നാരദൻ ഈ മൂന്നു പാത്രങ്ങളുടേയും വേഷങ്ങൾ കെട്ടുന്ന നടന്മാർക്ക് അവരുടെ സകലമനോധർമ്മങ്ങളും പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ ധാരാളം സൗകര്യമുണ്ട്. “ശ്രീനാരദഃ കപിവരായ നിവേദ്യ വൃത്തം” എന്ന ശ്ലോകം തുടങ്ങി “പംക്തികണ്ഠ! നിങ്ങൾ തമ്മിൽ വിചാരിച്ചാലെന്നുകൊണ്ടൊക്കുന്നു ധിക്കാരമല്ലയോ?” എന്ന വരികൾവരെയുള്ള ഭാഗം അഭിനയത്തിനു പ്രത്യേകം പറ്റിയതാണ്. കല്ലൂരിനെ ഒരു നാട്യകലാമർമ്മജ്ഞനും ഫലിതപ്രയോഗനിപുണനുമായി ബാലിവിജയം നമുക്കു കാണിച്ചുതരുന്നു. ശ്ലോകങ്ങളെക്കാൾ പദങ്ങൾക്കു സ്വാരസ്യം കൂടും.

“കന്തളഭാരസുശോഭനേ! കവലയചാരവിലോചനേ?
 കിം തവ ഹേതു വിളംബനേ? കൃശതനു വരിക വരാംഗനേ!
 അന്തികമതിലിഹ രത്നമഖിലജനശതമകൈരവബാധവദാ
 “ജയ ജയ രാവണ! ലങ്കാപതേ! ജയ ജയ
 നക്തഞ്ചരാധിപതേ!
 ജയ ജയ കൈകസീനന്ദന സുന്ദര! ജയ ജയ
 പൗലസ്ത്യപുത്രവിഭോ!”

“പംക്തികണ്ഠ! രാക്ഷസേന്ദ്ര! പാകവൈരിതന്നെ-
 ബ്ധസിച്ഛ സമർത്ഥൻതന്റെ താതനോ നീ?
 കൈലാസമെടുത്തു നിജപാണികളിൽപ്പല
 ലീലാവിനോദങ്ങൾ ചെയ്തു വീരനോ നീ?

എന്തിനിഹ നമ്മുടെ ലാംഗുലത്തിൽ വന്നു?
 ഹന്ത! പറഞ്ഞിടുക നീ കാര്യമെല്ലാം.
 കഷ്ടമൊരു കപിയുടെ പുഷ്പഭാഗംതന്നി-
 ലിഷ്ടമുണ്ടോ വസിക്കുവാനെന്തിതേവം?”

ഇത്യദി ഭാഗങ്ങൾ ചേതോഹരങ്ങൾ തന്നെ.

അജാമിളമോക്ഷം

അജാമിളമോക്ഷം കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടു തൃപ്പൂണിത്തുറക്കോവിലകത്തെ തമ്പുരാട്ടിമാരുടെ ആവശ്യമനുസരിച്ചു കല്ലൂർ പത്തുവൃത്തത്തിൽ രചിച്ച ഒരു കൃതിയാണ്. അത്രുരടിതിരിപ്പാട്ടിലെ സുദ്രോഹരണം കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടാണ് കല്ലൂർ പ്രസ്തുതഗാനം നിർമ്മിച്ചതെന്നു സുദ്രോഹരണത്തിലെ ഒരു വൃത്തം ആരംഭിക്കുന്ന “ഭദ്രകളാമാളികളും” എന്ന വരി അജാമിളമോക്ഷത്തിലെ ഒരു വൃത്തത്തിനു മട്ടായി കൊടുത്തിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു നിർണ്ണയിക്കാവുന്നതാണ്. ചില വരികൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

“കാമിനിമണിയാകമവളുടയ-രൂപം
 കണ്ടാലതിമനോഹരമെന്നേ വേണ്ടു.

കാർമേഘത്തോടിയുന്ന ക്ലേശങ്ങളും-ഫാലേ
 കസ്തുരീതിലകവും കുറുനിയ്യും
 കണ്ടുദങ്ങളുടെ ഗർവമെല്ലാം-പോകും
 കണ്ണിരുടെ ഭംഗികളും ചൊല്ലാവല്ലു”

ഈ കൃതി സുദ്രോഹരണത്തെക്കാൾ ദേദമെന്നു പറയാമെന്നേയുള്ളൂ.

11 മറ്റു ചില നൃത്യപ്രബന്ധകാരന്മാർ - പുതിയിക്കൽ തമ്പാൻ

ചേർത്തലത്താലൂക്കിൽ വയലാർപകുതിയിൽ പുതിയിക്കൽ എന്ന പേരിൽ തമ്പാക്കന്മാരുടെ ഒരു കുടുംബമുണ്ട്. പുതിയിക്കൽ എന്നതു 'പുതിയറയ്ക്കൽ' എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ സങ്കുചിതരൂപമാണ്. ആ കുടുംബത്തിലെ ഒരംഗമായിരുന്നു (1) കാർത്തവീര്യവിജയം (2) രാമാനുക്കരണം എന്നീ രണ്ടാട്ടക്കഥകളുടെ പ്രണേതാവായ പുതിയിക്കൽ തമ്പാൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരെന്തെന്ന് അറിയുന്നില്ല.

ജീവിതചരിത്രം

തമ്പാന്റെ ജീവിതചരിത്രത്തെപ്പറ്റിയും പറയത്തക്ക അറിവൊന്നും ലഭിച്ചിട്ടില്ല. സംസ്കൃതത്തിൽ അദ്ദേഹം നിഷ്കഷ്ടമായി വ്യാകരണം അഭ്യസിച്ച ഒരു പണ്ഡിതനായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹത്തിന് ആ വിഷയത്തിൽ ആചാര്യത്വം വഹിച്ചതു വിദൂഷിയായിരുന്ന സ്വമാതാവു തന്നെയായിരുന്നുവെന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ആ ഗഹനമായ പാണ്ഡിത്യത്തിന്റെ പ്രതിഫലനം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകളിൽ അങ്ങിങ്ങു കാണാനുണ്ട്. അക്കാലത്തെ പാഠകപ്രവക്താക്കളിൽ അദ്വിതീയനായിരുന്ന തമ്പാൻ അനായാസേന കാർത്തികതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ സദസ്യനായിത്തീരുകയും ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമി ക്ഷേത്രത്തിലെ അല്പശി ഉത്സവത്തിനും പൈങ്കുനിയുത്സവത്തിനും നിയമേന പാഠകം പറയുകയും ചെയ്തുവന്നു. തിരുവനന്തപുരത്തുവെച്ച് അശ്വതിതിരുനാൾ കൊച്ചു തമ്പുരാന്റെ സൗഹാർദ്ദം സമ്പാദിക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹത്തിനു സൗകര്യം ലഭിച്ചു. 942, 949, 960, 962 ഈ ആണ്ടുകളിൽ തമ്പാന്റെ പാഠകം മതിലകത്തു നടന്നതിനു രേഖയുണ്ട്. 960-ൽ പാഠകം പറയുന്ന പുതിയിക്കൽ തമ്പാനു കാർത്തിക തിരുനാൾ മഹാരാജാവ് ആഭരണം സമ്മാനിച്ചതിനും പ്രമാണം കാണുന്നു.

പുതിയിക്കൽ തമ്പാൻ ഒരു ശക്തിപൂജകനായിരുന്നുവത്രേ. ആറന്മുള രാഘവൻപിള്ളയാശാൻ എന്ന ഒരു പ്രസിദ്ധനായ ശാക്തേയൻ അക്കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം കൂടെക്കൂടെ കാത്യായനീദേവിയെ ഉപാസിക്കുവാൻ ചേർത്തലയ്ക്കു പോകുകയും അവിടെവെച്ചു തമ്പാൻ ശാക്തേയമതത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യത്വം അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. രാമൻപിള്ളയാശാൻ ആധാരദീപിക എന്ന പേരിൽ യോഗശാസ്ത്രത്തെ അധികരിച്ച് ഒരു ചെറിയ ഭാഷാഗ്രന്ഥം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിലുള്ളതാണ് അടിയിൽക്കാണുന്ന ശ്ലോകം.

മൂലാദ്യാധാരമാദ്യം പരിചിൽ വകയറി-
ഞ്ഞങ്ങവസ്ഥാത്രയത്തെ-
പ്പാരാതേ കണ്ടു മിത്യാ പരമിതി മനസാ
വിടു പത്താമതാകം
തുര്യത്തിൽച്ചേർന്നു സത്തായ് വിലസിന പരമാ-
ത്മാവുതാനായിരുന്നാൾ
ചൊവ്വേ ചിത്തായ മൂലപ്രകൃതിയിലുറയാ;
ചേരമാനന്ദസിന്ധൗ” .

രാമനാശാന്റെ കാലം മുതലാണ് ചേർത്തല ക്ഷേത്രത്തിലെ ഉത്സവത്തിൽ ദിവസം തോറും വൈകുന്നേരം കൂടി ആറാട്ടു നടത്തിത്തുടങ്ങിയതും, അത് ആ ക്ഷേത്രത്തിനടുത്തുള്ള പള്ളിക്കുള്ളത്തിലാക്കിയതും എന്നു ചിലർ പറയുന്നതു പരമാർത്ഥമാണോ എന്നറിഞ്ഞുകൂട.

പുതിയിക്കൽ കുടുംബത്തിലെ ഒരു തമ്പാനു കലശലായ വയറ്റുവേദനയുടെ ഉപദ്രവമുണ്ടായിരുന്നു എന്നും ചേർത്തല തെക്കുമുറിയിൽ കേളൻകുളം എന്ന കുളത്തിൽനിന്ന് ഒരു വിഷ്ണു വിഗ്രഹം കണ്ടെടുത്ത് അതു കൊണ്ടുപോയി കേരളാതിച്ചപ്പരം എന്നൊരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ച് അവിടെ പ്രതിഷ്ഠാപനം ചെയ്തതിനുമേലാണ് ആ രോഗം ശമിച്ചത് എന്നും പുരാവിത്തുകൾ പറയുന്നു. അതു നമ്മുടെ സാഹിത്യകാരനായിരുന്നുവോ എന്നു നിശ്ചയമില്ല.

തമ്പാൻ 68 വയസ്സോളം ജീവിച്ചിരുന്നു എന്നും 68-ആമത്തെ വയസ്സിൽ അശ്വതി തിരുനാൾ ഇളയതമ്പുരാനെ സന്ദർശിച്ചു മടങ്ങി സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു പോകുന്ന വഴിക്കു കൊല്ലത്തു വെച്ചു പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചു എന്നും അറിയുന്നു. കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന ശിഷ്യൻ ആ ദുഃഖസംഭവം അന്നു 88 വയസ്സു കഴിഞ്ഞിരുന്ന തമ്പാന്റെ മാതാവിനെ അറിയിച്ചപ്പോൾ ആ മനസ്സിനി തന്റെ വയറ്റിൽനിന്നു ബഹിർഗമിച്ചിട്ടുള്ള അനവധി കൃമികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ അതുമാണ് എന്നേ താൻ കരുതിട്ടുള്ളൂ എന്നും ഐഹികങ്ങളായ സംഭവങ്ങൾക്കൊന്നും തന്റെ ഹൃദയത്തെ തരളീകരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നും പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പതിവുപോലെ അന്നത്തെ ഏകാദശീവ്രതം അനുഷ്ഠിച്ചതായി പഴമക്കാർ പറയുന്നു. അശ്വതി തിരുനാൾ തമ്പുരാന്റെ നിര്യാണം 969-ലായിരുന്നതിനാൽ അതിനു മുൻപായിരിക്കണം തമ്പാന്റെ മരണം. ആ വഴിക്കു നോക്കുമ്പോൾ തമ്പാന്റെ ജീവിതകാലം 900-നും 968-നും ഇടയ്ക്കാണ് ഉദ്ദേശിക്കാം. 976-ൽ എഴുന്നള്ളത്തോടു കൂടിപ്പാർക്കുന്ന പുതിയിക്കൽ തമ്പാക്കന്മാർക്കു കൊട്ടാരത്തിൽ നിന്നു ആഭരണം കൊടുത്തതിനു തെളിവുണ്ട്; അവർ ആ കവിയുടെ അനന്തരഗാമികളായിരിക്കണമെന്നു തോന്നുന്നു.

12 ആട്ടക്കഥകൾ

പുതിയിക്കൽ തമ്പാൻ രണ്ടാട്ടക്കഥകൾ ഉണ്ടാക്കിട്ടുണ്ടെന്നു മുന്യ പറഞ്ഞുവല്ലോ. അവ രണ്ടിനും രണ്ടാംകിടയിൽ നില്ക്കാനുള്ള യോഗ്യതയുണ്ട്. കാർത്തവീര്യവിജയം ഇന്നും പ്രചാരലക്ഷ്മിയായിട്ടില്ല; പ്രത്യുത രാമാനുജരണം ആരുമാടിക്കണ്ടിട്ടുമില്ല. സാഹിത്യദൃഷ്ട്യാ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ രണ്ടും സമാനങ്ങൾ തന്നെ. പക്ഷേ രാമാനുജരണത്തിലെ ഇതിവൃത്തത്തിനു കാർത്തവീര്യവിജയത്തിനുള്ള അഭിനയയോഗ്യതയില്ല. പൗരാണിക കഥകളായി കൃത്രിമകഥകൾ ഇടകലർത്തി ആഹാര്യഭംഗിവരുത്തുന്ന വിഷയത്തിൽ കവി പരാജ്ഞുവനായിരുന്നു. സഭ്യത്വപരിധിയെ ഉല്ലംഘിക്കുന്ന ശൃംഗാരപദങ്ങൾ ധാരാളമായി കാണുന്നു എന്നുള്ളതാണ് രണ്ടു കൃതികൾക്കുമുള്ള പ്രകടമായ ദോഷം.

കാർത്തവീര്യവിജയം

കാർത്തവീര്യവിജയം “സ്യാനന്ദരാലയേശ”നും “ഫണിപതിശയന” നുമായ ശ്രീപത്മനാഭനേയും രാമാനുജരണം “ആജ്യസ്രവന്തീകുലാലങ്കാരം” അതായതു നെയ്യാറ്റിൻകര ശ്രീകൃഷ്ണനേയും വന്ദിച്ചുകൊണ്ട് ആരംഭിക്കുന്നു. മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവു നെയ്യാറ്റിൻകര ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമി ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചത് 932-മാണ്ടാണ്. തമ്പാന്റെ കാർത്തവീര്യ വിജയം അശ്വതി തിരുനാൾ തമ്പുരാന്റെ കാർത്തവീര്യവിജയം ചമ്പു കണ്ടതിനു മേൽ എഴുതിയതാണോ എന്നു സംശയിക്കാം. അഭിനയത്തിന് അത്യന്തം സമുചിതമെന്നു സർവ്വസമ്മതമായ “കമലദള” എന്ന പദം കാർത്തവീര്യവിജയത്തിലുള്ളതാണ്. ആ പദം കൊണ്ടു പ്രകൃതത്തിൽ രാവണൻ കലഹാന്തരിതയായ മന്ദോദരിയെ പ്രസാദിപ്പിക്കുന്നു; ആ പദത്തിലെ ഒരു ഭാഗമാണ് ചുവടേ ഉദ്ധരിക്കുന്നത്.

“കമലദളലോചനേ! മമ ജീവനായികേ!
കിമപി നഹി കാരണം കലഹമതിനധുനാ.
കരഭോരു! നിന്നുടയ ചരണതളിരാണ ഞാൻ
കരളിലറിയുന്നതല്ലൊരു പിഴയൊരുനാൾ.
തരുണാംഗി! നീയൊഴിഞ്ഞൊരു തരുണിമാരിലും
പാരിതോഷമില്ല മമ പരിഭവമിതൈതഹോ?”

വിന്ധ്യ പർവതത്തിന്റേയും നർമ്മദാ നദിയുടേയും വർണ്ണനം വിശിഷ്ടമായിട്ടുണ്ട്.

“ചഞ്ചലിമിഴി മമ ദയിതാകചസഞ്ചയമഴിയുന്നപോലെ
അഞ്ചിതനടനം ചെയ്യും കേകിപിഞ്ചരമിതല്ലോ പരന്നു”
എന്നതു പർവതത്തിന്റേയും
“നർമ്മോചിതമായിട്ടുന നർമ്മദയാം നദിതന്റെ
നന്മ കണ്ടിടുവിൻ നിങ്ങൾ നിർമ്മലാംഗിമാരേ!
കൂലതരുശാവതന്നിൽക്കേകിജാലമാടീടുന്നു;
കോകിലഗാനമിഹ കൂടി മേളിക്കുന്നു.
സാരസങ്ങൾതോറും ചെന്നു ചാരുതരപരിമള-
സാരം സ്വീകരിച്ചു മന്ദമാരുതൻ വരുന്നു.

എന്നതു നദിയുടേയും വർണ്ണനത്തിലെ ചില വരികളാകുന്നു. പാഠകകാരനായ കവിക്കു ഫലിതപ്രയോഗചാതുരി സ്വാധീനമായിരുന്നു എന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. “ദാസിയാകുമുർവശിയിലാശ മമ ചേരുവതോ?” എന്നും മറ്റുമുള്ള വരികളും, “സാധുതരം മനുജാധമചരിതം താപസകുലവരരേ!” “ചിത്രമിതു പാർത്താൽ” എന്നീ പദങ്ങളും വിദഗ്ദ്ധനായ ഒരു നടൻ ആടിയാൽ പ്രേക്ഷകന്മാർ അപഹൃത ചിത്തവൃത്തികളായിത്തീരാതെ ഗത്യന്തരമില്ല. ബാലിവിജയം എഴുതിയ കല്യാൻ നമ്പൂരിപ്പാട് ഈ ആട്ടക്കഥ വായിച്ചിരുന്നുവെന്നു തോന്നുന്നുണ്ട്. കാർത്തവീര്യ വിജയത്തിലെ ശ്ലോകങ്ങൾക്കു പദങ്ങളോളം സ്വാഭാസ്യമില്ലെന്നാണ് എന്റെ അനുഭവം.

രാമാനുജരണം

കാർത്തവീര്യവിജയത്തിന്റെ കനിഷ്ടസഹോദരത്വം വഹിക്കുന്ന ഈ ആട്ടക്കഥയെപ്പറ്റി വിശേഷിച്ചൊന്നും പറയേണ്ടതില്ല. ഗരുഡൻ സത്യഭാമയോട് തന്റെ വസുപറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കുന്ന പദത്തിൽപ്പെട്ടതാണ് അധോലിഖിതമായ ഭാഗം.

“സ്വർണ്ണസമാനനിറം കലരും മമ
പർണ്ണസമീരണവേഗം പാർത്താൽ
അർണ്ണവസലിലം കല്യാണിതമായുട-
നണ്ഡകടാഹവുമിളകും നിയതം. (ദേവി)

ശിക്ഷിതമൂരനാം കരുണാകരനുടേ
കുക്ഷിയിലഖിലചരാചരവാസം;
ദക്ഷതയോടു വഹിക്കുന്നവനെയു-
മക്ഷതബലനിധി പക്ഷിവാൻ ഞാൻ. (ദേവി)”

താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകവും പ്രകൃതത്തിൽ ഉദ്ധരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

“നാഥേ! വൈദേഹി! പാഥോരുഹദളനയനേ!
ഹന്ത ദൃഷ്ട്യാ ചിരം ത്യാം
ചേതോ ന പ്രീതിഭാരം വഹതി ച തദിദം
നാലമദ്യാപി സോഢ്യം
ജഗ്രാഹ ത്യാം പ്രയാന്തിമനുഗതമപി മാം
വഞ്ചയിത്യാ യദുർവി
സാ ചേന്ന ത്വൽസവിത്രീ മമ ഭൂജവിധൃതാ
താദൃശീ കീദൃശീ സ്യാൽ?”

13 മണ്ടവപ്പള്ളി ഇട്ടിരാരിച്ചമേനോൻ

ജീവിതം

കാർത്തിക തിരനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ മറ്റൊരു സദസ്യനായിരുന്നു ഇട്ടിരാരിച്ചമേനോൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം അമ്പലപ്പുഴ കാവാലം പകുതിയിൽ ആക്കാക്കൊടുപ്പുന്ന മുറിയിൽ മണ്ടവപ്പള്ളി എന്ന വീട്ടിലായിരുന്നു. മൂലകുടുംബം തിരുവഞ്ചിക്കുളത്തുനിന്ന് ഏതോ കാരണവശാൽ മേനോന്റെ കാലത്തേക്കു മുമ്പേതന്നെ കാവാലത്തേക്കു താമസം മാറ്റി. അമ്മാവന്റെ പേർ രാമൻ എന്നായിരുന്നതിനാൽ ‘രാമൻ ഇട്ടിരാരിച്ചൻ’ എന്ന പേരാണ് അദ്ദേഹത്തെ സ്സംബന്ധിക്കുന്ന പഴയ പ്രമാണങ്ങളിൽ കാണുന്നത്. മേനോന്റെ ബാല്യത്തിൽ ആ കുടുംബം ഏറ്റവും ദരിദ്രമായിരുന്നു. സ്വദേശത്തുതന്നെയാണ് അദ്ദേഹം സംസ്കൃതം അഭ്യസിച്ചത്. അതിൽ ലോകവൃൽപത്തിക്കു മേലൊന്നും സമ്പാദിച്ചതായി കൃതികൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നില്ല.

ജീവിതചരിത്രത്തെപ്പറ്റി അധികമൊന്നും അറിവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയിരിക്കുന്നു. കാലം 920-നും 980-നും ഇടയ്ക്കാണെന്നു പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഏകദേശം ശരിയായിരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു. 940-ആണ്ടോടടുപ്പിച്ചു തിരുവനന്തപുരത്തു പോയി മഹാരാജാവിനെ കണ്ടു. “ദാരിദ്ര്യം ജനതാപകാരകമിദം കേനാപി ദശ്യം നഹി” എന്നവസാനിക്കുന്ന ഒരു സംസ്കൃതശ്ലോകം അടിയറവച്ചതിനു പുറമേ, സന്താനഗോപാലം, രക്തമാംഗദചരിതം എന്നീ രണ്ടാട്ടക്കഥകൾ ഉണ്ടാക്കി സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. കവിബന്ധുവായ മഹാരാജാവ് മേനോന്റെ സാഹിത്യ വാസന കണ്ടു സന്തോഷിച്ച് ഒരു വീരശൃംഖല സമ്മാനിക്കുകയും അറുപതു പറ നിലം കരമൊഴിവായി പതിച്ചു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. മേനോന്റെ തറവാട് അന്യം നിന്നുപോയി എന്നറിയുന്നു.

കൃതികൾ

സന്താനഗോപാലവും രക്തമാംഗദചരിതവും കൂടാതെ ബാണയുദ്ധം എന്നൊരാട്ടക്കഥകൂടി മേനോൻ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്; ആ കഥ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. സന്താനഗോപാലത്തിനു സാമാന്യം പ്രചാരമുണ്ട്. അത് അശ്വതി തിരനാൾ തമ്പുരാന്റെ സന്താനഗോപാലം വായിച്ചതിനുമേൽ എഴുതിയതാണെന്നു സങ്കല്പിക്കാം. “നാഹം ശൗരിർന്ന ഖലു മുസലീ” എന്ന ചമ്പു ശ്ലോകത്തിന്റെ പ്രതിധ്വനി “കൃഷ്ണനല്ലഹം ബലഭദ്രനല്ലരിക നീ” എന്ന വരിയിൽ കാണുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ ആ സാജാത്യം ആകസ്മികമാണെന്നും വരാവുന്നതാണ്. രക്തമാംഗദ ചരിതം നടന്മാർ മറന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. പുതിയിക്കൽ തമ്പാന്റെ കഥകൾ എത്രമാത്രം ഗ്രാമ്യശൃംഗാരം കൊണ്ട് അശുഭങ്ങളോ അത്രമാത്രം അതിന്റെ അഭാവം കൊണ്ടു പവിത്രങ്ങളാകുന്നു മേനോന്റെ കൃതികൾ. സന്താനഗോപാലത്തിൽ ശൃംഗാരരസത്തിന്റെ സ്പർശമേയില്ല. രക്തമാംഗദ ചരിതത്തിൽ ഗതാനുഗതികത്വത്തിനു വശംവദനായി രക്തമാംഗദനേയും പത്തിയേയും രങ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ച് അവരെക്കൊണ്ടു പേരിന് ഒരു ശൃംഗാരപ്പദം അഭിനയിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും കവി ഉത്തരക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ ആ സരണി സന്ത്യജിച്ച്

“പ്രാണനാഥ കാണപവനം പ്രാണമോദകരമോഹനം;
കാണുന്നില്ല കസുമങ്ങളൊന്നുമിതിൽ കാരണം കിമിഹ
കോമളമൂർത്തേ!

എന്നു നായികയെക്കൊണ്ട് ഉച്ചരിപ്പിച്ചു പ്രകൃതമനുസരിക്കുന്നു. രണ്ടു കഥകളിലും പുരാണോപാഖ്യാനങ്ങളിൽ നിന്നു വ്യത്യാസമൊന്നും വരുത്തിയിട്ടില്ല. മേനോനെ ഒരു തികഞ്ഞ വിഷ്ണുഭക്തനായാണ് നാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ നിരീക്ഷിക്കുന്നത്. രണ്ടു കഥകളിലും സംസ്കൃതശ്ലോകങ്ങൾ വളരെ അപൂർവമായി മാത്രമേ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളൂ; അവയ്ക്കു ഗുണവും കുറയും. പദങ്ങളിൽ ചിലതു നന്നായിട്ടുണ്ട്. സന്താനഗോപാലത്തിലെ “വധിമതം നിരസിച്ചിടാമോ?” “ജീവിതനായക വന്ദേ!” “ഇരുളെല്ലാമകന്നു ദൂരേ” എന്നീ പദങ്ങൾ മനോജ്ഞങ്ങളാണെന്നു പോലും പറയാം. ലോകാലോകപർവതത്തിനപ്പുറമുള്ള അന്ധകാരം നശിപ്പിക്കുവാൻ സുദർശനം ആവിർഭവിച്ച ശ്രീകൃഷ്ണനോടു നിവേദനം ചെയ്യുന്നതാണ് മൂന്നാമതായി ഞാൻ പരിഗണിച്ച പദം.

“ഇരുളെല്ലാമകന്നു ദൂരേ—ഇൗശ കംസാരേ!
എഴുന്നള്ളാമിനി നേരേ.
തിരുവുള്ളപ്പെരുവെള്ളത്തിരതളും വിരതളള
നരനുള്ളിലലമല്ലലെഴുമല്ലിങ്ങിനിയില്ല.

ഹല്ലസരസിജതുല്യമിഴിമുന തെല്ലലംകരു കല്യമയി തവ
മല്ലരചിരേകല്യ! ജിതമല്ല! മഞ്ജുതരമല്ല!”

വൈകുണ്ഠവർണ്ണനവും ഒരുമാതിരി നന്നായിട്ടുണ്ട്.

14 വടക്കൻ രക്തമാംഗദചരിതം

ഈ പേരിൽ ഒരാട്ടക്കഥ അൻപത്തിനാലു ദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥയുടെ കൂട്ടത്തിൽ കാണുന്നു. കവി ആരെന്നോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലം ഏതെന്നോ അറിയുന്നില്ല. കവിതയ്ക്കു മേനോന്റെ രക്തമാംഗദചരിതത്തെക്കാൾ ഗുണം കൂടുമെങ്കിലും അതിന്റെ ആവിർഭാവത്തിനു മേലാണ് പ്രസ്തുത കൃതിയുടെ രചനയെന്ന് അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. തെക്കൻ കഥയിൽ മോഹിനിയുടെ വർണ്ണനം മേനോൻ ഒരു സാരി കൊണ്ടാണ് നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. ആ ഘട്ടത്തിലെ

“പഞ്ചബാണനഞ്ചിടുന്ന പുഞ്ചിരിയും ചാര-
ചഞ്ചലാപാങ്ഗവും കിളികിഞ്ചിതവും
നീണ്ടുരുണ്ടുചുരുണ്ടോരു കന്തളവും കാമൻ
വീണ്ടുമാശ പുണ്ടിടുന്ന കൊങ്ക രണ്ടും
മിന്നൽപോലെ മിന്നിടുന്ന രൂപത്തേയും കണ്ടു
മന്നവന്മാരും പുണ്ടു നിന്നു നേരേ”

എന്ന വരികൾ വടക്കൻ കഥയിൽ അതേ രൂപത്തിൽ പകർത്തിയിരിക്കുന്നു. തെക്കനിൽ ആ ഗാനം അപരിത്യാജ്യവും വടക്കനിൽ വൃഥാസമുലവുമാണെന്നു പ്രകൃതം കൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. അതുപോലെ ബ്രഹ്മമാവ് അന്തകനെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്ന “രവിതനയ മഹാത്മൻ മാ കൃമാസ്ത്വം വിഷാദം” എന്ന ഇന്ദളശ്ലോകം അതേ വൃത്തത്തിലും അതേ ആശയം ഉൾക്കൊള്ളിച്ചും “തപനതനയ വേദം മാകൃമാ മാനസേ ത്വം” എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ പരാവർത്തനം ചെയ്തുകാണുന്നു, സന്ധ്യാവലിയുടെ പുത്രലാഭം മുതൽക്കുള്ള കഥ വർണ്ണിച്ചു, രക്തമാംഗദന്റെ പുഷ്പോദ്യാനം സംരക്ഷിക്കുവാൻ വജ്രദംഷ്ട്രയെന്ന ഒരു രാക്ഷസിയേയും സൃഷ്ടിച്ചു കവി ഇതിവൃത്തം വിലക്ഷണമാക്കിട്ടുണ്ട്. “അതുതാങ്ഗിയാമവൾക്കു ഗർഭവും വിധിയായ” എന്നും, “ജയ ജയ മാധവ കേശവ ശൗരേ” എന്നുമുള്ള പദങ്ങൾ നന്നായിട്ടുണ്ട്.

15 ബാലകവി രാമശാസ്ത്രികൾ

ജീവിതം

ബാലകവി രാമശാസ്ത്രികൾ പത്താം ശതകം ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു. സ്വദേശം പാലക്കാടാണ്; ഗ്രാമം ഏതെന്നറിയുന്നില്ല. ‘ബാലകവി’ എന്ന ബിരുദം സാമൂതിരിപ്പാടു സമ്മാനിച്ചതാണെന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ താമസം അധികവും ആലപ്പുഴയായിരുന്നുവെന്നും അവിടെ കള്ളർകോട്ട് ഒരു ഭവനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു സംബന്ധമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. 976-ൽ ‘പാലക്കാടുകവി രാമശാസ്ത്രികൾ ‘ആദരണം’ സമ്മാനിച്ചതിനു വലിയ കൊട്ടാരത്തിൽ രേഖകാണുന്നു.

ബാണയുദ്ധം

കോട്ടയം, അശ്വതി തുടങ്ങിയ ഒന്നാം കിടയിലുള്ള നൃത്യസാഹിത്യകാരന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ രാമ ശാസ്ത്രികൾക്കും ഒരു സ്ഥാനത്തിനവകാശമുണ്ട്. അത്രയ്ക്ക് ആപാദിച്ചു ഡം അമൃതമയമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബാണയുദ്ധം ആട്ടക്കഥ. ഇന്നും ആ കഥയ്ക്ക് കേരളമെങ്ങും പ്രശംസനീയമായ പ്രചാരമുണ്ട്. കവിയുടെ പ്രതിഭയും പാണ്ഡിത്യവും അതിൽ കൈകോർത്തു കളിയാടുന്നു. ശ്ലോകങ്ങളും പദങ്ങളും അഹമഹമികയാ സഹൃദയ ഹൃദയങ്ങളെ ആവർജ്ജനംചെയ്യുന്നു.

“ജ്യോതിഷി പ്രതിബിംബിതാനി
ശശഭൽകാന്തോപലപ്രാകണ്ഠേ
ചക്രവൃത തമസ്വിനീഷു മഹതീം പുഷ്പോപഹാരശ്രിയം”

എന്ന ശ്ലോകത്തിന് അശ്വതി തിരുനാളുടെ പൗണ്ഡ്രകവധത്തിലെ

“പുഷ്യൽസൗരഭപാരിജാതകസുമദ്യാസ്തോരണസ്രഗിണിം
ദ്യാമേവ പ്രതിബിംബിതാം ജലനിധൗയാമാശശങ്കേജനഃ”

എന്ന പ്രഥമ ശ്ലോകത്തിന്റെ സാജാത്യമുണ്ട്. “നല്ലൊരു മാധവകാലം”, “ചിത്രപടമിതു കാൺക”, “കാമോപമരൂപൻ”, “മുശ്യമുഗലോചനേ”, “മാരസന്നിഭാകാര മാരകമാര” ഇത്യാദി പദങ്ങളുടെ സ്വാരസ്യം അന്യാദൃശമാണ്. മാതൃക കാണിക്കാൻ ചില ഭാഗങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

“വികസ്വരപികസ്വരേ വികചമാലതീഭാസ്വരേ
മദാസകസുമന്ധയേ മധുദിനേ പ്രവൃദ്ധോദയേ
വിഹാരവിപിനാന്തരേ വകളമഞ്ജരീദന്തരേ
ജഗാദ രതിലാലസഃ പ്രണയിനീർമ്മുകന്ദോ മുദാ,”

“ധാവൽപാദാതപാദാഹതതരഗവുരോ-
ദ്ദാമകദ്ദാലജാല-
ക്ഷുർണ്ണക്ഷോണീവിനിര്യന്നിബിധതരരജോ-
രാജീഘോരാസകാരം
താവൽ സംപ്രേക്ഷ്യ കോലാഹലബധിരിതനി-
ശ്ലേഷലോകം ബലൗഘം
ശൈലാദിശ്ശൈലകൂടോപമവികടതനു-
സ്യാന്തരേവം വ്യചിന്തീൽ.”

പദങ്ങൾ — പത്തിമാർ ശ്രീകൃഷ്ണനോടു്:
“നല്ലൊരു മാധവകാലം വന്നു മല്ലമഥന! മുതിരുന്നു;
മല്ലികാകലികയിൽനിന്നു മധുകല്ലോലിനിയൊഴുകുന്നു;
കാണുക വിലസീടുന്നു പരമേണതിലകനുമുയർന്നു
സുനായുധശരജാലങ്ങളുടെ ശാണോപലമതുപോലെ.

കരവനിരകൾതോറ്റും ചെന്നു കസുമമണമിതാ കവർന്നു
പരിചൊടു പവനൻ വരുന്നു ഹൃദി സ്മരദഹനൻ വളരുന്നു.
തരിക തവാധരബിംബം കാന്ത! അരുതരുതതിനുവിളംബം
വിരചയ ദ്രവ്യപരിരംഭം മമ കരു സഹലം കചകംഭം.”

ചിത്രലേഖ ഉഷയോടു്:
“ചിത്രപടമിതു ബാലേ കാൺക ചിത്രകവിലസിതസുഹാലേ
സുരപരിവൃദ്ധരിഹ ചാരേ കാൺക സുരചിരതരകചഭാരേ
സുമുഖി! ദനുജരിതാ സർവേ രൂപശമിതസുരയുവതിഗർവേ
സോമാന്വയഭൂപന്മാരിവർ കാമോപമരൂപന്മാർ
വാസുദേവന്മിതാ കാൺക ചാലേ ഭാസിതാപാംഗി
സുശീലേ
സുദതി വിലസതി മുകന്ദൻ കാൺക സുദിതസുരരിപുവുന്ദൻ
തൽസുതനിവനതിധന്യൻ കാൺക മത്സവി!
ജനബഹുമാന്യൻ
അവനുടെ സുതനനിരുദ്ധൻ കാൺക
ഭൂവനവിമോഹനമുശുൻ
മതിമുഖി! കരുതെന്നമിന്നു മമ മതിമോഹനനിവനെന്നു
യോഗബലംകൊണ്ടവനെക്കൊണ്ടു വേഗമൊടുവരുവൻ
ഭവനേ”

16 പാലക്കാട്ട് അമൃതശാസ്ത്രികൾ

ലവണാസുരവധം എന്ന ആട്ടക്കഥയുടെ പ്രണേതാവായ അമൃതശാസ്ത്രികൾ പാലക്കാട്ടു കൊടുവായൂർ ഗ്രാമക്കാരനായ ഒരു കവിയാണ്. കാലം, പത്താം ശതകത്തിന്റെ ഒടുവിലോ പതിനൊന്നാം ശതകത്തിന്റെ ആദ്യത്തിലോ ആയിരുന്നു. അമൃതഘടേശ്വരൻ എന്നായിരുന്നു പിതൃദത്തമായ നാമധേയം. പാലക്കാട്ടു രാജാവിനെ ആശ്രയിച്ചു ജീവിച്ചിരുന്നതായി കേൾവിയുണ്ട്. ലവണാസുരവധം സാഹിത്യമെന്ന നിലയിൽ നിർഗ്ഗുണമാണെങ്കിലും അതിലെ ചില രംഗങ്ങൾ ഇന്നും ആടിവരുന്നുണ്ട്. അവയിൽ അതിപ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു രജകനം രജകിയും തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണമാണ്.

“ആരെടീ നീയെന്റെ മുൻപിൽ വന്നുനിന്നവൾ?
അതിഘോരാകാരജാരേ! ദൂരെപ്പോക നില്ലാതെ;
മാരശരപരിതാപം ചെറുമില്ല മേ തവ
മാരകനായ് ഭവിച്ചീടും പാരാതെ പോക”

എന്നും മറ്റുമുള്ള രജകന്റെ വാക്യം ആടി ഫലിപ്പിക്കുവാൻ കൊള്ളാവുന്നതു തന്നെ. കഥയ്ക്കു ലവണാസുരവധം എന്നാണ് പേരെങ്കിലും, ഉത്തരരമായണത്തിൽ അതിനപ്പുറമുള്ള കുശലവോപാഖ്യാനവും കൂടി കവി മാംസളതയ്ക്കുവേണ്ടി അതിൽ അന്തർഭവിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സീതാപരിത്യാഗാനന്തരം ഗംഗാതടത്തിൽ വെച്ചു ലവണന്റെ വയസ്യനായ ഗഭീരാക്ഷൻ എന്നൊരു കാട്ടാളനെ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നത് അരങ്ങു കൊഴുപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി മാത്രമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

“വാരിജനിഭവദന! ബാല!
മാ കുരു ശോകം മമ സുനോ!
അനുപമഗുണനാകം മനുക്ലദീപൻ
കനിവൊടു ജനിച്ചിഹ വളരുന്നു നിങ്ങൾ”

എന്നീപ്പദങ്ങൾ കൊള്ളാം; എന്നാൽ അവിടെയും രാവണോത്ഭവത്തിന്റെ പ്രതിധ്വനി കേൾക്കാവുന്നതാണ്.

“ജനകൻ മേ താതനെന്നു ജനങ്ങളുരചെയ്യുന്നു
കനിവൊടെൻ പ്രാണനേയും ജനിപ്പിച്ച ജനകൻ നീ”

എന്നു സീതാദേവി ഹന്തമാനോടു പറയുന്ന വാക്യത്തിന് ആകർഷകതയുണ്ട്. പുറയന്തർ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കുശലവോപാഖ്യാനത്തെയാണ് ശാസ്ത്രികൾ ഇതിവൃത്തവിഷയത്തിൽ പ്രധാനമായി ഉപജീവിച്ചിരിക്കുന്നത്.

17 പൊല്പാക്കര നമ്പൂരിപ്പാട്

വ്യോമാസുരവധം ആട്ടക്കഥയുടെ കർത്താവാണ് പൊല്പാക്കര നമ്പൂരിപ്പാട്. പേരെന്തെന്ന് അറിയുന്നില്ല. പൊല്പാക്കരമന സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു പൊന്നാനിക്കു സമീപമുള്ള ഇടപ്പാഴൂർ ദേശത്തിലാകുന്നു. അതു ശുകപുരം ഗ്രാമത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു ആവൃകുടുംബമാണ്. നമ്പൂരിപ്പാടു പത്താം ശതകത്തിന്റെ അവസാനത്തിലോ പതിനൊന്നാം ശതകത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലോ ജീവിച്ചിരുന്നിരിക്കണം. വ്യോമാസുരവധത്തെ സാഹിത്യകോടിയിൽ ഗണിക്കുന്നതു സാഹസമായിരിക്കും; അത്രമാത്രം പൊട്ടയാണ് അതിലെ ശ്ലോകങ്ങളും പദങ്ങളും. അപശബ്ദ പ്രയോഗം ധാരാളമായുണ്ട്. അൻപത്തിനാലു ദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ആ കഥയും പ്രസിദ്ധീകൃതമായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അതിനെ അനന്തരകാലങ്ങളിൽ ആരും തന്നെ സ്മരിക്കുമായിരുന്നില്ല.

18 മന്ത്രേടത്തു നന്യൂരിപ്പാട്ട്

വടക്കൻ സുഭദ്രാഹരണം എന്നു പറയുന്ന ആട്ടക്കഥയുടെ കർത്താവു മന്ത്രേടത്തു നന്യൂരിപ്പാടാണെന്നും ആ കഥ കാർത്തികതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ തെക്കൻ സുഭദ്രാഹരണത്തിൽ നിന്നു ഭിന്നമാണെന്നും മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. മന്ത്രേടത്തുമന സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമങ്ഗലത്താണ്. നന്യൂരിപ്പാട്ടിലെ നാമധേയം അവിജ്ഞാതമായിരിക്കുന്നു. മഹാരാജാവിന്റെ കഥക്കു സാഹിത്യഭംഗി കൂടുമെങ്കിലും കഥകളിക്കാരുടെ ഇടയിൽ പ്രചാരം മന്ത്രേടത്തിന്റെ കൃതിക്കാണ്. വടക്കൻ സുഭദ്രാഹരണത്തിലെ ശ്ലോകങ്ങൾക്കു തീരെ ഗുണമില്ല; അവയിൽ പലതും ഭാഷാശ്ലോകങ്ങളുമാണ്. പദങ്ങളിൽ “പുന്തേമ്മൊഴി വരിക സന്താപിക്കൊല്ല”, “കണ്ടുദളലോചനേ! മഞ്ജുതരഭാഷിണീ” ഇവ രണ്ടും സാമാന്യം നന്നായിട്ടുണ്ട്. “മാനിനിമാരടികൂപ്പും ഭാമിനിമാർ”, “കേട്ടാലും വചനം സഖേ”, “കത്ര വദ കത്ര വദ വൃത്രാരിപുത്രനാം” ഇങ്ങനെ വേറേയും ചില പദങ്ങളും, കാവ്യഗുണമില്ലാത്തവയെങ്കിലും, ആടിക്കാണാൻ കൊള്ളാവുന്നവ തന്നെ. വേഷസമൃദ്ധിക്കു വേണ്ടി വിവിദനേയും ഘടോൽകചനേയും കവി രങ്ഗപ്രവേശം ചെയ്യിക്കുന്നു. അപൂർവ്വം ചില നന്യൂരിഫലിതങ്ങളും അങ്ങിങ്ങു കാണാം.

“നാരിമാർതന്നിലന്നരാഗമുള്ളവർ വേഗേന സന്യസിപ്പിൻ
 ഉടനേ;
 വേളികഴിയുമതിന്റെ ഫലംകൊണ്ടു കാലം തുലോം
 പകർന്നതു കാൺക”

എന്നതു അവയിലൊന്നാണ്. “പുന്തേമ്മൊഴി വരിക” എന്ന പദത്തിൽ നിന്നു ചില വരികൾ മാത്രം ചുവടെ പകർത്തി മാതൃക പ്രദർശിപ്പിക്കാമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്നു.

“കൂരിരുളിനോടിയും ചാരചികരം മുദ്ര
 വേർപെടുത്തമരസുമദാമമണിയേണം;
 ചിത്രതരമാകിയൊരു ചിത്രകം നിന്നുടെ
 പുത്രി! വിലസീടണം ബാലേന്ദുഹാലേ.
 ഭൂഷാവിശേഷമിഹ ദോഷലവഹിനം
 ഭൂഷയാമൃദ്യു തവ വേഷമലസാക്ഷി.”

19 കുന്നത്തു സുബ്രഹ്മണ്യൻപോറ്റി

കുന്നത്തു സുബ്രഹ്മണ്യൻ പോറ്റിയുടെ മൂലകുടുംബം മലബാറിലാണ്. 950-ആണ്ടിടയ്ക്കു ജനിച്ച പോറ്റി ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ ടിപ്പു സുൽത്താൻ മലബാർ ആക്രമിച്ച കാലഘട്ടത്തിൽ തിരുവിതാംകൂറിലേയ്ക്ക് ഓടിപ്പോന്നു മാവേലിക്കര താലൂക്കിൽ ചെന്നിത്തല എന്ന സ്ഥലത്തു കുന്നം എന്ന ഭവനം പണിയിച്ച് അവിടെ താമസിച്ചു. രസവാദത്തിലും മൃദംഗ വാദനത്തിലും നാട്യപ്രയോഗത്തിലും വിദഗ്ദ്ധനായിരുന്നു. ഉദ്ദേശം 1020-ആണ്ടുവരെ ജീവിച്ചിരിക്കുകയും സ്വാതി തിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ തിരുവുള്ളത്തിനു പാത്രീഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. കന്യാകുമാരിയിലെ ഭഗവതിയായിരുന്നു ഇഷ്ടദേവത. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രണ്ടു പുത്രന്മാരിൽ ഒരാളായ വിഷ്ണുപ്പോറ്റിയുടെ മകനാണ് പതിനൊന്നാം ശതകം ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ബോധചന്ദ്രപ്രകാശകാരനായ സുബ്രഹ്മണ്യൻ പോറ്റി.

20 സുന്ദരീസ്വയംവരം ആട്ടക്കഥ

സുന്ദരീസ്വയംവരം ആട്ടക്കഥ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയാണ്. ശ്രീകൃഷ്ണൻ സത്യഭാമയിൽ ജനിച്ച സുന്ദരി എന്ന കുമാരിയെ ബലരാമൻ ദുര്യോധനപുത്രനായ ലക്ഷണനെക്കൊണ്ടു വിവാഹം ചെയ്യിക്കണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി അതിനു വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യുന്നുവെങ്കിലും ശ്രീകൃഷ്ണൻ ആ പാണിഗ്രഹണം സുഭദ്രാർജ്ജുനന്മാരുടെ പുത്രനായ അഭിമന്യുവിനെക്കൊണ്ടാണ് നടത്തിക്കുന്നത്. കോയിപ്പറത്തു പണിക്കരുടെ സുന്ദരീസ്വയംവരം തുള്ളലിലെ പ്രതിപാദ്യവും ഈ കഥ തന്നെയാകുന്നു. അരങ്ങു കൊഴിപ്പിക്കുന്നതിനും വിവിധരസഭാവങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിനും വേണ്ട സാമഗ്രികൾ കഥയിൽ തന്നെയുണ്ട്. ഘോരോൽകചൻ, ഇരാവാൻ, ഘോരോൽകചന്റെ ഭൃത്യനായ വജ്രദംഷ്ട്രൻ, ഹിഡിംബ എന്നീ പാത്രങ്ങളിൽ ഹിഡിംബയെ മാത്രമേ കവിക്ക് കൂടുതലായി പ്രവേശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളൂ. അൻപത്തിനാലു ദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിലും സുന്ദരീസ്വയംവരം സാമാന്യം പ്രചാരമുള്ള ഒരു കഥകളിയാണ്. ആടാൻ കൊള്ളാവുന്ന ഒരു പ്രബന്ധമെന്നാണ് പൊതുവെ അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള അഭിജ്ഞാനമതവും. കവിതയ്ക്കു വലിയ മെച്ചമുണ്ടെന്നു പറയാൻ തരമില്ല. “താവദുൽബണശരാസ ഗുണരാണദ്രിഗുണിതസിംഹനാദവിത്രസ്തു സമസ്തദിശാഹസ്തീന്ദ്ര മസ്തകകമ്പനാനോളിത വിശ്വവിശ്വംഭരാഭാരപരിഭൃഗ നിശ്ശേഷശേഷ ഫണാമണ്ഡലേ” എന്നിങ്ങനെ തുടങ്ങുന്ന ചുർണ്ണികയിൽ നിന്നു കവി അവ്യുൽപന്നനല്ലെന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു; എങ്കിലും ആ പാണിത്യമൊന്നും പ്രബന്ധത്തിൽ പ്രകടമായി സംക്രമിച്ചുകാണുന്നില്ല.

“നീരദാഭാഞ്ചിതചാരുമൂർത്തേ; സ്വാമിൻ!
 നാരദസന്നതഗൗരകീർത്തേ!
 സാരസനേത്ര! - മനോഹര-
 താരണ്യഗാത്ര! - സുരനത-
 കാരുണ്യപാത്ര! ജനാർദ്ദന!
 സുരായുതഭൂരിപ്രഭ! ചാരുസ്കിത! വീരാഗമ-
 സാര! ദനുജതമോംബുജാരേ! മേഘ-
 ധീര! ചരാചരേശ! മുരാരേ!”

എന്നതു ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പത്നിമാർ പാടിക്കളിക്കുന്ന കമ്മിയിലെ ഒരു ചരണമാണ്.

22 കുചേലകഥ

“കുചവിതതിവിലസിതസ്സപിഞ്ചരികാഭംഗിയും
കാർത്തസ്വരമയമാകും കിരീടവും
അളികുലവുമിരുൾനിരയുമിടയുമൊരു ശോഭ പൂ-
ണ്ടാലോലമായ കുറുനിരഭംഗിയും
ഫണിയുടയ തിഥിയിലെഴുമുഡുപതിയെ വെല്ലുന്ന
ഫാലദേശേ വിളങ്ങീടും തിലകവും
മലർവിശിഖധനുരധികരുചിനികരധംഭിനെ
മാറ്റുമാറ്റുള്ളൊരു ചില്ലീവിലാസവും. . .
നതവരദ! പരപുരുഷ! കലികലുഷനാശന!
നാരായണ! നമസ്തേ നമസ്തേ സദാ.
രുചിരുചിരമിദമധികനയനജനമോഹനം
രൂപം തവാനിശം ഭാതു മേ മാനസേ.”

ഏറ്റവും വിസ്തരിച്ചാണ് കുചോലോപാഖ്യാനം ഈ കിളി
പ്പാട്ടിൽ കവി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നത്.

23 സ്വർലോകമാലിക

ഇതു കചേലകഥയോളം ദീർഘമല്ല.

“ദൃഷ്ടതങ്ങൾക്കുള്ളോരു കണക്കിൻവർഗ്ഗംപോലെ സൽകരിച്ചീടും ദണ്ഡനാദികൾകൊണ്ടു നന്നായ്. അത്യന്തം ഭയങ്കരന്മാരാകും യമരാജ-പുത്രന്മാരുണ്ടങ്ങതിലസംഖ്യം വർത്തിക്കുന്നു. ഇത്തരം വിളങ്ങുന്ന ധർമ്മരാജാവുതന്റെ പത്തനംതന്നിൽ വടക്കുള്ള ഗോപുരത്തിങ്കൽ വിഷ്ണുദൂതന്മാരല്ലോ വസിച്ചീടുന്തു നിത്യം, ജിഷ്ണുമന്ദിരംപോലെ വിളങ്ങും നഗരത്തിൽ. അഴകേറീടും കിഴക്കുള്ള ഗോപുരത്തിങ്കൽ-പ്പിഴകൂടാതെ ശിവദൂതന്മാർ വസിക്കുന്നു. ദക്ഷിണദിശി വിളങ്ങുന്ന ഗോപുരത്തിങ്കൽ-ദക്ഷന്മാരാകും ബ്രഹ്മദൂതന്മാർ വസിക്കുന്നു. വടിവേറീടും പടിഞ്ഞാറുഗോപുരംതന്നിൽ-ക്കടുതായീടും യമദൂതന്മാർ വസിക്കുന്നു. ഹരിശങ്കരബ്രഹ്മദൂതന്മാരൊരുമിച്ചു വിരവിൽ നടന്നീടും; തീണ്ടുമാറിലുന്യോന്യം. ഗോപുരവാതിൽ കടന്നന്തർഭാഗത്തു നോക്കി-ലാകവേ വൈവസ്വതമാം പുരം കാണായ്വരും.”

24 കൃഷ്ണാർജ്ജുനസംവാദം

ഈ കിളിപ്പാട്ടു പത്താം ശതകത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചതാണ്. കവിയുടെ പേർ അറിവില്ലെങ്കിലും ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ “അകതളിരിലഴകിനൊടു മേവുകസന്തതം തോലിയാധീശനാമീശനം” എന്നൊരു പ്രാർത്ഥന കാണുന്നതിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം തിരുവല്ലാ തുകലശ്ശേരിക്കാരനാണെന്ന് ഊഹിക്കാം. “കർമ്മികളായ ഭൂദേവപ്രവരരും” തുണയ്ക്കണമെന്നുകൂടി പറയുന്നുണ്ട്. രണ്ടുവണ്ഡമായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പ്രസ്തുതകൃതിയിൽ പ്രഥമവണ്ഡം കളകാഞ്ചിയിലും ദ്വിതീയവണ്ഡം കാകളിയിലുമാണ് രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. കൃഷ്ണാർജ്ജുനവിജയം തുള്ളലിലെ ഇതിവൃത്തം പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. അതുതന്നെയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലേയും പ്രതിപാദ്യം. പ്രണേതാവിനു ഗണനീയമായ സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യം കാണുന്നില്ല. “സരഭസമൊടു” തുടങ്ങിയ അനേകം അപശബ്ദങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. പല സ്ഥലങ്ങളിലും രചനയ്ക്കു നിഷ്കർഷയും പോരാതെയിരിക്കുന്നു. മാതൃക കാണിക്കുവാൻ ചില വരികൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

“ജയ പരമപുരുഷ! ജയ സകലജഗദാനന്ദ!
 ജങ്ഗമാജങ്ഗമരൂപ! ജഗൽപതേ!
 ജനിമരണഭയഹരണനിപുണചരണാംബുജ!
 ജന്തുക്കളുള്ളിൽ വാഴുന്ന ജീവാത്മക!
 ജയ ഭൂജഗശയന! ജയ പതഗപതിവാഹന!
 ജാഹ്നവീകാന്തപ്രസേവ്യാംഘ്രയേ നമഃ.
 സകലതന്മഭവന! ജയ നിഗമമയസാധന!
 സച്ചിദാനന്ദമൂർത്തേ! നാഥ ഗോപതേ!
 നിരതിശയ! നിരൂപമ! നിരഞ്ജന! നിരാധാര!
 നിർഗുണ! നിശ്ചല! നിർമ്മമ! നിർമ്മല!
 വിധുകലജ! മധുമഥന! നരകമുരമഥന! ജയ
 വിശ്വൈകസാക്ഷിണേ വേദവേദാന്തഗ!
 കമലഭവമുഖവിബുധനമിതചരണാംബുജ!
 കാരുണ്യപൂർണ്ണാമൃതാഞ്ജേ! നമോ നമഃ.”

കവിത ആകപ്പാടെ തരക്കേടില്ലെന്നു പറയാമെന്നേയുള്ളൂ. ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണാന്തർഗ്ഗതമാണ് ആ കഥയെന്നു കവി മാമുലനുസരിച്ചു പറയുന്നത് അപ്രമാണമാണ്.

25 വൃഷപുരമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ട്

ഈ കിളിപ്പാട്ടിൽ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പൂർവഖണ്ഡം കാകളിയിലും ഉത്തരഖണ്ഡം കളകാഞ്ചിയിലുമാണ് രചിച്ചിരിക്കുന്നത്. പത്താംശതകത്തിലെ ഒരു കൃതിയായി ഇതിനെ പരിഗണിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു; നിശ്ചയമില്ല. പ്രണേതാവ് ആരായാലും അദ്ദേഹം ഭാഷാകവികളിൽ അഗ്രേസരനാണെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കിളിയോടു് “അഞ്ജലികൂപ്പി ദ്വിജന്മാരെയും തൊഴുതഞ്ജസാ മോദം ലഭിക്ക നീ ശാരികേ” എന്നുള്ള ഉപദേശം നോക്കിയാൽ അദ്ദേഹം ബ്രാഹ്മണനല്ലെന്നു സങ്കല്പിക്കാവുന്നതാണ്. വില്വാദ്രിയിൽ തന്റെ പൂർണ്ണസാന്നിദ്ധ്യമുണ്ടാകുമെന്നു പരശുരാമൻ ബ്രാഹ്മണരോടു പറയുന്നതു നോക്കിയാൽ “വില്വാദ്രിനാഥാ ശ്രീരാമചന്ദ്ര” എന്നു ശീലാവതിയിൽ പാടിട്ടുള്ള നമ്പിയാർതന്നെയോ എന്നും സംശയിക്കാം. പദ്മലസനാപാടവവും ഫലിതപ്രയോഗചതുര്യവും പരിശോധിച്ചാൽ പ്രസ്തുതകൃതി അദ്ദേഹത്തിന്റേതാണെന്നു തോന്നുകയുള്ളു.

ശ്രീപരശുരാമൻ ബ്രാഹ്മണർക്കുവേണ്ടി കേരളം സമുദ്രത്തിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്നതും അതിന്റെ മധ്യസ്ഥലമായ തൃശ്ശിവപേരൂരിൽ ശ്രീപരമേശ്വരനെ കുടിയിരുത്തുന്നതും കേരളൻ എന്ന രാജാവ് അവിടെ ക്ഷേത്രനിർമ്മാണം ചെയ്യുന്നതും മറ്റുമാണ് പ്രതിപാദ്യം. തെക്കെലനാഥോദയം ഭാഷാചമ്പുവിലെ ഇതിവൃത്തവും ഇതുതന്നെയാണല്ലോ.

“വിശ്വത്തിലെങ്ങും വൃഷപുരിക്കൊത്തൊരു വിശ്വേശ്വരാവാസമില്ലെന്നറിക നീ; അങ്ങനെയുള്ളൊരു പുണ്യസ്ഥലമില്ലാ-മെങ്ങനെയുൽഭൂതമെന്നു കഥിക്ക നീ”

എന്നു കവി കിളിയോടു് അപേക്ഷിക്കുകയും ആ അപേക്ഷയനുസരിച്ചു കിളി ഭരദ്വാജമഹർഷിയോടു സൂതൻ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ച തൃശ്ശിവപേരൂർ ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം വർണ്ണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പരശുരാമൻ “മുവേഴുവട്ടം മുടിക്കുത്രിയന്മാരെ” വധിച്ചു സ്വായത്തമാക്കിയ ഭൂമി മുഴുവൻ കാശ്യപന ദാനംചെയ്തു ഹിമവൽപർവതത്തിനു സമീപം തപസ്സുചെയ്യുമ്പോൾ

“ദാരിദ്ര്യമാകും സമുദ്രം കടക്കുവാ-നാരുവാനുള്ള നമുക്കൊരു നാവികൻ മറ്റൊരുത്തന്റെ മഹീതലേ നമ്മളെ-പെറ്റുവളർത്ത മാതാവേ നമോസ്തു തേ”

“കൊറ്റിന്നുമാത്രം ധനം കയ്യിലില്ലാഞ്ഞു മുറ്റം മഹാദുഃഖമായവനു സാംപ്രതം. രാജവംശം നശിപ്പിച്ചൊരു ഭാർഗ്ഗവൻ യാചകന്മാർക്കു ഭദ്രാനം തുടങ്ങിപ്പോൽ. യാചനം ചെയ്യുന്നവർക്കു മുനിവരൻ രോചനീയം ധനം നല്കുന്നുപോലവൻ. ഉത്തമന്മാരോടു യാചനം ചെയ്യുന്ന വസ്തു സിദ്ധിക്കായ്കിലിങ്ങില്ല ലൗലവം. സജ്ജനത്തോടപേക്ഷിച്ചാലതുകൊണ്ടു ലജ്ജയില്ലേതും നമുക്കെന്നു നിർണ്ണയം. ദുർജ്ജനത്തോടപേക്ഷിച്ചു ലഭിച്ചാലു-മിജ്ജനത്തിനു ലൗലുത്യമുണ്ടായ്വരും. ‘ദേഹി’യെന്നിങ്ങിനെ രണ്ടക്ഷരം മഹാ-മോഹികൾക്കശ്രീനിമിത്തമെന്നാകിലും ദേഹാർത്ഥമൊക്കവേ വേണ്ടിവന്തു നമു-ക്കാഹാരമാത്രം തൃജിക്കാവതല്ലഹോ”

എന്നും മറ്റുമുള്ള ചിന്തകളാൽ പ്രേരിതന്മാരായി ചില ബ്രാഹ്മണർ അദ്ദേഹത്തോടു തങ്ങൾക്കു താമസത്തിനു ഭൂമിവേണമെന്നു യാചിക്കുന്നു.

“ശ്രോത്രീയന്മാർ ഞങ്ങളൊറ്റ ശാസ്ത്രങ്ങളും ശ്രൗതധമ്മർങ്ങളും നാലുവേദങ്ങളും മന്ത്രവും തന്ത്രവും മന്ത്രവാദങ്ങളും മന്ത്രദീക്ഷോപദേശപ്രകാരങ്ങളും ഇത്യാദിസർവം പരിശ്രമിച്ചിടുന്ന സത്യസന്ധന്മാർ പലരുണ്ടു ഞങ്ങളിൽ. വൈദികന്മാരുണ്ടു വൈദ്യശാസ്ത്രജ്ഞരും വേദിയന്മാരും പലരുണ്ടു ഭാർഗ്ഗവ! ജ്യോതിഷക്കാരുണ്ടു ശില്പശാസ്ത്രങ്ങളിൽ-ച്ചാതുരുമേറ്റും ജനങ്ങളുമുണ്ടെടോ. നാടകം കാവ്യം പുരാണമിത്യാദിയിൽ-പ്പാടവം പാർത്താൽ പലർക്കുമുണ്ടായ്വരും. കേടകന്നിടുന്ന സംഗീതവിദ്യയിൽ-ക്കേവലം ക്ലേശിച്ചു വിപ്രരുമുണ്ടെടോ. പാണിനിസൂത്രവും ജൈമിനിസൂത്രവും വാണിദേവീകൃതവ്യാകരണങ്ങളും [1] ചാന്ദ്രബാർഹസ്യശാസ്ത്രഭേദങ്ങളും സാന്ദ്രമാംവണ്ണം ഗ്രഹിച്ചവരുണ്ടിതിൽ”

എന്നിങ്ങനെയാണ് അവരുടെ നിവേദനത്തിന്റെ ഗതി. “പുൽ കുത്തുവാൻ മാത്രമെന്നാകിലുമിന്നെന്നിങ്ങുള്ള ഭൂഭാഗമെങ്ങുമില്ലാ ദൃഢം” എങ്കിലും “ഇല്ലമുണ്ടാക്കുവാ നിച്ഛിച്ചവിപ്രരോടില്ലെന്നു ചൊല്ലുന്നതത്രയും നിന്ദിതം” എന്നുള്ളതിനാൽ സമുദ്രത്തോടു കൂറേ ഭൂമി വാങ്ങി അവർക്കു ദാനം ചെയ്യാമെന്നു മഹർഷി നിശ്ചയിക്കുന്നു. സമുദ്രത്തിന്റെ അവസ്ഥയെ അദ്ദേഹം വർണ്ണിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്.

“വെള്ളം കുടിപ്പാനുമാകാ നിരൂപിക്കി-ലുള്ളതുമില്ലാത്തതും സമം കേവലം. വള്ളങ്ങളോടങ്ങൾ വഞ്ചിയും കപ്പലും കള്ളപ്പടവുകൾ വർക്കാസ്സുതോണികൾ ഇത്തരമോടിച്ചു വാണിഭം ചെയ്യുന്ന ബൗദ്ധർക്കനുകൂലമയ്യോ! മഹാർണ്ണവം.

വരണദേവൻ ഗോകർണ്ണത്തുവെച്ചു പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ചു പ്പോൾ,

“അപ്പതേ! നിന്നുടെ വിസ്ഫിതിയെന്തിനു കല്പതേ കല്പാന്തകാലേ ഭവാനഹോ; കാലാനലജ്വാലമാലാവലീഘോര-കോലാഹലം വന്നടുക്കും ദശാന്തരേ, ഭസ്മാവശേഷമാമെന്നു ബോധിക്കേണ-മസ്താകമാഗ്രഹം വൃർത്ഥമാക്കീടൊലാ”

എന്നും മറ്റും മഹർഷി പറയുന്നു. പ്രഥമഖണ്ഡത്തിലെ കാവ്യ ശൈലി ഇതിൽനിന്ന് അനുവാചകന്മാർക്കു അവധാരണീയമാണല്ലോ. അതിനെക്കാൾ മനോഹരമാണ് ദ്വിതീയഖണ്ഡം. കേരളൻ തൃശ്ശിവപേരൂർ ക്ഷേത്ര പ്രതിഷ്ഠയും നഗരസ്ഥാപനവും നിർവഹിച്ചതിനു ശേഷം അവിടത്തെ ലക്ഷ്മീവിലാസം കവി വർണ്ണിക്കുന്നതിൽനിന്ന് ഏതാനും വരികളാണ് താഴെച്ചേർക്കുന്നത്.

“തരുണികളിലധികതരപരവശത പുണ്ടുള്ള താരണ്യവാന്മാരനേകം വിധങ്ങളിൽ കസുമശരശരനികരകരുമന സഹിക്കാഞ്ഞു കണ്ഠിതം പുണ്ടു നടക്കുന്നതു ചിലർ. കളമൊഴികളുടെ കപടകുടിയിതകടാക്ഷങ്ങൾ കണ്ടുകണ്ടുങ്ങോട്ടുഴയ്ക്കുന്നതു ചിലർ. കലഹരസമകല്പവതിനതിവിവശഭാവേന കാഞ്ചനം വച്ചു വണങ്ങുന്നതു ചിലർ. രസികനഹമിതി കരുതി രജനികളിലൊക്കവേ രാഗങ്ങൾ പാടി നടക്കുന്നതു ചിലർ. വരുമിവിടെ വിരവിനൊടു വരതരുണിമാരെന്നു വാഞ്ചരിച്ചു ഗുഡുമായ് നില്ക്കുന്നതു ചിലർ. മതിമുഖികളുടെ വരവു വിരവൊടിഹ കാണുവാൻ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽച്ചെന്നു പാർക്കുന്നതു ചിലർ. പൂന്മലകചതടമുടയ മടവർമണിമാരുടെ പിന്നാലെകൂടിഗൃമിക്കുന്നതു ചിലർ. കമനികളിലതികതുകമതികളുവരോടുടൻ കർണ്ണാന്തികേ ചെന്നുരയ്ക്കുന്നതു ചിലർ. പരുഷതരമവരുടയ പരിഭവനിറം കണ്ടു പാരം വിഷാദിച്ചു പോരുന്നതു ചിലർ. ഒളിമിഴിയിലൊരു തെളിവു വെളിവിലിഹകാൺകയാ ലൊത്തവണ്ണം വരുമെന്നറച്ചാർ ചിലർ. വടിവിയലുമുട്ടപ്പടകൾ നടനമപി കണ്ടുടൻ വാലെടുപ്പാനായ് നടക്കുന്നതു ചിലർ.”

ഇതു വിഷയികളുടെ വ്യാപാരമാണ്. ഇതിനു പുറമേ

“കവികളുടെ കവിതകളുമവികലമനോഹരം കാവ്യനാട്യാദിപ്രബന്ധപ്രയോഗവും” , “ശതമഖനമഥ ശശിയുമിവിവർ പലർ ചമച്ചൊരു ശബ്ദശാസ്ത്രംകൊണ്ടനേകവാദങ്ങളും”

മറ്റും അവിടെ നടക്കുന്നു. അവസാനത്തിൽ കവി

“കല്പഷഹരസുരതടിനിയുടെ തടനിവാസിയാം കാശിഗിരീശനിത്തെക്കൈലശങ്കരൻ രൗലുതിലകകരകമലപരികലിതമൂർത്തിയാം രാമേശ്വരേശനിത്തെക്കൈലശങ്കരൻ”

എന്നു തുടങ്ങി ഗോകർണ്ണേശൻ, ചിദംബരേശൻ, കാളഹസ്തീശൻ, “വിരവിലൊരു ധരണിസുരജാരപരിപൂരകൻ വ്യാഘ്രാലയേശൻ” “ചിരരുചിരധനവിഭവമനവധി കൊടുക്കുന്ന ചെല്ലുരുമേശൻ” “തിരുമനസി കനിവിനൊടു യമഭയമൊഴിക്കുന്ന തൃപ്പുറങ്ങോടൻ” , “മഹിമയൊടു ജനജാരരുജമപഹരിക്കുന്ന മർത്ത്യാങ്ഗരാജൻ” , “സ്ഥലമഹിമ പെരുക്കുമൊരു ശുചികരശുചീന്ദ്രഗസ്ഥാണനാഥസ്വാമി” ഈ മുർത്തികളെല്ലാം തൈക്കൈലശങ്കരൻ തന്നെയാണെന്നും

അവനിതലമതിലഖിലപരമശിവസാന്നിധ്യ-മാകവേ തൃശ്ശിവപേരൂർമഹേശ്വരേ”

എന്നും സ്ഥാപിക്കുന്നു.

1. സാരസ്വതവ്യാകരണം.

26 ബൃഹസ്പതിവാക്യം കിളിപ്പാട്ട്

അഹല്യാസങ്ഗമം നിമിത്തം കപിതനായ ഗൗതമ മഹർഷിയാൽ ശപിക്കപ്പെട്ട ദേവേന്ദ്രന്റെ ദയനീയമായ അവസ്ഥാന്തരം അപ്സര സ്ത്രീകളിൽനിന്നു ഗ്രഹിച്ച സുരശ്ശവായ ബൃഹസ്പതി അദ്ദേഹത്തെ സമാശ്വസിപ്പിക്കുന്നതാണ് വിഷയം. പത്താം ശതകത്തിൽ രചിച്ചതെന്നു കരുതാവുന്ന പ്രസ്തുത കൃതിയുടെ പ്രണേതൃത്വത്തെപ്പറ്റി യാതൊരറിവുമില്ല. ബൃഹസ്പതി അനവദ്യമായ സദാചാരപദ്ധതി ഇന്ദ്രനുപദേശിക്കുന്നു.

“എന്നതുകൊണ്ടുമിപ്പോളിക്രിയ വേണ്ടിലാഞ്ഞു;
എന്നുണ്ണീ! നിന്റെ ശീലമൊട്ടുമാകാതെയായി.
അറിവില്ലാത്തപോലെ തുടങ്ങുന്നതു കഷ്ടം;
അറിവിന്നടുത്തതേ ഗ്രഹിക്കാവറിഞ്ഞാലും.
വൻമദാചാരത്തിന്നു വശമായിരിക്കല്ലേ;
മറിവേറീടും മങ്കുമാരെ വിശ്വസിക്കല്ലേ.
അറിവോർ പറയുന്ന വചനം കടക്കല്ലേ;
അഭിമാനത്തെക്കളഞ്ഞർത്ഥത്തെ മോഹിക്കല്ലേ.
ചോറ്റു തന്നവർകളെച്ചതിപ്പാൻ തുടങ്ങല്ലേ
ചോരന്മാരോടുകൂടിച്ചോരത ചെയ്യിടല്ലേ.
അധമന്മാരെസ്സേവിച്ചിടല്ലേയൊരിക്കലും;
അൻപിനാൽ വരാത്തതു വൻപിനാൽ വരുത്തല്ലേ.”

ഇങ്ങനെ ആ കൃതി പോകുന്നു. കവി പണ്ഡിതനല്ലെങ്കിലും പല തത്വങ്ങളും കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു ലോകജ്ഞനാണ്. ചില നീതിവാക്യങ്ങൾ വിദൂരോപദേശത്തിൽ നിന്നു പകർത്തിയിട്ടുണ്ട്.

“ഇത്തരം ബഹുവിധം ബൃഹസ്പതിവാക്യങ്ങൾ
വിസ്തരിച്ചുരചെയ്യാൻ കാലമേ പോരയല്ലോ”

എന്ന് അദ്ദേഹം ആ ഭാഗം അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. ആചാര്യന്റെ ഉപദേശമനുസരിച്ച് അപ്സരസ്ത്രീകൾ ഗൗതമനെ കണ്ടു ശാപമോക്ഷത്തിനുള്ള അനുഗ്രഹം വാങ്ങി തിരിയെ വരുന്നു. തദനന്തരം

“പുസ്തകം ദണ്ഡും തന്റെ ഛത്രവുമെടുത്തുടൻ
വേഗമങ്ങേഴുന്നള്ളിബുവനം പുകു മുനി.
ഭാര്യമാരോടു ചേർന്നു വസിപ്പാൻ ശക്രൻതാനും”

എന്ന വരികളോടു കൂടി കവി സ്വകൃത്യത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുന്നു. കഥ ഈ ഘട്ടത്തിൽ അവസാനിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ കൃതിക്കു ദേവേന്ദ്രമോക്ഷം എന്നും ഒരു സംജ്ഞ ചില പ്രതീകങ്ങളിൽ കാണുന്നു.

27 പ്രഹ്ലാദചരിതം കിളിപ്പാട്ട്

പ്രഹ്ലാദചരിതം കിളിപ്പാട്ടു വടക്കേ മലയാളത്തിലെ ഏതോ ഒരു കവി രചിച്ചതാണെന്ന് ഊഹിക്കാമെന്നല്ലാതെ അദ്ദേഹം ആരെന്നോ ഏതു കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്നുവെന്നോ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനു യാതൊരു മാർഗ്ഗവും കാണുന്നില്ല.

“മുക്കണ്ണിൽ മേവുന്ന തമ്പുരാണെന്നുടെ
മുക്കണ്ണരും തുണയ്ക്കുന്നുള്ളിലെപ്പൊഴും”

എന്ന ഈരടിയിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം മുക്കണ്ണ് എന്ന ഒരു സ്ഥലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നു സങ്കല്പിക്കാം. ആ മുക്കണ്ണ് ഏതാണെന്നും വിശദമാകുന്നില്ല.

പ്രഹ്ലാദോപാഖ്യാനം ആദ്യന്തം ക്കാകളീ വൃത്തത്തിൽ നിർമ്മിതമായ ഈ കൃതിയിൽ വളരെ വിസ്തരിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. കവിത സാമാന്യം കൊള്ളാം.

ഹിരണ്യകശിപു:

“ചെമ്പരത്തിപ്പുവുപോലെ ചുവന്നുള്ള
വമ്പിച്ച കണ്ണിഴി കാൺകിൽ ഭയങ്കരം.
അമ്പിളിത്തെല്ലുപോലേ വളഞ്ഞുള്ളോരു
വമ്പിച്ച ദംഷ്ട്രകളുമതിഭീഷണം.
വൃത്തമൊത്തുള്ള കഴുത്തിൽ വിളങ്ങുന്നു
മുത്തരത്തങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള മാലകൾ.
ഉന്നതമാകിയ തോളിനു തുല്യമായ്-
ക്കുന്നുപോലും പുനരില്ലെന്നു നിർണ്ണയം.”

28 സഹദേവവാക്യം കിളിപ്പാട്ട്

ഇതു കലിയുഗത്തിൽ പൂർവാചാരങ്ങൾക്കു സംഭവിക്കാവുന്ന ഭേദങ്ങളെ ഉപാലംഭ രൂപത്തിൽ വിവരിക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ ഗാനമാകുന്നു.

“മുല്ലശരാരി മുനികലസേവിതൻ
ചെല്ലുമർന്നൊരൻ തമ്പുരാണെന്നുമേ
അല്ലൽ കളഞ്ഞു രക്ഷിക്കണം സന്തതം.”

എന്നു കവി പെരുഞ്ചെല്ലൂർ ശിവനെ വന്ദിക്കുന്നു. പെരുഞ്ചെല്ലൂർക്കാരനായ ഒരു നമ്പൂരിയാണ് ഈ ഗാനത്തിന്റെ കർത്താവെന്ന് ഐതിഹ്യമുണ്ട്. “ആചാര്യനാഥനന്തൻ” എന്ന് അനന്തസംജ്ഞനായ ഒരു ഗുരുവിനെ അദ്ദേഹം സ്തുരിക്കുന്നു. “ജ്യോതിഷവിദ്യയുമില്ലാതെയായ് വരും” എന്നു ഭയപ്പെടുന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിനു ജ്യോതിശാസ്ത്രത്തോടു പഥ്യമായിരുന്നു എന്നുഹരിക്കാം. കാലം പത്താം ശതകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം തന്നെയെന്നു തോന്നുന്നു. “സഹദേവബാലകൻ ചൊല്ലെഴും ധർമ്മസുതനോടു സാദരം” നിവേദനം ചെയ്യുന്നതാണ് കാവ്യത്തിലെ പ്രതിപാദ്യം.

“പൃഥ്വീപരിപാലനംചെയ്തു വാഴുവാൻ
ശക്തിയില്ലാതെയൊം ഭൂപാലകന്മാർക്കും.
അർത്ഥാഭിലാഷയാ മത്തമതികളായ്
നിത്യം പ്രജകളോടർത്ഥം പറിക്കയും
ക്രമേത പാരം പ്രവർത്തിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ
മർത്യേന്ദ്രനാപത്തുമെത്തും ദിനംപ്രതി.
ഭക്തിയും വിശ്വാസവും വെടിഞ്ഞങ്ങസാ
ശത്രുവായ് വന്നുകൂടും പ്രജാവൃന്ദവും.
കൊല്ലും ബലാലപരാധമെന്നിയേ
നല്ല പ്രജകളെയെല്ലാം നരപതി.
ഇല്ലാ പൊറ്റിയെന്നാകയാലങ്ങവർ
വല്ലകണക്കിലും കൊല്ലും നൃപനെയും.
ചാരുത ചേരുന്ന വാണിഭങ്ങൾക്കുമ-
ങ്ങോരോതരം കപടം വരും ഭൂപതേ!
നാഴിയും കോലും തുലാപ്പടിക്കല്ലുക-
ളിഷലീഷൽച്ചെറ്റാക്കും ദിനംപ്രതി.
കിഞ്ചന തഞ്ചുകയില്ല നേരാരിലും
വഞ്ചനമല്ലാതെയൊന്നുമുണ്ടായ് വരാ.

.....

മുച്ഛജനങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചവരുമിനി
നിർദ്ദയം കൊല്ലുമവർകൾ പശുക്കളെ.
ക്ഷേത്രം വിഹാരമാക്കീടുമോരോന്നവർ
കീർത്തി നടക്കുമവർക്കവനീതലേ.
വിക്രമമേറേയുണ്ടാകയാലങ്ങവ-
രൊക്കെയും ജാതിയൊന്നാകവാനോർത്തിടും.
വേദശാസ്ത്രങ്ങൾ മറഞ്ഞുപോകുന്നേരം
ജാതിനീതിക്കുമിളപ്പം വരും നൃണാം.
ഭേദമില്ലാതെപോം വംശങ്ങളൊക്കെയും
ജ്യോതിഷവിദ്യയുമില്ലാതെയായ് വരും.
ഇങ്ങനെയുള്ള കലിയുഗേ ഭൂമിയി-
ലെങ്ങനെ സൗഖ്യേന വാഴുന്നു മനവ?
ഭൂലോകപാലകൻ ധർമ്മിഷ്ഠനെങ്കിലോ
നാലു യുഗത്തിലും നല്ല കലിയുഗം.”

29 അവിരോധം കിളിപ്പാട്ട്

അവിരോധം സാമാന്യം നന്നായിട്ടുണ്ട്. ജ്ഞാനപീഠപ്പുര മെമ്പർ ഇതിനു പേർ കാണുന്നു. ധർമ്മാർത്ഥകാമങ്ങളും കർമ്മമാർഗ്ഗവും ഭക്തിമാർഗ്ഗവും മോക്ഷസിദ്ധിക്കുള്ള ഉപായങ്ങളെന്നു തെളിയിക്കുവാനാണ് കവിയുടെ ശ്രമം.

“ദുർവാസനകളായുള്ള മേഘങ്ങളെ
ച്ചിന്നാമാക്കും ചണ്ഡമാരുതനാമിത്,
സൽബുദ്ധിചേരും വിവേകികൾമാനസ-
സത്മത്തിനർക്കനെന്നേ പറഞ്ഞിടാവൂ.
ഇങ്ങനെ ചൊന്നോരവിരോധമാകുമി-
ജ്ഞാനചൂഡാമണിയായോരിതു മുദാ,
കേൾക്കിലും ചൊല്ലിലുമുള്ളിൽ സ്തുരിക്കിലു-
മാക്കമുള്ളൊരു വിവേകമുണ്ടായ് വരും.
കാട്ടുമിതു മഹാസൽഗുരുനാഥനെ-
ക്കാട്ടും ഗുരുവും പരമസ്വരൂപത്തെ.”

30 വൈശാഖമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ട്

വൈശാഖമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ടിന്റെ പ്രണേതാവു, രാമനാമധേയനായ ഒരു വൈഷ്ണവഗുരുവിന്റെ കഥാപ്രവചനത്തിൽ നിന്നാണ് ആ കഥ മനസ്സിലാക്കിയത് എന്നു പറയുന്നു. അദ്ദേഹം ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിൽ തന്നെപ്പറ്റി

“ഹരിനിലയമതിരഭസമണവതിനു സൽകഥഹന്ത! ബിംബാലയേ ജാതനായീടിനേൻ.
ശ്രീരമണചരണയുഗമകമെ കുടിവെച്ചവൻ ശ്രീരാമനാമാ കവീശ്വരൻ വൈഷ്ണവൻ
അമലമതികരുണയൊടു സതതമരുൾചെയ്തൊഴ്യാശു ബോധിപ്പിക്കുകാരണമിക്ഥമ
അറിവകമെ കുറയുമൊരു വിമലനരബാലർക്കി-
തമ്പോടറിവാൻ ചമച്ചിതു ഭാഷയായ്”

എന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. തനിക്ക് ഒന്നിലധികം ഗുരുനാഥന്മാരുണ്ടായിരുന്നതായി ആരംഭത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

“സൂരിയാമാദിഗുരുഭൂതനാമെൻമാതുലൻ
കാരുണ്യമോടുമനുഗ്രഹിപ്പാൻ വന്ദിക്കുന്നേൻ.
ചൊല്ലൊള്ളും ബാലിപ്രതിഷ്ഠേശ്വരാലയേ മേവും
വിഖ്യാതൻ നാരായണനാമപണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠൻ
മൽഗുരുവരൻപദം ദേവപാദപോപമ-
മുൾക്കുരുന്നിങ്കൽ വിലസീടുവാൻ വന്ദിക്കുന്നേൻ.”

ആദ്യത്തെ ഗുരു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മാവനായിരുന്നു; പിന്നീടാണ് നാരായണപണ്ഡിതന്റെ അന്തേവാസിയായത്. ബ്രാഹ്മണരുടെ നേർക്കു കവിക്ക് അപാരമായ ഭക്തിയുണ്ടായിരുന്നു.

“സ്നേഹവർത്തികളേറ്റമുണ്ടായാലെത്രശോഭ
മോഹനദീപങ്ങൾക്കു വർദ്ധിക്കുമതുപോലെ
തപസ്സു ചെയ്തുമൂലം താപസരാകുമിവർ
ശപിപ്പാനുണ്ടു ശക്തി വരവും കൊടുത്തിടും.
അത്ര മാഹാത്മ്യമുള്ള മേദിനീസുരവംശം
നിത്യവുമനുഗ്രഹിച്ചിടുവാൻ വന്ദിക്കുന്നേൻ.
അതിബാലകരുടെ വചനം കേട്ടാലുള്ളിൽ-
ക്കുതുകുമുണ്ടായ്വരും ജനകാദികൾക്കെല്ലാം.
അതിമുഖ്യതനേടുമെന്തൊഴി കേട്ടാലേവം
മതിമാന്മാർക്കു കുതുഹലമായ് വരേണമേ,
കർദ്ദമംതന്നിൽക്കിടന്നീടുള്ള രത്നാദികൾ
വിദ്രുതം ശുദ്ധീകരിച്ചെടുക്കുമതുപോലെ.”

വൈശാഖമാഹാത്മ്യം മൂലം മുപ്പത് അധ്യായങ്ങളിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. സ്താനപുരാണാന്തർഗ്ഗതമാണ് ആ പ്രമേയം. പ്രസ്തുതകൃതി അതിന്റെ വിവർത്തനം തന്നെ. കവി കേകയും കാകളിയും കളകാഞ്ചിയും പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

31 ഗുരുദക്ഷിണപ്പാന

ഗുരുദക്ഷിണപ്പാന പത്താം ശതകത്തിലെ ഒരു കൃതിയാണ്. കവിയുടെ

“കല്പകാരണ്യവാസേ മഹാമായേ
സുപ്രസന്നേ മഹേശ്വരി നീയെന്റെ
ഉൾപ്പവിൽ വിളങ്ങേണം പിരിയാതെ-
യെപ്പോഴുമതിനായ് വണങ്ങിടുന്നേൻ”

എന്നുള്ള മങ്ഗളാചരണത്തിൽ നിന്നു കല്പകാരണ്യത്തിലെ ദേവിയുടെ ഭക്തനാണ് അദ്ദേഹം എന്നല്ലാതെ ഈ കാവ്യത്തിന്റെ പ്രണേതൃത്വത്തെപ്പറ്റി മറ്റൊരറിവുമില്ല. കല്പകാരണ്യം ഏതെന്നും കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. കഥ ഭഗവാൻ യമലോകത്തു പോയി സാന്ദീപനിക്കു ശംഖൻ (ശംഖചൂഡൻ) എന്ന അസുരൻ ജലത്തിനുള്ളിൽ വെച്ചു കൊന്ന പുത്രനെ കൊണ്ടുവന്നു ഗുരുദക്ഷിണാരൂപത്തിൽ ദാനം ചെയ്യുന്ന ഭാഗവതാന്തർഗ്ഗതമായ ഇതിവൃത്തം തന്നെയാണ്. ഗുരുദക്ഷിണപ്പാട്ടുകാരനെപ്പോലെ പാനക്കാരൻ മൂലകഥയിൽ വ്യത്യാസമൊന്നും വരുത്തിയിട്ടില്ല. നരക വർണ്ണനം സവിശേഷം മനോഹരമായിരിക്കുന്നു. ആ ഘട്ടത്തിൽനിന്നു ചില ഈരടികൾ താഴെ ചേർക്കാം.

“മുൾത്തടികൊണ്ടിടിക്കുന്നിതു ചിലർ;
കത്തിക്കത്തി വലിക്കുന്നിതു ചിലർ;
തുവ വച്ചങ്ങു തല്ലുന്നിതു ചിലർ;
ചൊവ്വല്ലെന്നു പറയുന്നിതു ചിലർ;
ആരു കയ്യിൽത്തറയ്ക്കുന്നിതു ചിലർ;
കൂരിരുട്ടിൽത്തറയ്ക്കുന്നിതു ചിലർ;
മണൽ കണ്ണിൽ നിറയ്ക്കുന്നിതു ചിലർ;
തുണി ചുറ്റിക്കൊളുത്തുന്നിതു ചിലർ;
കണ്ണിൽസ്സുചി തറയ്ക്കുന്നിതു ചിലർ;
മണ്ണു വായിൽ നിറയ്ക്കുന്നിതു ചിലർ;
സർപ്പംകൊണ്ടു കടിപ്പിക്കുന്നു ചിലർ;
വീർപ്പടക്കിപ്പിടിക്കുന്നിതു ചിലർ;
മാറിലാണിയടിക്കുന്നിതു ചിലർ;
നൂറു കണ്ണിലെഴുതുന്നിതു ചിലർ;
ഉടൽ വെട്ടിപ്പിളർക്കുന്നിതു ചിലർ;
കൊടിൽ ചുട്ടു പിടിക്കുന്നിതു ചിലർ;
ശൂലത്തിന്മേൽത്തറയ്ക്കുന്നിതു ചിലർ;
കാലു വെട്ടിനൂറുക്കുന്നിതു ചിലർ;
കെട്ടി മുളളിലിഴയ്ക്കുന്നിതു ചിലർ;
കെട്ടിത്തൂക്കിപ്പുകയ്ക്കുന്നിതു ചിലർ;
ഡുണ്ഡുഭം മെയ്യിൽച്ചാറ്റിക്കുന്നു ചിലർ;
കണ്ണു ചൂഴ്ന്നങ്ങെടുക്കുന്നിതു ചിലർ;
ചെമ്പിലിട്ടു വറുക്കുന്നിതു ചിലർ;
കന്യകൊണ്ടങ്ങിളക്കുന്നിതു ചിലർ;
ചോട്ടിൽത്തീയിട്ടെരികുന്നിതു ചിലർ;
ചാട്ടു കെട്ടി മറിക്കുന്നിതു ചിലർ;
ഇൗർച്ചവാളുകൊണ്ടീരുന്നിതു ചിലർ;
മൂർച്ച പോരാഞ്ഞു രാകുന്നിതു ചിലർ;
തീക്കിണറ്റിലിറക്കുന്നിതു ചിലർ;
ചക്കിലിട്ടു തിരിക്കുന്നിതു ചിലർ;
വലുതായുള്ള ദണ്ഡങ്ങളോരോന്നോ
പലതുണ്ടിനിചെയ്യുന്നതും പിന്നെ.”

ഈ പാനയിൽ തരംഗിണീവൃത്തത്തിന്റെ ഘടന കാണുന്നില്ല.

32 മുറജപപ്പാന

കൊല്ലം 979-ൽ തിരുവിതാംകൂർ ബാലരാമവർമ്മ മഹാ രാജാവിന്റെ വാഴ്ചക്കാലത്തു വേലുത്തമ്പി ദളവയുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നടന്ന മുറജപത്തെപ്പറ്റി അജ്ഞാത നാമാവായ ഒരു കവി രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് മുറജപപ്പാന. “കോളംബം നവന്തൊടൊഴുപതിലൊൻപതു ചേർന്ന കാർത്തികതിങ്ങളി” ലാണ് പ്രസ്തുതമഹത്തിന്റെ ആരംഭം എന്നു കവി തന്നെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സദ്യവർണ്ണനത്തിനു പാനവൃത്തം പറ്റിയതാണെന്നു അത്താഴപ്പാന തെളിയിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ആ വൃത്തത്തിൽ അശനപ്രധാനമായ മുറജപം കവി വർണ്ണിക്കുവാൻ ഒരുവെട്ടു എന്നുദ്ദേശിക്കാം. മുറജപത്തെപ്പറ്റി ഇദംപ്രഥമമായി ആവിർഭവിച്ച കൃതി ഈ പാനയാണെന്നു തോന്നുന്നു. “പുഷ്ടിയേറുന്ന വെട്ടിക്കവലേശൻ”, “മണ്ണടിക്കാവിൽ വാഴും മഹേശ്വരി”, “മണികണ്ഠേശ്വരം (കൊട്ടാരക്കര) തന്നിൽ വാണിടും ഗണനാഥൻ” “തിരുവാരിയം കാവിൽ മരുവുന്ന ഹരിഹരതനയൻ” എന്നീ ദേവതകളെ കവി വന്ദിക്കുന്നുണ്ട്. കൊട്ടാരക്കര വെട്ടിക്കവലയിൽ ഒരു പോറ്റിയില്ലത്തേക്കാണ് ആരിയകാവിലെ തന്ത്രം. അതുകൊണ്ട് ആ കുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളിൽ ആരെങ്കിലുമായിരിക്കാം പ്രസ്തുത കൃതിയുടെ പ്രണേതാവെന്നു ഹിക്കാം. ഒടുവിൽ

“വഞ്ചിഭൂപാലഭാഗ്യാംബുരാശിയി-
 ലഞ്ചിതനായ മന്ത്രിപ്രവരനായ്
 വെണ്മതിസമനായ ദളവായും
 ധർമ്മരാജ്യത്തെപ്പാലിക്കയാൽ സദാ
 അംബുജാക്ഷൻ പ്രസാദിച്ചനന്തരം
 നന്മ മേന്മേൽ വളർത്തുന്നു നിത്യവും
 ചാരുശീലൻ സുധാഗീരുകൊണ്ടുടൻ
 പരിതോഷം വളർത്തി നരന്മാർക്കു
 അമ്പിനോടു വസിക്ക ചിരകാലം
 തമ്പി വേലായുധാഖ്യ! ഭവാൻ മുദാ.”

എന്നു വേലുത്തമ്പിയേയും കവി പ്രശംസിച്ചിരിക്കുന്നു.

“കനകപ്രഭയ്ക്കാർത്തി വളർത്തുന്ന
 പനസച്ചള മർദ്ദനം ചെയ്തുടൻ
 കനിവോടങ്ങു വച്ച പ്രഥമനും
 ദിനംതോറും വിളമ്പുന്നനവധി.
 തക്രംകൊണ്ടു കുറുകുപുളിശ്ശേരി
 വക്രമെന്നിയേ കൊണ്ടുവിളമ്പുന്നു.
 മോരു കാച്ചിക്കുറുകിയതിൽ നല്ല
 ജീരകം പൊടിച്ചിട്ടു മനോഹരം
 ആരണൻ കൊണ്ടുവന്നിഹ പന്തിയിൽ
 പാരാതേ വിളമ്പീടുന്നു നിത്യവും.”

എന്നിവ അത്താഴവർണ്ണനയിൽപ്പെട്ടു ചില വരികളാണ്. കവിതയ്ക്കു പറയത്തക്ക പ്രൗഢിയൊന്നുമില്ലെങ്കിലും പ്രതിപാദ്യത്തെ കവി യഥാതഥരൂപത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നൊരു മെച്ചമില്ലായ്മയില്ല.

33 സുഭദ്രാഹരണം പാന

കുഞ്ചൻ നമ്പിയാരുടെ പാർവതീ സ്വയംവരത്തോടു കിടന്നില്ലെന്ന ഒരു ഉൽകൃഷ്ട കൃതിയാണ് സുഭദ്രാഹരണം പാന. പാർവതീസ്വയംവരത്തെ കവി ഫലിത വിഷയത്തിലും മറ്റും ധാരാളമായി അനുകരിച്ചിട്ടുണ്ട് ആകെയുള്ള നാലു പാദങ്ങളിൽ ചതുർത്ഥപാദം തരങ്ഗിണീ വൃത്തത്തിൽ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ കവി

ഭൃസുരോത്തമനെന്റെ ഗുരുനാഥൻ
ഭാസുരപ്രീതിഭാരം തരേണമേ”

എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. നമ്പിയാരുടെ കൃതികളിലെന്ന പോലെ ഇതിലും നായന്മാരെ സൗകര്യമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലൊക്കെയും കവി പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

“നായന്മാരും വൃഷളീജനങ്ങളും
തായം നോക്കിപ്പറപ്പെട്ടുകൂടിനാർ.
കുട്ടിയെക്കൂടെ കൊണ്ടുപറപ്പെട്ടാൽ
ഇട്ടിപ്പെണ്ണേ! തരംകെട്ടു നാമെടോ.
ശീലയൊന്നും തരം പോരാഞ്ഞെന്നുടെ
നീലിയമ്മയ്ക്കു പോരാൻ മനസ്സില്ല.
രണ്ടര മുഴം വീതിയതുളളൊരു
മുണ്ടു കൊണ്ടുവരുന്നണ്ടെന്നു ചൊല്ലി
പോയ നായരെക്കണ്ടീല ഞാനെടോ
ഞായവും നേരമില്ലാത്ത കശ്ശലൻ.
കാച്ചുമുണ്ടും വെളുത്തേടത്തായെന്റെ
താച്ചൻനായരേ! താൻ ചെന്നു ചോദിക്കൂ”

എന്നും,

“ആരെടാ പുരം പുക്കു തരണിയെ-
ച്ചോരണംചെയ്തുപോകുന്ന തസ്തൂര?
നായന്മാരേ! കൊടുപ്പിൻ കൊടുപ്പിനി-
പ്പോയ കള്ളന്റെ പള്ളയ്ക്കു വെട്ടുവിൻ.
കുന്തത്തിന്റെ ചരത്തിലിരുത്തിക്കൊ-
ണ്ടതു വേണ്ടെന്നു ചെന്നങ്ങു ചോദിപ്പിൻ.”

എന്നുമുള്ള വരികൾ നോക്കുക. ആദ്യത്തേതു ദൈവതകത്തിലെ ഉത്സവവർണ്ണനവും രണ്ടാമത്തേതു ദ്വാരകയിലെ ഭടന്മാരോടു വിപുലവിന്റെ ആജ്ഞയുമാണ്. അർജ്ജുനന്റെ അനുരാഗപാരവശ്യം പ്രപഞ്ചനംചെയ്യുന്ന ഘട്ടത്തിൽനിന്നു ചില വരികൾകൂടി പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

“ഇന്ദ്രനന്ദനനദിക്കിലൊക്കവേ
മന്ദമന്ദം നടന്നുതുടങ്ങിനാൻ.
ഉൽപലാക്ഷി പദം വയ്ക്കുകാരണാ-
ലപ്രദേശമവനെത്ര മോഹനം!
കേശപുഷ്പമുതിർന്നു കിടക്കുന്ന
ദേശം നോക്കി നമസ്കരിച്ചീടിനാൻ.
പാദപത്മം പതിഞ്ഞ പരാഗത്തേ-
സ്സാദരം ശിരസ്സികൽദ്ധരിക്കയും
സിന്ദൂരപ്പൊടി വീണ മണിസ്ഥലേ
സാന്ദ്രമോദം പ്രദക്ഷിണംവയ്ക്കയും
ഏണലോചന വാണൊരു ഭൂതലേ
വീണുരുണ്ടു പിരണ്ടു സുഖിക്കയും.”

ഈ വർണ്ണനത്തിന്റെ മാധുര്യം അനുഭവവേദ്യമാണല്ലോ.

34 നളചരിതം പാന

നളൻ സ്വയംവരത്തിനു പോകുന്നതു മുതൽ ദമയന്തിയെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുന്നതുവരെയുള്ള കഥയാണ് ഈ പാനയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത കൃതിയും നന്നായിട്ടുണ്ട്. രണ്ടു പാദങ്ങളേയുള്ളൂ. അതിൽ രണ്ടാമത്തെ പാദം തരങ്ഗിണിയിൽ രചിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു മച്ചാട്ടിയുടെ കൃതിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

“എന്തു സംശയമെന്നെവരിച്ചീടും
പന്തൊക്കുംമുലയാളാം ദയമന്തി.
അംഗഭംഗി നിനച്ചാലെനിക്കത്രേ
സങ്ഗതിയെന്നൊരുത്തന്റെ കല്പിതം.
വീര്യംകൊണ്ടു നിരൂപിച്ചാലെന്നുടെ
ഭാര്യയായ് വരുമെന്നുണ്ടൊരു നൃപൻ,
കീർത്തിയുളളൊരു നമ്മെ വരിക്കുവാൻ
പാർത്തിരിക്കുമിവളെന്നൊരു നൃപൻ.
തൊപ്പിമദുള്ളക്കാരരിലാഗ്രഹം
സ്വല്പമേറീടുമെന്നങ്ങൊരു നൃപൻ.
വീണക്കാരനെ കണ്ടാലടങ്ങുമോ
മാനിനീമണിയെന്നങ്ങൊരു നൃപൻ.
ജ്യോതിഷക്കാരന്മാരിൽ പ്രധാനി ഞാൻ
കാതരാക്ഷി വരിക്കുമെന്നന്യനും.
വിദ്യ പാർത്താലെനിക്കെന്നു നിശ്ചയം
സന്ത്യജിക്കുമോ നമ്മെ വിദർഭജ?
സങ്ഗീതാദിവിനോദം നിരൂപിച്ചാ-
ലങ്ഗനാമണി നമ്മെ വരിച്ചീടും.”

35 ഭൂതവാക്യം പാന

ഇതു മേല്പുത്തൂർ ഭട്ടതിരിയുടെ ഭൂതവാക്യപ്രബന്ധത്തെ ഉപജീവിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പാനയാണ്. ശ്രീകൃഷ്ണൻ പാഞ്ചാലിയെ സമാശ്വസിപ്പിച്ചു ഹസ്തിനപുരത്തേക്കു പോകുന്ന ഭാഗം മുതലുള്ള കഥ സംക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ൫ ന്ദാരംഭത്തിൽ കവി

“ഗുരുനാഥനും വാണിയും നമ്മുടെ
ഗുരുമന്ദിരേ മേവുന്ന കൃഷ്ണനും
പുരുകാനനംതന്നിലമരുന്ന
പുരവൈരിയുമെൻഗണനാഥനും
ഗൗരവത്തോടേ ചേർപ്പിൽ വിളങ്ങുന്ന
ഗൗരീദേവിയും ദക്ഷിണാമൂർത്തിയും
ഭാരതംകൊണ്ടു പാനയായ്ചൊല്ലുവാൻ
പാരമിന്നു തുണച്ചരുളേണമേ”

എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകാണുന്നതിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം പെരുവനത്തിനടുത്തുള്ള ചേർപ്പിൽ താമസിച്ചിരുന്ന ശുകപുരഗ്രാമക്കാരനായ ഒരു നമ്പൂരിയാണെന്ന് ഊഹിക്കാം. താഴെക്കാണുന്ന വരികളിൽ നിന്നു രചനാതീതി മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

“ഘോഷയാത്രയിൽഗൃന്ധർവരാജാവും
രോഷത്തോടേ ഭവാനെപ്പിടിച്ചങ്ങു
പേഷണം ചെയ്തു ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടവർ
ഘോഷത്തോടെ പുറപ്പെട്ടനേരത്ത്
ഏഷണി പറഞ്ഞീടുന്ന കർണ്ണനും
തോഷമെന്നിയേ മണ്ടിത്തിരിച്ചപ്പോൾ
ഭീഷണനായ പാർത്ഥന്റെ വിക്രമം
ഭോഷനായ ഭവാനും മറന്നിതോ?”

36 മുകാമിമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ട്

ഇത് ആരുടെ കൃതിയെന്നറിയുന്നില്ല. പത്താം ശതകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിലോ പതിനൊന്നാം ശതകത്തിന്റെ പൂർവാർദ്ധത്തിലോ ഉത്ഭവിച്ച ഒരു കാവ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നു. പ്രഥമപാദം മാത്രമേ കിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. മുകാംബി ക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യമാണെന്ന് കവി പറയുന്നു. ഒരിക്കൽ ശ്രീപരമേശ്വരൻ നാരദമഹർഷിക്കു പാർവതീദേവിയുടെ പൂജാകല്പം സരഹസ്യം ഉപദേശിക്കുകയും ആ ഉപദേശം മറ്റുള്ളവർക്കു കൊടുക്കരുതെന്നു പ്രത്യേകം ആജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്തു. നാരദൻ ആ ആജ്ഞ വിസ്തരിച്ചു ദേവന്മാർക്ക് ആ മന്ത്രം ഉപദേശിക്കുകയും മധുപൻ എന്നൊരു ദേവൻ തദനുരോധേന പാർവതീയുടെ പരമ ഭക്തനായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഭഗവാൻ തന്റെ സമീപത്തു ദേവിയുടെ സാന്നിധ്യം കുറഞ്ഞു കാണുകയും അതിന്റെ കാരണം ദിവ്യദൃഷ്ടി കൊണ്ടു നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ദേവി മധുപനെ ഏതെങ്കിലും ഒരു മനുഷ്യൻ ശാസ്ത്രവാദത്തിൽ ജയിക്കുന്നതുവരെയും ആ ദേവന്റെ പൂജയിൽ സന്നിഹിതയായിരുന്നു കൊള്ളാമെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. തന്നിമിത്തം ശ്രീപരമേശ്വരൻ മനുഷ്യാവതാരം കൈക്കൊണ്ടു സ്വർഗ്ഗത്തിൽപോയി മധുപനെ ജയിക്കേണ്ട ആവശ്യം നേരിട്ടു.

“ഭൂലോകത്തിങ്കൽച്ചെന്നു ഞാൻതന്നെ മനുഷ്യനായ്-
ക്കാലം വൈകാതെ പിറന്നവനെജ്ജയിക്കേണം.
പരശുരാമക്ഷേത്രമാകിയ ഭൂമിതന്നിൽ
പെരികെ വൈകീടാതെ പിറക്കവേണമിപ്പോൾ”

എന്ന് അവിടുന്ന് നിശ്ചയിച്ചു തന്നെ ഭജിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു ബ്രാഹ്മണ വിധവയുടെ പുത്രനായി ജനിച്ചു എന്നാണ് കവി പറയുന്നത്. ഇത് അദ്വൈതമതദ്വേഷികളായ ചില വീരമാധുന്മാർ ശങ്കരഭഗവൽപാദരെപ്പറ്റി പിൻകാലത്തു കെട്ടിച്ചമച്ചിട്ടുള്ള ഒരു അസത്യകഥയാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ജാതനായ ശിശുവിന്റെ രൂപം കണ്ടപ്പോൾ ആ ദിവ്യമങ്ഗള വിഗ്രഹത്തിന്റെ അഭൗമമായ തേജസ്സിനാൽ ആകൃഷ്ടരായി അയൽവാസികൾ ജാതകർമ്മാദി സംസ്കാരങ്ങളിൽ പങ്കുകൊണ്ടു. ബാലൻ ക്രമേണ വളർന്നു സകലശാസ്ത്രപാരങ്ഗതനായി.

“അക്ഷരവിദ്യ വേണമെന്നു ചിന്തിച്ച മാതാ
ശിക്ഷയിൽപ്പഠിപ്പിപ്പാനയച്ചു കമാരനെ.
വേദവിദ്യയും വേദാങ്ഗാദിവിദ്യയും വേദാന്താദിവിദ്യയും പാഠമായിതു കമാരനും.
ഇതിഹാസവും കാവ്യശാസ്ത്രാദി പുരാണങ്ങൾ
മതിയിലുറച്ചതിദിവ്യനായിതു ബാലൻ
നാനാവർണ്ണത്തിലുള്ള വിദ്യകൾ ബഹുവിധം.
താനേ സംഭവിച്ചിതു നാളുകൾ ചെല്ലുന്നോറും.
ഈരേഴു ലോകങ്ങളിലുള്ള വിദ്യകൾക്കെല്ലാം
സാരനായിരിപ്പോരു ഗുരുവായ്ച്ചമഞ്ഞിതു.
വിദ്യയാ വിദ്യാന്മാരെജ്ജയിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടു-
നുദ്യോഗത്തോടു പുറപ്പെട്ടിതു ശങ്കരനും.
മലയാളത്തിലുള്ള വിദ്യാന്മാർ തനിക്കാരും
നിലയില്ലെന്നു കണ്ടിട്ടുടനേ പുറപ്പെട്ടു.
പരദേശവും നീളെ നടന്നു ജയിച്ചിതു;
പരമാനന്ദം ചിദംബരംതന്നിലും ചെന്നു
പരമേശ്വരൻതന്നെക്കണ്ടു വന്ദിച്ചുകൂപ്പി.
പരിചോടവിടുന്ന് വിദ്യാന്മാർ പലർകൂടി
ശങ്കരാചാര്യനെന്ന് നാമവും വിളിച്ചിതു.”

എന്ന് ആ ഘട്ടം കവി വർണ്ണിക്കുന്നു. പിന്നീടു ശ്രീ പരശുരാമന്റെ സഹായത്തോടു കൂടി സ്വർഗ്ഗത്തിൽച്ചെന്നു വാദത്തിൽ മധുപനെ ജയിച്ചു തിരയെ ഭൂമിയിലേക്കുവന്നു. അപ്പോൾ ശിവന്റെ അരുളപ്പാടിനാൽ പാർവതീദേവി കൂടി അവരെ പിൻതുടരുകയും മുകവനത്തിങ്കൽ ദേവി തന്നെ മുകാസൂരനെക്കൊണ്ട് അവിടം തന്റെ വാസസ്ഥാനമാക്കുകയും ചെയ്തു.

“ശങ്കരാചാര്യൻ പിന്നെ രാമൻ പോയോരുശേഷം
പന്നഗവിഭ്രഷണനുപദേശിച്ചപോലെ
നന്നായിപ്പിഴയാതെ തുടങ്ങി ദേവീപൂജ
ഇന്നുമുണ്ണംതന്നെ ചെയ്തുപോരുന്നുവല്ലോ”

എന്നു കവി പറയുന്നു.

“മുകാമിതന്നിൽച്ചെന്നു ദേവിയെപ്പൂജിപ്പോർക്കു
നാകലോകാദികളിൽസ്സഖമായ് വസിച്ചിടാം.”

എന്നും മറ്റുമുള്ള ഫലശ്രുതിയോടുകൂടി പ്രഥമപാദം അവസാനിക്കുന്നു.

37 പ്രബോധചന്ദ്രോദയം പാട്ട്

പ്രബോധചന്ദ്രോദയം നാലു വൃത്തമായി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പാട്ടാണ്. പ്രഥമവൃത്തം മഞ്ജരിയിലും ദ്വിതീയവൃത്തം “ഗുണമേറ്റം ഭർത്താവേ” എന്ന മട്ടിലും മൂന്നാമത്തെ വൃത്തം പാനമട്ടിലും നാലാമത്തേത് “ഓമനത്തിങ്കൾക്കിടാവോ” എന്ന പാട്ടും മറ്റും പോലെ താരാട്ടു മട്ടിലും രചിച്ചിരിക്കുന്നു മൂന്നും നാലും വൃത്തങ്ങൾ അത്യന്തം ഹ്രസ്വങ്ങളാണ്, കവിത മോശമെന്നുവേണം പറയുവാൻ.

“ശ്രീശുകപ്പെതലേ സൽഗുണവാരിയേ!
ശ്രീമൽപരമാർത്ഥബോധരൂപേ!
സ്വപ്രബോധാനന്ദപാനത്തെച്ചെയ്യും നീ
ഇപ്രബോധചന്ദ്രോദയമാകും
മാനസരാജൻ ചരിത്രങ്ങളൊക്കവേ
ആദരവോടു പറഞ്ഞിടേണം”

എന്നു കാവ്യം ആരംഭിക്കുന്നു. ചിദംബരേശ്വരനായ നടരാജൻ. മീനാക്ഷിദേവി, “കേരളനായികയായ് വിളങ്ങിട്ടുള്ള രേണുകാദേവി”, പഴനിയിലെ ദണ്ഡായുധപാണി (സുബ്രഹ്മണ്യൻ), മൂകാംബിദേവി, ശ്രീപത്മനാഭൻ, ശങ്കരാചാര്യർ, “സച്ചിദാനന്ദൻ സദാശിവേന്ദ്രബഹുഃ”, “ജ്ഞാനശിവാചാര്യൻ”, വേദാന്തദേശികൻ ഇവരെയും മറ്റും കവി വന്ദിക്കുന്നു. സദാശിവബ്രഹ്മേന്ദ്രസരസ്വതി ജീവിച്ചിരുന്നതു കൊല്ലം പത്താം ശതകത്തിന്റെ പൂർവാർദ്ധത്തിലാകയാൽ പ്രസ്തുത കൃതിയുടെ ഉത്ഭവം ആ ശതകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിനുമുൻപാകുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. പക്ഷേ, പതിനൊന്നാം ശതകത്തിന്റെ പൂർവാർദ്ധത്തിലാണെന്നും വരാവുന്നതാണ്. കോട്ടയം കേരളവർമ്മത്തമ്പുരാന്റെ മോക്ഷദായകത്തിലെ ഇതിവൃത്തമാണ് കവി സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നത്.

38 കൂരിയാറ്റപ്പാട്ട്—ഇതിവൃത്തം

പണ്ടാരിക്കൽ രണ്ടു കൂരിയാറ്റപ്പക്ഷികൾ “ചേവലും പിടയുമായ” സമുദ്രതീരത്തു താമസിച്ചുവരവേ, പിടക്കൂരി രണ്ടു മുട്ടയിടുകയും അലകേറി ആ മുട്ടകൾ വെള്ളത്തിൽ താണുപോകുകയും ചെയ്തു. ഉടൻ ആ പക്ഷികൾ വരുണന്റെ “മുറിപ്പൗരഷം” ശമിപ്പിക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി അവയാൽ കഴിവുള്ളിടത്തോളം മണൽ ശരീരത്തിൽ പുരട്ടിക്കൊണ്ടു പലകുറി കുളിച്ചു കടൽ കരയാക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ക്രമേണ മറ്റു കൂരിയാറ്റുകൾ മാത്രമല്ല,

“ഊമന്മാർ കാകന്മാരും കാടകളറവെള്ളൻ കേമന്മാരായ കുത്തിച്ചുടന്മാർ പരുത്തുകൾ”

തുടങ്ങി സകലപക്ഷികളും സമുദ്രത്തിൽ മണൽ വർഷിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. അതുകൊണ്ടെല്ലാം വരുണൻ കുലുങ്ങുമോ? ഇല്ലല്ലോ. അനന്തരം തന്റെ വാഹനമായ മയിൽമുഖേന ആ യുദ്ധവാർത്ത ധരിച്ച സുബ്രഹ്മണ്യനും പിന്നാലെ പാർവതീസമേതനായ ശ്രീപരമേശ്വരനും വിഘ്നേശ്വരനും ഭൂതഗണങ്ങളും ആ സ്ഥത്തെത്തി; ഹംസാരൂഢനായി ബ്രഹ്മാവും അവിടെ ചെന്നു ചേർന്നു. ഒടുവിൽ വന്നതു ഗരുഡവാഹനനായ ശ്രീനാരായണനായിരുന്നു. ഗരുഡൻ വരുണനുമായി ഒരു ഘോരസമരം തന്നെ നടത്തി. പർവതങ്ങൾ പലതും സമുദ്രത്തിൽ വീണു തുടങ്ങി. “ശങ്കയില്ലിതുകാലം തൂർന്നുപോമംഭോനിധി” എന്ന പതനത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ വരുണൻ ശ്രീനാരായണനെ അഭയം പ്രാപിക്കുകയും സാധുക്കളായ ആ രണ്ടു കൂരിയാറ്റുകൾക്കും അവയുടെ സന്താനങ്ങളെ തിരിയെ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. “ഐകമത്യം മഹാബലം” എന്ന തത്വമാണ് ഈ ചെറിയ കിളിപ്പാട്ടു പഠിപ്പിക്കുന്നത്.

കവിത

കവിതയ്ക്കു ദോഷമില്ല. ഗരുഡന്റെ വിക്രമം കവി വർണ്ണിക്കുന്ന ഭാഗം നോക്കുക.

“പക്ഷങ്ങളെടുത്തുടനീളക്കും നേരത്തിങ്കൽ-
ത്തൽക്ഷണം കുലുങ്ങിബ്ദ്രചക്രവും വിറയ്ക്കുന്നു.
വളർന്ന മഹാമല കിളർന്ന വേരോടെയ-
ങ്ങടർന്നു പരിഞ്ഞുടനയർന്നു വായുമാർഗ്ഗേ
തിരിഞ്ഞു തിരിഞ്ഞുടൻ പറന്നു സമുദ്രത്തിൽ
മറിഞ്ഞു; ശൈലേന്ദ്രരാൽ നിറഞ്ഞു രത്താകരം.
വളർന്നു പൊടിയുള്ള, മമർന്ന ഭ്രമണ്ഡലം
കിളർന്നു മേൽഭാഗത്തോടുരമ്മീടുന്നനേരം
കലങ്ങീടുന്നു സിന്ധു; കഴങ്ങീടുന്നു ലോകം;
നടുങ്ങീടുന്നു ജനം; മുടങ്ങി ലോകോത്സവം;
മുഴങ്ങി സാധുവാദം; പുഴങ്ങി ലോകമെല്ലാം;
കഴങ്ങിജ്ജലധിയിലമർന്നു ജന്തുക്കളും.”

39 രാമേശ്വരയാത്ര ഓട്ടംതുളുൽ

ഇതിവൃത്തം: രാമേശ്വരയാത്ര ധർമ്മരാജാവു 959-ആണ്ടു നിർവഹിച്ച സേതുസ്താനത്തെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു ഓട്ടൻതുളുലാണ്. തിരുവിതാംകൂറിൽനിന്ന് ഇദംപ്രഥമമായി രാമേശ്വരത്തേക്ക് എഴുന്നള്ളിയ മഹാരാജാവ് 786 കന്നി 6-ആംനു മുപ്പേറ്റ് 838 ചിങ്ങം 10-ആംനു തീപ്പെട്ട വീരരവിവർമ്മകലശേഖരപ്പെരുമാളാകുന്നു. പിന്നീട് അതിനുള്ള ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചതു രാമവർമ്മമഹാരാജാവിനാണ്. തിരുമനസ്സിലെ മാതാവായ കാർത്തിക തിരുനാൾ പാർവതീറാണി 957 ഇടവം 30-ആംനു നാടുനീങ്ങി. തത്സംബന്ധമായുള്ള തിരുമാസം 958 ഇടവം 23-ആംനു ആഘോഷിക്കപ്പെട്ടു. അതിന്റെ ഒരു അപരാങ്ഗമായിട്ടാണ് മഹാരാജാവു സേതവിൽ സ്താനംചെയ്തത്. 959 തുലാം 23-ആംനു യാത്രപുറപ്പെട്ടു. കൂടെ മഹാകവി അശ്വതിതിരുനാൾ കൊച്ചുതമ്പുരാനും ഉണ്ടായിരുന്നു. തുളുലിൽ കവി “മന്നവർകലമണിയുടെ മരുമകനും, കന്ദർപ്പസമാനനും, വന്ദിപ്പോർക്കമരതരുവും, സർവവിദ്യാംബുധിയും, ഭുവനമനോഹരശീലനും” മാണെന്നു വർണ്ണിക്കുന്നു. തിരുവനന്തപുരം മുതൽ രാമേശ്വരംവരെയുള്ള എഴുന്നള്ളത്തും തിരിച്ചെഴുന്നള്ളത്തും സംബന്ധിച്ചുള്ള ആഡംബരപൂർവമായ സജ്ജീകരണങ്ങളും സമഗ്രമായി വിവരിച്ചു കാണുന്നു. ആർക്കാടു നവാബായ മഹമ്മദാലിയുടേയും ഇംഗ്ലീഷ് ഇന്റസ്റ്റിൻഡ്യാക്കമ്പനിയുടേയും സാഹായ്യത്തോടുകൂടിയാണ് മഹാരാജാവ് ആയാത്ര നിർവ്വഹിച്ചത്.

കവി

രാമേശ്വരയാത്രയുടെ പ്രണേതാവ് ഏറ്റുമാനൂർക്കാരനും നയനവികലനും മഹാരാജാവിന്റെ ആശ്രിതനുമായ ഒരു മാരാറായിരുന്നു. പേരെന്തെന്ന് അറിയുന്നില്ല. “നല്ലോർമണിയായോരു കല്യണൻ താതൻ ഗുരുവുല്ലാസമോടു മറ്റങ്ങളുള ദേശികന്മാരും” അനുഗ്രഹിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം കാവ്യാരംഭത്തിൽ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. “തിരുവേറ്റുമാനൂരമരുപോറ്റിതൻപദതാരും മുറ്റം ഞാൻ വന്ദിക്കുന്നേൻ” എന്ന വരികളിൽ ഇഷ്ടദേവതയേയും നമസ്കരിക്കുന്നു.

“താമരനാഭൻതിരുവടിതന്നുടെ
താമരമലരടി സതതം മാനസ-
താരതിൽ നിധിയായ്ക്കരുതിടും ശ്രീ-
രാമമഹാഘൃപകലശേഖരനിഹ
ഭൂമിസുരർക്കമുതായ് മരുവീടിന
സാമദയാംബുധിയായമഹീപതി
രാമേശ്വരമാകും പരരാജ്യത്തിനു
രാജേശ്വരനെഴുന്നള്ളിന വാർത്തകൾ
ശിഷ്ടന്മാർ ധരണീസുരർ ചൊല്ലി-
ക്കേട്ടപ്രകാരം പറയുന്നൂ ഞാൻ”

എന്ന പീഠികയോടുകൂടി കഥ ആരംഭിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം സ്കരിക്കുന്ന രാജസേവകന്മാരിൽ ഒരാൾ ദാമോദരൻനമ്പിയാരാണ്; അദ്ദേഹമായിരിക്കും അപ്പക്കഥയുടെ പ്രണേതാവ്.

കവിതാരീതി

രാമേശ്വരയാത്ര വിഭക്ത്യജ്ജലമല്ലെങ്കിലും ഭക്തിസുരഭിലമായ ഒരു കൃതിയാണ്. അക്കാലത്തെ തിരുവിതാംകൂർചരിത്രത്തെപ്പറ്റി അമൂല്യങ്ങളായ പല അറിവുകളും നമുക്ക് അതിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്നു. ചില ശീലുകൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

ഭടന്മാരുടെ വിനോദങ്ങൾ

എഴുന്നള്ളത്തോടുകൂടി പോയ തിരുവിതാംകൂർ ഭടന്മാരുടെ ചില വിനോദങ്ങളെപ്പറ്റി അറിവാൻ വായനക്കാർക്കു കൗതുകമുണ്ടായിരിക്കും.

“അപ്പോഴങ്ങു പടജ്ജനമെല്ലാം
ശിലത്തോടു സുഖിച്ചിട്ടങ്ങവർ
തപ്പടി തമ്പേടികൾ മുഴക്കി-
ക്കൊമ്പൊടു കാളംവിളിഘോഷത്തോടു-
ടുകൊടു നന്തുണി ചന്തിരവളയ-
മിടയ്ക്കിടെ നല്ലൊരു വിരലേറ്റുകളും
കൊട്ടിന വില്ലും പലതരമങ്ങനെ
വട്ടമതായ്ക്കയ്യിലയൊടു താളം-
കൂട്ടിയടിച്ചു ചെറിച്ചവർ മേന്മേൽ
കൂട്ടംകൂടി മിടുക്കിനൊടങ്ങനെ
മുത്തമിഴിൽച്ചേർത്തഴകൊടു കെട്ടിയ
മുശ്ശതരം രാമായണപാട്ടുകൾ
ഭാരതകഥയൊടു സങ്കീർത്തനവും
പാനകളും മാരൻപാട്ടുകളും
പറയൻകഥ ചീതകനുമോട്ടനും
പരിചൊടു ചില വഞ്ചിപ്പാട്ടുകളും
ഉലകടെപെരുമാൾപാട്ടുകൾ മറ്റും
കലശേഖരവരകീർത്തനപാട്ടും
മത്സരമോടവർ ചൊല്ലിപ്പാടി-
ട്ടുത്സാഹത്തോടു പിന്നെപ്പലപല
ഗാഥകൾ തായം ചതുരംഗാദികൾ
പകട പറഞ്ഞും പൊരുതു രസിച്ച്”

കവിക്ക് കല്പനാശക്തിയും ഇല്ലെന്നു പറയുവാൻ പാടില്ല. അധോലിഖിതങ്ങളായ ശീലുകൾ പരിശോധിക്കുക.

“മൂന്നും രഘുപതി ദശവദനാദിക-
ളന്നതരാക്ഷസപാളിയെയെല്ലാം
ധന്യൻ തിരുവടി ശരണീകരത്താൽ
വെന്നു മഹാലക്ഷ്മിയെയും മീണ്ടു
പൊങ്ങും ഹരിസൈന്യത്തോടുകൂടി-
പ്പുഷ്പകമായ വിമാനേ കേറി.
അക്കാലത്താ ത്രിഭുവനദൈവമ-
യോധ്യയ്ക്കായെഴുന്നള്ളിയപോലെ,
തിരുവഞ്ചീശ്വരനിപ്പോളിങ്ങനെ
ദുരിതമതായൊരു രാക്ഷസപാളിയെ
ഉരുതരതീർത്ഥസ്താനശരത്താൽ
വിരവൊടു സംഹാരത്തെ വരുത്തി
മുക്തിയതാകും ശ്രീമഹാലക്ഷ്മിയെ
മുശ്ശതരത്തിൽ വരിച്ചുകൊണ്ടു
നിർമ്മലകീർത്തിയതാം സൈന്യത്തോടു
ധർമ്മമതായ വിമാനേ കേറി
ഇക്കാലത്തിന്നരകലദൈവത-
മിതമൊടുതിരുവേണാട്ടുകരയ്ക്കായ്
.....
പെരിയൊരു ചതുരംഗപ്പടനടുവേ
പരിചൊടെഴുന്നള്ളത്തു തുടങ്ങി”

ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി നാഞ്ചനാട്ടുതമിഴിൽ സാമാന്യം വിസ്മൃതമായ ഒരു വില്ലടിചാൻപാട്ടും കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്.

40 അപ്പക്കഥ

സ്രദ്ധരാവൃത്തത്തിൽ ഇരുപത്തൊന്നു ശ്ലോകങ്ങളെ കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള അപ്പക്കഥ എന്ന ചെറിയ മണിപ്രവാളകൃതിയുടെ പ്രണേതാവ് ഒരു ദാമോദരൻ നമ്പിയാരാണെന്നതിന് അതിൽത്തന്നെ രേഖയുണ്ട്. അദ്ദേഹം കലക്കത്തു കുടുംബത്തിലെ ഒരങ്ഗമായിരിക്കാം. ധർമ്മരാജാവോടു കൂടി രാമേശ്വരത്തേക്കു പോയത് അദ്ദേഹമായിരിക്കാൻ ഇടയുണ്ടെന്നും ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

ഇതിവൃത്തം

പണ്ട് ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ തന്റെ പുത്രനോടുകൂടി ഒരു സ്ഥലത്തു താമസിക്കുമ്പോൾ അച്ഛൻ ശ്രാദ്ധമുണു കഴിഞ്ഞു കൊണ്ടുവന്ന അപ്പം മകൻ മുറ്റത്തു നടു. അടുത്ത ദിവസം അതു മുളച്ചില്ലെങ്കിൽ താൻ അച്ഛന്റെ “കൊങ്ങണം കത്തികൊണ്ടു് അതിനെ അറുത്തുകളയു്” മെന്നു ഭയപ്പെടുത്തുകയാൽ അതു മുളയ്ക്കുകയും ക്രമേണ ഒരു വൃക്ഷമായി വളരുകയും ചെയ്തു. അതിൽ കായ്ക്കുന്ന അപ്പങ്ങൾ ഉണ്ണിയും തിന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരു രാക്ഷസി ആ സ്ഥലത്തുചെന്ന് ഉണ്ണിയെ ഭക്ഷിക്കണമെന്നു കരുതി അയാളെ ചതിച്ചു തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുകയും ഉണ്ണി ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം കൊണ്ടു് അവിടെനിന്നു് രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്തു. വീണ്ടും രാക്ഷസി അയാളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ആ അവസരത്തിൽ ഉണ്ണി അവളുടെ മകളായ കുട്ടിപ്പെണ്ണിനെക്കൊല്ലുകയും തള്ളയെ കിണറ്റിൽ ചാടിച്ച് അതു കല്ലിട്ടടയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. തിരിയെ അപ്പമരത്തിൽ കേറി അപ്പവും ഭക്ഷിച്ചു സുഖമായിരുന്നു. അതാണ് അപ്പക്കഥയിലെ പ്രതിപാദ്യം. ഇതു് “കേൾക്കിലും ചൊല്ലിലും താൻ ക്ലേശം തീരും ജനാനാം നിശി പുനരുടനേ നിദ്രയും വന്നുചേരും” എന്നു കവി പറയുന്നു. ഈ കൃതിയിൽനിന്നു രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ താഴെച്ചേർക്കുന്നു.

“ഒന്നും കേട്ടിലതിന്നുത്തരമധികരുഷാ
പാകശാലാമകംപു-
ക്കൊന്നും മിണ്ടാതെ മാറാപ്പവളുടനെയഴി-
ച്ചൊന്നു നന്നായ്ക്കടഞ്ഞു;
അന്നേരം ചണ്ടിയത്രേ സലിലമൊടു പതി-
ക്കുന്നു; കിണ്ടം പിണഞ്ഞു
കള്ളൻ നമ്മെച്ചതിച്ചു; ശിവശിവയെളുത-
ല്ലിക്കുമാരൻ സമർത്ഥൻ.

ഇക്കള്ളൻ തന്റെ കണ്ണം നൊടിയിടയിലു-
ത്താശു രക്തം കുടിക്കാ-
തിക്കാളിപ്പെണ്ണുടങ്ങാ ദ്രവ്യമിതിയലനി-
ക്കൊണ്ടു പല്ലും കടിച്ച്
രക്ഷോനാതീ വിരൂപാ ഖരഭഗിനി പുരാ
രാമനോടെന്നപോലെ
ശ്ലീലും ഗത്യാ കുമാരൻ മരുവിന തരുവിൻ-
കീഴിരുന്നാളിരുന്നാൾ”

വെടിക്കമ്പവിധി

വെടിക്കമ്പവിധി എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ മാതങ്ഗലീലാദി ഗ്രന്ഥങ്ങളിലെന്നപോലെ “ശ്രീ മങ്ഗലാസ്വദസദാശ്രയനീല എന്ന വന്ദനശ്ലോകം കാണുന്നുണ്ട്; എങ്കിലും അതു തിരുമംഗലത്തു നീലകണ്ഠൻ മൂത്തതിന്റെ കൃതിയാണെന്നു് എനിക്കു ബോധ്യമാകുന്നില്ല. വെടിക്കമ്പവിധി എഴുതിയ പണ്ഡിതൻ അതു സ്വകൃതിയുടേയും വന്ദനശ്ലോകമാക്കി എന്നേ കരുതേണ്ടതുളളൂ. കവനശൈലികൾക്കു തമ്മിൽ അത്ര വളരെ വ്യത്യാസം കാണുന്നു എന്നുള്ളതു് ആ ഊഹത്തിനുള്ള പല കാരണങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥം ആമുലാഗ്രം സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിലുള്ള ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു.

“വെൺചാമരച്ചെറിയ പുവിനു ഗന്ധകത്താ-
ലൊന്നേഴുകൊൾക ലവണം കരിയുപ്പിലർദ്ധം
നാലാം മണൽത്തരിയൊടൊക്കുമുരുക്കു ചൂർണ്ണം
ചേർപ്പു മുളംകുഴലിനുള്ളിൽ നിലാവുപോലെ.

കോഴിമുട്ടയിലെഴുന്ന പുവിന-
ങ്ങുപ്പു പത്തു കരി മൂന്നുപോൽപ്പലം
മൂന്നു ഗന്ധകമുരുക്കുചൂർണ്ണവും
മൂന്നുകൊണ്ടതിലമർത്തു യോജയേൽ.”

വ്യവഹാരമാല പദ്യം

മഴമങ്ഗലത്തിന്റെ വ്യവഹാരമാലയെ അനുകരിച്ച ഭാഷയിൽ കേരളത്തിലെ വസ്ത്രനഭവക്രമത്തെപ്പറ്റിയും മറ്റും ആരോ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കൃതിയാണിതു്. ഈ ഭാഷാവ്യവഹാരമാല മറ്റൊരാൾ തമിഴിലും തർജ്ജമചെയ്തിരിക്കുന്നു. തമിഴ്വ്യാഖ്യാനം 985-ൽ എഴുതിയതിനു രേഖയുണ്ട്. അതിനു മുമ്പായിരിക്കണമല്ലോ മൂലത്തിന്റെ ആവിർഭാവം. അതിലെ ഭാഷയ്ക്കു പത്താം ശതകത്തോളമേ പഴക്കം തോന്നുന്നുള്ളൂ. പല വൃത്തങ്ങളിൽ പദ്യങ്ങൾ എഴുതിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അനുഷ്ടുപ്പൊഴിയെ മറ്റു വൃത്തങ്ങൾ കൊണ്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യുവാൻ ഗ്രന്ഥകാരൻ അപ്രഗല്ഭനാണെന്നു വ്യക്തമാകുന്നു. ഗ്രന്ഥം ഇങ്ങിനെ ആരംഭിക്കുന്നു.

“ഗണനാഥനെ വന്ദിച്ചു വാണിമാതാവുതന്നെയും
വ്യവഹാരം സമുദിശ്യ ഭാഷാരൂപേണ കഥ്യതേ.

ഋണദാനം തുടങ്ങിട്ടു പതിനെട്ടുവിധം പുരാ
വ്യവഹാരപദം പ്രോക്തം നാരദാദിമുനീശ്വരൈഃ;

ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളും കാലം ദേശവും ജാതികർമ്മവും
രാജബ്രാഹ്മണവാക്യത്താൽ ഗൃഹിക്കേണം വിശേഷതഃ.
ബ്രാഹ്മണപ്രവരന്മാരാം സഭാസത്തിലൊരുത്തമൻ
വിവാദേന വിളിച്ചേവം ചോദിക്കേണം നൃപാജ്ഞയാ.

ചിന്തിച്ച കാര്യമെന്തെന്നുമെന്തുതൊട്ടു വിവാദവും
അന്തർഗ്ഗതങ്ങളെല്ലാമേ ഹന്ത! സത്യേന ചൊല്ലുവിൻ.

വൃത്താന്തമറിയിക്കുമ്പോൾ വാക്കിന്റെ സ്ഥിതിഭേദവും
സ്ഥിതിയും ഭാവവും തദ്ദൽ ദൃഷ്ടിച്ചേഷ്യയുമോർക്കണം.

സത്യമായ വചസ്സെങ്കിൽ യുക്തിചേർന്നു യഥാക്രമം
മുഖപ്രസാദവും കാണാം പ്രകൃതിസ്ഥിതിയും തഥാ.

സത്യം കൈവിട്ടു വാക്കെന്നു ചിത്തേ
ബോധിച്ചുകൊള്ളുവാൻ
ശിരസ്സിൽച്ചൊറിയും പിന്നെ സ്വരത്തിൽഭേദമായ്വരും;

നിടിലത്തിൽ വിയർത്തിട്ടും നെടുവീർപ്പുളവായ്വരും;
കായമാത്രം വിറച്ചിട്ടും വായിൽ തീരു വറണ്ടുപോം;

സ്ഥിതിക്കിളക്കം മാറിടാ വാടീട്ടും മുഖശോഭയും;
അധരത്തെബ്ഭുജിച്ചീടുമധോദൃഷ്ടികളായ്വരും;

ഇടനെന്നതു വിറച്ചിട്ടങ്ങിടറിടുന്ന വാക്യവും;
സ്വല്പനേരം പറഞ്ഞിട്ടു നിർജ്ജനേ ചെന്നുനിലിയും,

പുച്ഛകന്മാർ വിളിക്കുമ്പോൾ ക്രൂദ്ധഭാവം നടിക്കയും,
മധ്യേ മധ്യേ വരും പിന്നെസ്സത്യരും നീങ്ങിനിലിയും,

ഇതഥം പ്രകൃതി കൈവിട്ടങ്ങപ്പോൾ വികൃതിയും തഥാ.”

സംസ്കൃതത്തിലുള്ള വിവാദനിയമങ്ങൾ സംഗ്രഹിച്ചു ഭാഷയിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നതായി ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

“ഗീർവാണഭാഷയിൽശ്ലാസ്ത്രം സംഗ്രഹിച്ചു പറഞ്ഞവ
ചുരുക്കിബ്ബാഷയാക്കിട്ടു ചൊല്ലുന്നേൻ ഭേദമില്ല കേൾ.

ശബ്ദാർത്ഥതത്ത്വവിജ്ഞാനമില്ലാത്ത ജനമൊക്കവേ
ഭാഷയാമിതിനെത്തന്നെ വിശ്വസിച്ചു നടക്കണം.”

മഴമങ്ഗലത്തിന്റെ വ്യവഹാരമാലയിൽ കേരളത്തിലെ വസ്ത്രനഭവക്രമങ്ങളെ സ്പർശിച്ചിട്ടില്ല.

വ്യവഹാരമാല ഗദ്യത്തെപ്പറ്റി അടുത്ത അധ്യായത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കും.

പിൻകുറിപ്പ്

- സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല. ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്റ്റാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്റ്റാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.

ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം III

ഫോൺ പതിപ്പുകളുടെ കണ്ണികൾ

- 33. സംസ്കൃതസാഹിത്യം
- 34. ഭാഷാസാഹിത്യം
- 35. ഭാഷാസാഹിത്യം
- 36. ചില ഭാഷാജ്യോതിഷ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ
- 37. ഭാഷാസാഹിത്യം
- 38. കഞ്ചൻനമ്പിയാർ (രാമപാണിവാദൻ)
- 39. ഭാഷാസംസ്കൃതസാഹിത്യങ്ങൾ
- 40. കിളിപ്പാട്ടുകളും ആട്ടക്കഥകളും
- 41. പലവകപ്പാട്ടുകളും ഗദ്യകൃതികളും

വെബ് പതിപ്പ് കണ്ണികൾ

- 1. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 1
- 2. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 2
- 3. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 3
- 4. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 4
- 5. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 5